

Стратегія сталого розвитку України - 2030

Human Rights
Productivity
Rule Of Law
Renewable Resources
Scientific Research
E-Government
Inclusive Education
Development
Transport
Information And Cultural Space
Health Care
Economic Activity
Security
Infrastructure
International Cooperation
Regional Development
Justice
De-occupation
Performance
Efficiency
Sectoral Development
Investment
Strategy
Protection Of Rights
Governance
Ecology
Energy Saving
Law And Order
National Interests
Energy Efficiency
Modernization
Equal Opportunities

Ukraine Development 2030

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
СЛУЖБА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ
ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

«Стратегія сталого розвитку України – 2030»

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

С. В. Полтавець, т. в. о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

М. Б. Кушнарьова, наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., О. М. Бойко, мол. наук. співр., Л. І. Кукоба, мол. наук.
співр., М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2020 р.

Виходить двічі на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

© Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, 2020

«Стратегія сталого розвитку України – 2030»

Випуск 22

(огляд матеріалів ЗМІ за 26 березня – 8 квітня 2021 р.)

Зміст

Головні новини	4
Аналітичний коментар із онлайн-ЗМІ.....	5
Програма медичних гарантій: на що можна розраховувати пацієнту від держави.....	5
Огляд зарубіжних ЗМІ.....	10
Реалізація ініціатив у межах «Стратегії сталого розвитку – 2030»	15
Офіційна інформація.....	15
Подолання наслідків пандемії COVID-19	17
Дерегуляція та розвиток підприємництва	21
Децентралізація та реформа державного управління.....	23
Реформа енергетики, програми енергоефективності та енергонезалежності	25
Програма розвитку українського експорту.....	26
Митна політика.....	27
Ринок землі та стан аграрної галузі	27
Система національної безпеки та оборони	28
Програма популяризації України в світі	31
Політика цифрової трансформації	33
Правоохоронна галузь та боротьба зі злочинністю	36
Оновлення влади та антикорупційна реформа.....	37
Реформа освіти та науки.....	38
Реформа системи охорони здоров'я	41
Пенсійна реформа	42
«Велике будівництво»	43
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій	50
Новини з соціальних мереж.....	54
Експертний погляд.....	59
Тимчасово окуповані території, учасники бойових дій та тимчасово переміщені особи...	84
Офіційна інформація.....	84
Підтримка внутрішньо переміщених осіб, жителів Сходу України та учасників бойових дій.....	88
Проекти з відновлення регіону.....	93
Опікування населенням тимчасово окупованих територій	95
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій	98
Новини з соціальних мереж.....	105
Експертний погляд.....	109
Прогнози.....	113
Інфографіка	114

Головні новини

Протягом тижнів з 26 березня по 8 квітня 2021 року сталися такі найголовніші події:

[Президент України Володимир Зеленський затвердив Стратегію воєнної безпеки.](#)

Документ передбачає запровадження комплексного всеосяжного підходу до оборони України в умовах воєнної загрози національній безпеці, пов'язаної з використанням гібридних методів.

[Уряд створив Національний фонд інвестицій.](#)

Метою діяльності «Націнвестфонду» є створення сприятливих умов для реалізації масштабних інвестиційних та соціально значущих проєктів, розвитку міжнародного економічного співробітництва та зростання конкурентоспроможності України.

[Розпочав роботу Центр протидії дезінформації.](#)

Він розташований наразі у будівлі Офісу Президента й має стати ефективною зброєю для захисту незалежності й безпеки України.

[Україна уклала договір з американською корпорацією Pfizer.](#)

Договір передбачає постачання України 10 мільйонів доз вакцини проти коронавірусу.

[30 березня Верховна Рада України підтримала у другому читанні урядовий законопроект № 4543 про розблокування великої приватизації.](#)

Прийняття закону дозволить усунути останню перешкоду для відновлення приватизації великих державних підприємств.

[30 березня прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення окремих питань виконання військового обов'язку та ведення військового обліку».](#)

За законом замість військкоматів в Україні діятимуть територіальні центри комплектування відповідно до адміністративно-територіального устрою держави. Створено Єдиний державний реєстр військовозобов'язаних та розпочаті інші проєкти щодо цифровізації військового обліку.

[30 березня Верховна Рада України ухвалила законопроект, відповідно до якого електронні паспорти в Дії офіційно прирівняли до звичайних документів.](#)

Аналітичний коментар із онлайн-ЗМІ

Л. Дем'яненко,
с. н. с. інформаційно-аналітичного відділу ФПУ,
канд. філол. наук

Програма медичних гарантій: на що можна розраховувати пацієнту від держави

1 квітня 2020-го року стартувала перша в Україні Програма медичних гарантій – перелік медичних послуг, які держава гарантує пацієнту. Договори з НСЗУ на надання медичних послуг за Програмою медичних гарантій станом на той момент підписали 1524 заклади спеціалізованої медичної допомоги. З них 50 приватних. Це 90 % закладів, які подали свої пропозиції НСЗУ, з часом ці цифри вирости.

Таким чином, практично всі комунальні медичні заклади (районні, міські, обласні лікарні) країни увійшли в реформу і отримували кошти за договором з НСЗУ. Тобто гроші пішли за пацієнтом у поліклініки та спеціалізовані заклади. Загалом проекти договорів отримали 1662 надавачі спеціалізованої медичної допомоги.

Тобто Програма медичних гарантій – це перелік медичних послуг, які держава гарантує пацієнту безоплатно. Skorистатися ним може кожен громадянин України, а також особи, прирівняні до громадянства. Аби отримати доступ до безоплатних послуг, пацієнт має мати направлення від лікаря первинки (для цього спочатку потрібно укласти декларацію з сімейним лікарем, терапевтом чи педіатром) або лікуючого лікаря. Направлення не потрібне до гінеколога, психіатра, стоматолога і нарколога. Екстрена медична допомога надається безоплатно кожному і незалежно від наявності декларації (Espresso.TV).

Отже, це означає, що у сфері охорони здоров'я відбулися революційні зміни. Українці отримали шанс мати ту систему охорони в центрі якої перебуває пацієнт, а заклади охорони здоров'я отримали фінансову та управлінську самостійність.

За словами очільника Національної служби здоров'я України Андрія Віленського: «У 2020 році НСЗУ уклала 3862 договори з 1675 закладами спеціалізованої та екстренної медичної допомоги. НСЗУ виплатила за цими договорами 56,2 млрд грн» (Український кризовий медіа-центр).

Відповідно, до пріоритетних пакетів послуг заклади охорони здоров'я надали допомогу майже 29 тис. дітей за пакетом «неонатологія»; 58 тис. пацієнтів отримали допомогу при інсульті; 16 тис. пацієнтів з інфарктом міокарда; 230 тис. пацієнтів отримали пацієнти на амбулаторному етапі з

метою ранньої діагностики онкозахворювань; у рамках пакету «пологи» надали послуги 187 тис. жінок. За ці пріоритетні послуги у 2020 році НСЗУ сплатила 4,3 млрд грн», – додав очільник НСЗУ. Андрій Віленський наголосив, що медична реформа триває у повному обсязі, незважаючи на перешкоди, які були 2020 році ([Український кризовий медіа-центр](#)).

Відтак, станом на 21 грудня Кабінет Міністрів України на засіданні вніс зміни до Порядку реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2021 році. Документом передбачено продовження дії цієї програми до 31 березня 2021 року.

Згідно з постановою Програма медичних гарантій буде діяти у тому вигляді, у якому вона діє у 2020 році і НСЗУ має продовжити усі договори з медзакладами без змін, зокрема і за програмою «Доступні ліки».

Нова Програма медичних гарантій вступила в дію 1-го квітня 2021 року. Порядок реалізації державних гарантій медичного обслуговування населення здійснюється відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 5 лютого 2020 року № 65 «Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2020 році» ([Охорона здоров'я](#)).

Якщо порівняти з минулим роком, то з 1 квітня цього року, збільшили фінансову допомогу при пологах. Минулого року це становило 8 136 грн, тепер передбачено 10 382 грн. Оплата екстреної медичної допомоги з розрахунку на одну людину збільшується майже у 2 рази: 1 квітня 2020 року вона становила 116 грн, а сьогодні – 235 грн.

Програмою медичних гарантій також передбачено збільшення фінансування лікування серцево-судинних захворювань, які забирають найбільше життів українців. У загальній структурі причин смертності смертність від цих хвороб складає 67 %. Наше завдання – зменшити таку статистику, зокрема шляхом лікування гострих станів пацієнтів», – наголосив очільник МОЗ Максим Степанов. Якщо станом на 1 квітня 2020 року на лікування інсульту держава витратила 19 332 грн з розрахунку на людину незалежно від стану й рівня тяжкості, то з 1 квітня 2021 року така допомога може складати до 97 821 грн залежно від лікування ([Міністерство охорони здоров'я України](#)).

Також у цьому році значно збільшена оплата лікування онкологічних захворювань; увели новий тариф на онкогематологію, де зазначена сума 54 000 грн, якщо ж йдеться про лікування дитини – сума збільшується до 162 000 грн. На лікування онкології також передбачені препарати, які держава централізовано закуповує і передає в лікарні. Це та вартість, яка не включає так звані специфічні лікарські засоби. Суттєво, з 21 000 грн до 40 000 грн, збільшили тариф на лікування туберкульозу ([Міністерство охорони здоров'я України](#)).

Відтак, у Національній службі здоров'я України, за підтримки Проєкту USAID «Підтримка реформи охорони здоров'я», стартують перші засідання Робочих груп експертів за відповідними медичними напрямками, які

розроблятимуть проекти специфікацій та умов закупівлі медичних послуг, які надаються за Програмою медичних гарантій у 2021 році.

У складі Робочих груп – лікарі, представники МОЗ, Національної академії медичних наук, ВООЗ, керівники закладів охорони здоров'я, провідні фахівці відповідних галузей медицини, а також представники громадських та пацієнтських організацій. Загалом, створено 19 робочих груп по різних напрямках, 384 експерти працюватимуть над оновленням умов закупівлі медичних послуг для держави. Вони надаватимуть НСЗУ методичну, аналітичну, наукову та консультативно-дорадчу підтримку ([НСЗУ](#)).

Як ми знаємо, НСЗУ вже залучала експертів до розробки Програми медичних гарантій на 2020 рік. Але минулого року справа була зовсім нова, тож експертам було складно і обговорювати, і коригувати. Натомість нині дійсно помічається значна зацікавленість лікарів у такому обговоренні. Вони побачили, як працює Програма медичних гарантій, їм є що сказати, оскільки і умови закупівлі послуг, і специфікація впливатиме на їх роботу та можливість укласти договір на певний пакет послуг.

Як зазначила директорка Департаменту замовлення медичних послуг та лікарських засобів НСЗУ Альона Горошко: «Цього року підійшли до цього питання дуже системно – розширили коло залучених до обговорення експертів. У цих групах широке представництво – у їх складі фахівці МОЗ, НСЗУ, НАМН України, ВООЗ, керівники закладів охорони здоров'я, провідні спеціалісти відповідних галузей медицини, а також представники громадських та пацієнтських організацій. Ми пропонуємо об'єднати всіх цих експертів під назвою «Рада безпеки пацієнтів». Адже загальна мета роботи програми медичних гарантій – надання безпечних та якісних послуг пацієнтам» ([НСЗУ](#)).

Робочі експертні групи працюватимуть у рамках ініціативи зі створення Ради безпеки пацієнтів. Основним завданням нової ініціативи є поліпшення якості надання медичних послуг та їх наближення до людей. Медичні експерти Ради безпеки пацієнтів працюватимуть над побудовою високих стандартів закупівель послуг за Програмою медичних гарантій.

У Програмі медичних гарантій-2021 – 35 пакетів медичних послуг, зокрема вакцинація проти коронавірусної хвороби, два абсолютно нові та п'ять пакетів послуг виокремлені з вже наявних і деталізовані для більшої зручності пацієнтів:

- «Готовність до реагування на інфекційні захворювання та епідемії»,
- «Стоматологічна допомога дорослим та дітям»,
- «Ведення вагітності в амбулаторних умовах»,
- «Лікування пацієнтів методом інтракорпорального діалізу в амбулаторних умовах»,
- «Супровід та лікування дорослих та дітей, хворих на туберкульоз, на первинному рівні медичної допомоги»,

– «Діагностика, лікування та супровід пацієнтів з гематологічними захворюваннями (або підозрою на відповідні захворювання) у дорослих та дітей в амбулаторних та стаціонарних умовах»,

– «Психіатрична допомога, яка надається мобільними мультидисциплінарними командами з охорони психічного здоров'я» ([НСЗУ](#)).

Також до громадських обговорень умов закупівель медичних послуг в рамках ПМГ-2021 було запрошено понад 50 лікарських організацій, а також залучено громадські організації та міжнародні партнери, зокрема, від Європейської Бізнес Асоціації, Центру контролю та профілактики захворювань Департаменту охорони здоров'я США (CDC) та ВООЗ. Тобто, набирали експертів на умовах відкритого конкурсу, саме так формувалися робочі групи.

Очільник Національної служби здоров'я України Андрій Віленський прокоментував: «Процеси трансформації у системі охорони здоров'я відбуваються в інтересах пацієнта. Один з ключових акцентів у Програмі медичних гарантій 2021 – наближення медичної допомоги до пацієнта, зокрема через стимулювання розвитку амбулаторних форм лікування» ([Урядовий портал](#)).

Тому, місія НСЗУ залишається незмінною – універсальне медичне покриття, коли пацієнт може отримати доступну та якісну медичну допомогу без значних фінансових затрат. Закупівля здійснює безпечні та якісні медичні послуги, необхідні пацієнту, відповідно до можливостей державного бюджету. Співпраця відбувається над пошуком балансу між економічною ефективністю та інтересом пацієнта, і у рамках бюджету Програми медичних гарантій.

Координатор Роботи груп медичних експертів, начальник відділу взаємодії із зовнішніми експертами, кандидат медичних наук Світлана Дудник заявила, що «В Україні тривають процеси трансформація системи охорони здоров'я. Її метою є доступна, якісна та своєчасна допомога для всіх громадян. Мета нашої діяльності – універсальне охоплення послугами системи охорони здоров'я громадян нашої країни. Можливість для всіх українців отримувати необхідні якісні, безпечні та ефективні медичні послуги без катастрофічних фінансових витрат».

Для оплати медичних послуг буде використано 5 типів тарифів та їхні комбінації ([НСЗУ](#)):

– глобальна ставка, зокрема, за оплату медичних послуг пацієнтам в амбулаторних умовах із врахуванням коригувальних коефіцієнтів, залежно від складності медичної послуги, а саме – лабораторних, інструментальних досліджень, хірургічних втручань, проведених амбулаторно, тощо; стоматологічну медичну допомогу, надання медичної допомоги пацієнтам з розладами поведінки і психіки із урахуванням коригувальних коефіцієнтів, відповідно до нозологій; паліативної медичної допомоги та медичної реабілітації;

– ставка на пролікований випадок, зокрема, за лікування пацієнтів з гострим мозковим інсультом, гострим інфарктом міокарда в стаціонарних умовах, надання медичної допомоги при пологах та у складних неонатальних випадках;

– комбінація глобальної ставки та ставки на пролікований випадок, зокрема, за надання стаціонарної вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги;

– ставка на медичну послугу, зокрема, за проведення пріоритетних досліджень для раннього виявлення новоутворень – мамографія, гістероскопія, езофагогастроуденоскопія, колоноскопія, цистоскопія, бронхоскопія – із урахуванням коригувального коефіцієнту у разі проведення ендоскопічної маніпуляції та/або ендоскопічної операції, допомогу пацієнтам із хронічною хворобою нирок із 4 та 5 стадією – проведення гемодіалізу в амбулаторних умовах та новий пакет медичних послуг із проведення перитонеального діалізу;

– капітаційна ставка, зокрема, за послуги первинної медичної допомоги, ведення вагітності на амбулаторному рівні;

– ставка за умови виконання договору, зокрема, за досягнення цільового рівня вакцинації відповідно до Національного календаря профілактичних щеплень на рівні первинної медичної допомоги та правильної маршрутизації пацієнтів з підозрою на інфаркт та інсульт на рівні екстреної медичної допомоги.

Заступниця керівника Департаменту замовлення медичних послуг та лікарських засобів Анна Фенчак наголосила, що ПМГ кожного року розширюється і деталізується, а пріоритетними для НСЗУ лишаються послуги з лікування серцево-судинних захворювань у стаціонарних умовах. Зокрема мова йде про лікування інсульту та інфаркту міокарда ([Український кризовий медіа-центр](#)).

Таким чином, Програма медичних гарантій – це гарантована державою соціальна й медична послуга, яка передбачає екстрену, первинну, спеціалізовану, паліативну допомогу та реабілітацію, медичну допомогу дітям, яким не виповнилось 18 років, та медичний супровід вагітності та пологів. Для цього Національна служба здоров'я укладатиме з медзакладами договори на пакети медичних послуг ([Міністерство охорони здоров'я України](#)).

Отже, Національна служба здоров'я працює в інтересах пацієнта. Програма медичних гарантій робить правила отримання медичної послуги прозорими і зрозумілими. Адже Програма медичних гарантій у 2021 році спрямована на формування якісно нових підходів до надання медичної допомоги. З кожним роком ці підходи повинні ставати досконалішими, якіснішими та доступнішими і гарантувати пацієнту безпеку, відчуття захищеності та задоволеності медичними послугами.

Огляд зарубіжних ЗМІ

(Reuters)

Вашингтон був наймогутнішим союзником України з моменту анексії Криму Росією у 2014 році, але зв'язки були затьмарені небажанням участі України брати участь у подіях, що призвели до процесу імпічменту попередника Байдена Дональда Трампа.

Розмова відбулася після того, як західні країни та трансатлантичний військовий союз НАТО висловив занепокоєння пересуванням російських військ поблизу східного регіону Донбасу, де українські війська перебувають у конфлікті з підтримуваними Росією силами.

«Президент Байден підтвердив непохитну підтримку США суверенітету та територіальної цілісності України в умовах триваючої агресії Росії на Донбасі та в Криму», – йдеться в заяві США.

За словами керівника апарату Зеленського, дзвінок тривав близько 50 хвилин.

«Ми детально обговорили ситуацію на Донбасі. Президент Байден запевнив мене, що Україна ніколи не залишиться одна проти російської агресії», – заявив після цього український президент у відеозаяві.

Цього тижня Росія заявила, що ескалація на Донбасі може «знищити» Україну, і застерегла від будь-якого розгортання НАТО.

Україна, країни Заходу та НАТО звинувачують Росію у відправці військ та важкої зброї на підтримку осіб на Донбасі, які захопили певні території Сходу України у 2014 році. Росія заявляє, що надає лише політичну та гуманітарну підтримку бійцям-сепаратистам у тому, що вважається внутрішнім конфліктом.

«Ми стоїмо пліч-о-пліч, коли йдеться про збереження наших демократій», – написав Зеленський у Twitter після дзвінка.

Байден, головна особа для України в адміністрації Барака Обами, також наголосив на підтримці Вашингтоном реформ Зеленського та боротьби з корупцією.

Трампу було оголошено імпічмент у 2019 році через те, що помічники Білого дому описали як спробу захопити українську владу розпочати розслідування діяльності Гантера Байдена в Україні в обмін на 400 мільйонів доларів допомоги та візит керівника країни до Білого дому.

Трамп заперечував протиправні дії, і підконтрольний республіканцям Сенат США виправдав його.

Байден також висловив побажання ще раз відвідати Україну, як він це робив, коли був віце-президентом, повідомили в офісі Зеленського.

(ВВС)

Росія застерегла НАТО проти надсилання хоч якоїсь військової допомоги Україні, на тлі новин про значне нарощування російських збройних формувань біля її кордонів.

Прес-секретар Кремля Дмитро Песков заявив, що Росія вживатиме «додаткових заходів», якщо НАТО піде на такий крок.

На сході України тривають спорадичні локальні сутички між українськими військами та підтримуваними Росією сепаратистами.

Збройні сили США в Європі зараз перебувають у підвищеній готовності, посилаючись на «ескалацію російської агресії» в цьому районі.

Представник НАТО заявив агентству Reuters, що Росія підриває зусилля, спрямовані на зменшення напруженості на сході України, і послі НАТО зустрілися в четвер, щоб обговорити ситуацію.

«Союзники поділяють свою стурбованість нещодавньою широкомасштабною військовою діяльністю Росії в Україні та навколо неї», – заявив чиновник.

Президент України Володимир Зеленський приєднався до критики, заявивши, що «військові навчання та можливі провокації вздовж кордону – це традиційні російські ігри».

У телефонній розмові з паном Зеленським у п'ятницю президент США Джо Байден «підтвердив непохитну підтримку США суверенітету та територіальній цілісності України в умовах триваючої агресії Росії на Донбасі та в Криму», – йдеться у повідомленні Білого дому.

Тим часом пан Песков звинуватив українські сили у влаштуванні «провокацій» на передовій на сході України, де щоденно порушується режим припинення вогню.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба заявив ВВС, що на північному кордоні між Україною та Росією, вздовж східного кордону та «також в незаконно окупованому Криму» відбулося скупчення російських військових.

«Отже, з трьох напрямків ми спостерігали військове нарощування Російської федерації», – сказав він, додавши: «Україна не шукає ніякої ескалації – нам не потрібна війна».

Під час найсильнішого загострення ситуації за останні місяці четверо українських солдат загинули під час сепаратистських обстрілів 26 березня поблизу села Шуми в Донецькій області. Відтоді були лише поранені.

Минулого місяця Росія провела військові навчання в Криму, Чорноморському півострові, українській території, яку вона анексувала України в березні 2014 року.

Повстанці в районі Донбасу на сході України також покладаються на допомогу Росії. Західні уряди заявляють, що Росія розмістила там регулярні війська разом із важким озброєнням. Це заперечує Кремль, який заявляє, що російські «добровольці» допомагають повстанцям, які захопили ділянки Донецької та Луганської областей у квітні 2014 року.

Неперевірене відео в Twitter містить показ того, як російські танки, артилерія та бронетехніка прямують до українського кордону.

Командуючий армією України генерал Руслан Хомчак заявив, що Росія розмістила 28 тактичних груп батальйону біля східного кордону України та в Криму, що складає 20 000-25 000 військових. Російські чиновники цього не підтвердили і не дали точних цифр.

За словами генерала Хомчака, Росія також має майже 3000 офіцерів та військових інструкторів у підрозділах повстанців на сході України.

«Російська Федерація переміщує свої збройні сили на своїй території на власний розсуд», – заявив речник Кремля пан Песков. Він додав, що «це нікого не повинно хвилювати і нікому не загрожує».

Російські військові підтвердили, що цього року десантно-штурмова бригада – близько 4000 військовослужбовців – передислокується до Криму з Волгограда на півдні Росії.

Від 2014 року Росія істотно зміцнила свою військову присутність у Криму, зокрема в Севастополі – своїй головній військово-морській базі.

[\(TRT World\)](#)

Хоча Вашингтон, безперечно, є провідною силою в Атлантичному альянсі, така держава-член, як Угорщина, яка має недружні стосунки з Україною, може накладати вето на її вступ до НАТО.

Україна була втягнута як у військовий, так і в політичний конфлікт з Москвою з 2014 року, коли прозахідні протести скинули уряд, підтриманий Росією.

Столиця України – Київ – був для Росії першим містом, звідки наприкінці IX століття відбувалося управління державою. Москва, здається, не може погодитися з тим, що Київ очолює прозахідний уряд, і, як наслідок, підтримує та озброює антизахідних повстанців у регіоні Донбасу на сході України. Москва також окупувала Кримський півострів України в 2014 році.

У 2015 році військові дії між проросійськими повстанцями та українськими державними збройними силами закінчились припиненням вогню за посередництва Німеччини та Франції. Незважаючи на режим припинення вогню, спорадичні бої тривали дотепер. Нещодавно, з їх військовим нарощуванням через український кордон, Росія дала зрозуміти, що може розпочати чергову військову операцію проти України, що призведе до того, що політики в Києві просуватимуть свою політичну програму щодо вступу до НАТО.

Але чи ризикне НАТО прийняти нового члена, особливо того, який перебуває під прямою російською загрозою?

Експерти заявляють, що саме прийняття до НАТО має для України ризик війни, чого навряд чи хочуть усі сторони.

Стаття 5, принцип колективної оборони засновницького договору НАТО, говорить, що «збройний напад на одного або кількох з них у Європі чи Північній Америці вважатиметься нападом на всіх них».

У статті також зазначається, що «якщо такий збройний напад відбудеться, кожен із них, реалізуючи право індивідуальної або колективної самооборони, визнане статтею 51 Статуту ООН, допоможе Стороні або Сторонам», обтяжуючи членів альянсу, зобов'язаних захищати атакованого союзника, «включаючи застосування збройної сили для, відновлення та підтримання безпеки північноатлантичного району».

Україна вважається слабкою державою порівняно з величезною російською військовою машиною, яка вважається другою за потужністю армією у світі. І вона добре знає, що не може протистояти Москві без сторонньої підтримки під час можливої війни. Країна досі мало контролює Східну Україну, оплот проросійських повстанців.

НАТО, яке спочатку було створено для протистояння зростаючій владі комуністичного Радянського Союзу, держави-попередниці Російської Федерації, є найкращим варіантом для Києва, коли йдеться про захист від Москви.

«НАТО – це єдиний спосіб припинити війну на Донбасі. План України (План дій щодо членства в НАТО) стане справжнім сигналом для Росії», – заявив президент України Володимир Зеленський, прозахідний політик. Він також висловив надію на запрошення приєднатися до ПДЧ цього року.

В умовах жорсткої російської опозиції, яка назвала намір Києва приєднатися до західного союзу як «тему, що може спричинити війну», здається, американці обережно ставляться до перспектив членства України в НАТО.

«Ми їх сильно підтримуємо, ми з ними взаємодіємо ... але це рішення має прийняти НАТО», – сказала у вівторок прес-секретар Білого дому Джен Псакі.

Риторика Псакі наводила на думку, що членство України в НАТО є довгою справою для Вашингтона. Хоча нещодавно США запровадили санкції як проти Китаю, так і проти Росії, своїх традиційних політичних конкурентів, вони хочуть деескалації напруженості на сході України.

«Ми закликаємо Росію утриматися від ескалаційних дій», – заявив у понеділок представник Держдепартаменту Нед Прайс. Висловлюючи запевнення своєї підтримки, Вашингтон також висловив «непохитну підтримку суверенітету та територіальної цілісності України в умовах триваючої агресії Росії».

Прес-секретар Кремля Дмитро Песков уже дав знак, що Україна може бути розділена, якщо вона вступить до НАТО, оскільки проросійська Східна Україна не погодиться бути частиною західного альянсу.

Росія давно виступає проти будь-якого розширення НАТО – чи то на Кавказі, в таких країнах, як Грузія, чи то через довгий кордон з європейськими державами. Хоча Швеція та Фінляндія, дві сусідні з Росією

європейські держави, були однозначно прозахідними державами, вони ніколи не наважувались вступити до НАТО – позиція, яка уникає запрошення будь-якої потенційної російської агресії.

«Москва також погрожувала військовою реакцією, якщо Швеція чи Фінляндія вирішать вступити до НАТО; за словами генерального секретаря НАТО, російські навчання включали імітовані ядерні удари проти Швеції», – написав Річард Сокольський, старший науковий співробітник Програми Росії та Євразії Карнегі.

Коли Швеція та Фінляндія приймають позаблокову політичну позицію, вступ України до НАТО – це те, що росіяни розглядають як пряму загрозу своїй національній безпеці та зовнішній політиці. Раніше Україна була частиною як колишнього Радянського Союзу, так і російського Царства.

«Ми будемо належним чином реагувати на такі агресивні кроки, які представляють пряму загрозу для Росії», – сказав президент Володимир Путін під час зустрічі на високому рівні зі старшими дипломатами країни в середині 2018 року.

«Наші колеги, які намагаються погіршити ситуацію, прагнучи включити, зокрема, Україну та Грузію до орбіти альянсу, повинні подумати про можливі наслідки такої безвідповідальної політики», – попередив тоді Путін.

Окрім російської опозиції, є й інші проблеми, пов'язані з внутрішньою політикою, які перешкоджають вступу України до НАТО. Кожен член має право вето відповідно до установчого договору. Як результат, будь-який член, який скаржитися на Україну, може перешкодити країні приєднатися до альянсу.

Довгий час Македонія не могла приєднатися через опозицію Греції. Але після зміни назви на Північна Македонія під тиском греків, країна нарешті змогла приєднатися до альянсу.

Окрім Росії, Україна також має серйозні політичні проблеми із членом НАТО – Угорщиною, яка для того, щоб розпочати будь-які переговори, може очікувати від Києва певного втихомирення. Для адміністрації Байдена також можуть бути певні вагання з особистих причин.

Українська політика зіграла значну роль у внутрішньоамериканській політичній дискусії під час процесу імпічменту президента Трампа, де син нинішнього президента Хантер Байден був залучений до зв'язків з вищим керівництвом Києва.

Реалізація ініціатив у межах «Стратегії сталого розвитку – 2030»

Офіційна інформація

Держбюджет-2021: За перший квартал до загального фонду надійшло 219,7 млрд грн або 104,7 % від плану ([Урядовий портал](#)).

За платежами, справляння яких контролює ДПС, надходження становили 57,7 млрд грн або 105,4 % від розпису березня (+3,0 млрд грн), в тому числі:

- податок на доходи фізичних осіб та військовий збір – 10,7 млрд грн;
- податок на прибуток підприємств – 24,7 млрд грн;
- рентна плата за користування надрами – 3,2 млрд грн;
- акцизний податок із вироблених в Україні товарів – 4,5 млрд грн;
- податок на додану вартість – 12,9 млрд грн (зібрано 25,0 млрд, відшкодовано 12,1 млрд).

При цьому надходження податку на прибуток підприємств перевищили планові як за підсумками березня (+1,4 млрд грн), так і першого кварталу в цілому (+1,6 млрд грн).

Находження до загального фонду держбюджету митних платежів становили 34,4 млрд грн або 108,6 % від розпису березня (+2,7 млрд грн). Із загальної суми надходжень 31,8 млрд грн надійшло у вигляді податку на додану вартість, 2,5 млрд грн – ввізного мита.

(...) При цьому, надходження єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування до Пенсійного фонду та фондів соціального страхування в першому кварталі 2021 року становили 76,6 млрд грн, що на 0,8 млрд грн перевищило очікувані (планові) показники ДПС на відповідний період. Із зазначеної суми 27,0 млрд грн надійшло в березні (+ 0,6 млрд грн до очікуваних).

За оперативними даними ДКСУ за січень-березень 2021 року видатки за загальним фондом державного бюджету становили 253,8 млрд грн або 91,7 % від розпису звітного періоду. Фінансування соціальних видатків, видатків на оборону, на обслуговування боргу та субвенції і дотації місцевим бюджетам здійснювалось у повному обсязі відповідно до розпису на підставі платіжних доручень.

За січень-березень 2021 року державний бюджет виконано з дефіцитом у розмірі 24,4 млрд грн, у тому числі загальний фонд – з дефіцитом у сумі 33,6 млрд грн, при розписі загального фонду звітного періоду у сумі 66,8 млрд гривень.

Фактичні державні запозичення до загального фонду державного бюджету за січень-березень 2021 року становили 118,7 млрд грн або 73,8 % від запланованих на цей період.

Всього державні внутрішні запозичення за січень-березень 2021 року склали 118,7 млрд грн (117,3 % від плану), в тому числі за рахунок випуску ОВДП в іноземній валюті – 27,0 млрд грн (\$886,3 млн та €70,5 млн);

Із зовнішніх джерел за січень-березень 2021 року коштів не надходило.

При цьому, платежі з погашення державного боргу за січень-березень 2021 року склали 106,9 млрд грн (99,3 % плану), платежі з обслуговування – 37,4 млрд грн (96,8 % плану).

Президент України Володимир Зеленський затвердив Стратегію воєнної безпеки ([Укрінформ](#)).

Документ передбачає запровадження комплексного всеосяжного підходу до оборони України в умовах воєнної загрози національній безпеці, пов'язаної з використанням гібридних методів (...).

Уряд створив Національний фонд інвестицій ([Урядовий портал](#)).

За дорученням Президента України, Уряд створив державне підприємство «Національний фонд інвестицій України» («Націнвестфонд») та затвердив його статут. Відповідне рішення прийнято на засіданні Кабінету Міністрів 31 березня.

Метою діяльності «Націнвестфонду» є створення сприятливих умов для реалізації масштабних інвестиційних та соціально значущих проєктів, розвитку міжнародного економічного співробітництва та зростання конкурентоспроможності України.

Відповідно до затвердженого Статуту предметом діяльності підприємства є:

- залучення та концентрація фінансових ресурсів для реалізації інвестиційних проєктів;
- фінансування та реалізація пріоритетних інвестиційних проєктів;
- залучення інвестицій;
- підготовка інвестиційних та інших проєктів;
- управління об'єктами власності відповідно до закону;
- утворення інвестиційних фондів, участь у інвестиційних фондах;
- участь у соціально значущих проєктах.

Ухваливши 30 березня законопроект №4543, Верховна Рада усунула останню перешкоду для відновлення приватизації великих державних підприємств ([Укрінформ](#)).

Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства Ігор Петрашко:

Зняття обмежень на продаж великих державних підприємств дасть змогу не тільки наповнити державний бюджет, а й залучити великий обсяг приватних інвестицій в розвиток цих компаній та економіку України.

Розпочав роботу Центр протидії дезінформації, він розташований наразі у будівлі Офісу Президента й має стати ефективною зброєю для захисту незалежності й безпеки України ([Укрінформ](#)).

Керівник Офісу Президента Андрій Єрмак:

Сьогодні ми з радістю можемо говорити, що цей Центр не тільки вже створений, а він вже почав працювати, і сьогодні з великою радістю представляємо очільницю цього дуже важливого, стратегічного для нас органу пані Поліну Лисенко.

Така структура медичного лікування інформаційного простору дуже швидко займе важливе місце в українському й міжнародному суспільстві.

Президент Володимир Зеленський вніс зміни до Положення про офіційні символи глави держави ([Укрінформ](#)).

Відповідний указ №125/2021 від 29 березня опублікований на сайті глави держави.

Зміни, зокрема, передбачають, що срібна пластинка, яка прикріплюється до штандарту глави держави, з вигравіруваними ПБ Президента та датою складення ним присяги народові після закінчення його повноважень передаватиметься на постійне зберігання Фонду президентів України, раніше вона зберігалася у Відділі державних нагород адміністрації Президента.

Крім того, указом розширюється перелік місць, де встановлюється дублікат штандарту. Якщо раніше серед іншого він встановлювався «у місці проведення офіційних заходів та урочистостей», то тепер у місці «урочистостей, офіційних та інших заходів» за участю Президента України тощо.

Подолання наслідків пандемії COVID-19

Міністерство охорони здоров'я (МОЗ) оновило розподіл карантинних зон. Показник госпіталізацій хворих з COVID-19 перевищено у 19 областях та в Києві, на червоному рівні знаходяться столиця та 12 областей ([Укрінформ](#)).

Згідно з цими даними, у червоній зоні перебувають Київ, Житомирська, Івано-Франківська, Закарпатська, Запорізька, Київська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Сумська, Хмельницька, Чернігівська та Чернівецька області.

Президент України Володимир Зеленський підписав закон, необхідний для отримання вакцин в межах ініціативи COVAX ([Укрінформ](#)).

Закон забезпечує можливість отримання Україною за програмою механізму COVAX вакцин провідних виробників для профілактики коронавірусної хвороби та проведення широкомасштабних профілактичних

заходів, які мінімізуватимуть ризик посилення чи повторної хвилі захворюваності на COVID-19, що сприятиме пом'якшенню навантаження на систему охорони здоров'я.

Україна уклала договір з американською корпорацією Pfizer на постачання 10 мільйонів доз вакцини проти коронавірусу ([Укрінформ](#)).

Президент Володимир Зеленський:

Сьогодні дуже важливий день для України і для українців – ми сьогодні нарешті підписали важливий контракт з компанією Pfizer на постачання 10 мільйонів доз вакцини Pfizer. Це дійсно складно було зробити, але завдяки розмові з керівником компанії Pfizer Альбертом Бурлою – в мене з ним була розмова 8 лютого – він пообіцяв, що зробить усе можливе й неможливе. І зробив це.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль: Національний план вакцинопрофілактики COVID-19 до кінця року дозволить пришвидшити процес щеплення ([Урядовий портал](#)).

Національний план вакцинопрофілактики COVID-19 до 31 грудня 2021 року передбачає розширення й підняття статусу «дорожньої карти» вакцинації, яка була розроблена Міністерством охорони здоров'я.

Як зауважив Глава Уряду, оновлений документ розроблений на виконання Указу Президента України й рішення Ради національної безпеки та оборони.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

Загалом між Урядом та виробниками законтрактовано достатню кількість безпечних вакцин, аби провакцинувати всіх охочих цього року. Ми говоримо про більш ніж 50 % всього дорослого населення України.

Президент України Володимир Зеленський підписав закон про надання фінансової допомоги у розмірі 8 тис. грн. підприємцям, які зупинити свою діяльність через карантинні обмеження в червоних зонах ([Укрінформ](#)).

Окрім гарантованої державою допомоги, ФОПи та наймані працівники зможуть додатково одержати виплати з місцевих бюджетів, якщо орган місцевого самоврядування ухвалить відповідне рішення.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль: Зареєструватись на отримання допомоги від держави у розмірі 8 тис. грн можна буде вже наступного тижня, — **Прем'єр-міністр** ([Урядовий портал](#)).

Виплати в розмірі 8 тисяч гривень громадянам і бізнесу, які постраждали від посиленних карантинних обмежень у «червоних зонах», будуть здійснюватися автоматично після подання заявки на порталі або в застосунку Дія.

У Львівській клінічній лікарні швидкої допомоги відкрили нову реанімацію на 48 ліжко-місць в приміщенні, яке десятки років слугувало лікарняним архівом ([Укрінформ](#)).

Завідувач відділення анестезіології та інтенсивної терапії лікарні Наталія Матолінець:

Ми в екстреному порядку, фактично за тиждень розгорнули ще одну додаткову реанімаційну для лікування пацієнтів з тяжким коронавірусним захворюванням. Зараз тут встановлюють ліжка, домивають підлогу і сьогодні на вечір в нас буде запущена в роботу додаткова реанімація на 48 ліжок. Це плюс ще до тих 50-ти, які функціонують зараз.

В офтальмологічному корпусі Харківської обласної клінічної лікарні, перепрофільованому для прийому хворих на COVID-19, встановили окрему 5-тонну кисневу бочку та проклали нові траси, що дозволить забезпечити потоковим киснем усі наявні ліжка ([Укрінформ](#)).

Відділення розраховане на понад 200 ліжок. Нова бочка буде працювати виключно на ковідне відділення.

У Хмельницькій міській лікарні додатково розгорнули 100 ліжок для надання допомоги пацієнтам із коронавірусом ([Укрінформ](#))

Завантаженість ліжко-місць у закладах, що надають допомогу хворим з COVID-19, по області становить 69,96% (без підозр), 1966 хворих, 350 підозр.

На Донеччині у прифронтовому Торецьку через заповненість інфекційного відділення міської лікарні на 120% у терапевтичному корпусі Новгородської лікарні розгорнуто додаткове відділення для хворих на COVID-19 ([Укрінформ](#)).

Для цілодобового нагляду та надання медичної допомоги було залучено 8 лікарів та достатня кількість медичних працівників, запевнили в міськраді.

У Львівському центрі легеневого здоров'я встановили нову кисневу станцію, це дозволить забезпечити киснем 130 ліжок, які додатково розгорнули для лікування хворих з коронавірусом ([Укрінформ](#)).

Закуплено сучасне кисневе обладнання та здійснено реконструкцію кисневої мережі за кошти державної субвенції та обласного бюджету. Відтепер Центр може прийняти на лікування 300 пацієнтів з ковідними пневмоніями та забезпечити їх якісним киснем.

На Дніпропетровщині додали ще одну лікарню до госпітальних баз - в обласній психіатричній клініці розгорнуть 100 ліжок для хворих на коронавірус ([Укрінформ](#)).

На 2 квітня в області на державному рівні затверджено для прийому пацієнтів з COVID-19 та з підозрою на захворювання 5613 ліжок в 31 закладі. Сумарна завантаженість ліжок такими пацієнтами становить 64,9%. А кількість госпіталізованих протягом останніх семи днів на 100 тис. населення, яка не повинна перевищувати 60%, становить 79,3%.

В області навчено 195 бригад (лікар, медична сестра) для роботи в стаціонарних пунктах щеплення. Всього відкрито 188 стаціонарних пунктів щеплення.

На Хмельниччині у Волочиській, Городоцькій та Шепетівській районних лікарнях додатково розгорнули 50 ліжок для прийому хворих із коронавірусом ([Укрінформ](#)).

Завантаженість ліжко-місць у закладах, що надають допомогу хворим з COVID-19, по області становить 60,8% (без підозр), 1 914 хворих, 356 підозр. Розгорнуто додатково по 20 ліжко-місць у Волочиській та Городоцькій ЦРЛ, 10 ліжко-місць у Шепетівській ЦРЛ (...).

У Шепетівці на Хмельниччині до лікування хворих із коронавірусом залучили вузлову лікарню, де розгорнули 53 ліжка ([Укрінформ](#)).

Шепетівський міський голова Віталій Бузиль:

Сьогодні позачергова сесія Шепетівської міської ради передала частину приміщень КНП «Вузлова лікарня станції Шепетівка» на баланс КНП «Шепетівська багатопрофільна лікарня». Завдяки цьому кроку колектив вузлової лікарні включається в процес боротьби міста із COVID-19, приймаючи хворих на коронавірус, розгорнувши для боротьби із пандемією 50 ліжко-місць та 3 ліжка у палаті інтенсивної терапії.

АТ «Укрзалізниця» забезпечила у відомчих залізничних лікарнях понад 800 ліжок для лікування хворих на COVID-19 і на сьогодні вже проліковано близько 1 тис. таких пацієнтів ([Укрінформ](#)).

В.о. голови правління АТ «Укрзалізниця» Іван Юрик:

Укрзалізниця робить усе можливе для забезпечення фаховими медичними послугами хворих на COVID-19 у відомчих лікарнях. Так, ми мали низку проблем, через дії окремих керівників було зірвано важливі тендери. Не було виконано запланований обсяг фінансування, проте ми актуалізували усі проблеми, швидко вирішуємо їх й на сьогодні у наших лікарнях вже проліковано та продовжують отримувати допомогу близько 1 тис. пацієнтів, хворих на COVID-19.

АТ «Укрзалізниця» наголошує, що продаж квитків на спеціальні рейси для безпечного вивезення пасажирів з червоних зон карантину відкритий ([Укрінформ](#)).

У неділю, 4 квітня, курсуватимуть 20 спецрейсів. На понеділок, 5 квітня, заплановано 7 спецрейсів.

Енергоатом готовий щодоби безкоштовно постачати 5 тисяч літрів медичного кисню до лікарень Запорізької, Рівненської та Хмельницької областей ([Укрінформ](#)).

Наразі до відправки його перших партій у лікарні залишається один крок – Енергоатом має отримати висновок Державного експертного центру МОЗ та реєстрацію медичного кисню як лікарського засобу. Всі необхідні для цього документи Компанія передала до міністерства. Отримавши фінальні узгодження, НАЕК щодоби безкоштовно постачатиме близько 120 балонів (5 тисяч літрів) медичного кисню до лікарень Запорізької, Рівненської та Хмельницької областей.

У Славуті Хмельницької області розгорнули мобільний госпіталь Державної служби України з надзвичайних ситуацій для надання медичної допомоги хворим на COVID-19 ([Укрінформ](#)).

Госпіталь складається із 35 наметів, з яких 24 – госпітальна база, розрахована на 120 ліжок. Кожне ліжко обладнане індивідуальним кисневим концентратором.

Дерегуляція та розвиток підприємництва

Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Ігор Петрашко: За минулий тиждень за програмою 5–7–9 бізнесу видано кредитів на рекордні майже 2 млрд грн ([Урядовий портал](#)).

На останній тиждень банки-учасники програми «Доступні кредити 5–7–9 %» підписали 764 договори на суму 1,9 млрд грн. Зокрема, 1,3 млрд грн від загальної суми укладених за останній тиждень угод складають антикризові кредити на поповнення оборотних коштів під 0 %. 355 млн грн – це видані уповноваженими банками угоди з рефінансування попередньо виданих кредитів, а сума інвестиційних кредитів склала 237 млн грн.

Березень став рекордним для програми. Практично щотижня ми бачили, як зростає динаміка: сума у 1,5 млрд в тиждень вже стала традиційною, а за останній тиждень місяця зросла майже до 2 млрд грн. Загалом за березень було видано 2216 кредитів на 6,3 млрд грн. Такі результати є свідченням того, що не зважаючи на певні карантинні обмеження, бізнес вже адаптувався до нових умов і готовий до відновлення та розвитку.

Так, від старту програми банки-учасники видали 11 706 кредитів на загальну суму майже 28,9 млрд грн. З них 13,9 млрд грн – рефінансування попередньо отриманих позик, 5,1 млрд грн підприємці отримали на

капітальні інвестиції та 9,9 млрд грн в якості антикризових кредитів на поповнення оборотних коштів під 0 %.

Найактивнішими учасниками програми є представники сільського господарства (53 %), торгівлі та виробництва (20 %) та промислової переробки (15 %). За регіональною класифікацією лідерами залишаються Львівська, Харківська, а також Київська області.

Парламент ухвалив закон про розблокування великої приватизації ([Урядовий портал](#)).

30 березня, Верховна Рада Україна підтримала у другому читанні урядовий законопроект № 4543 про розблокування великої приватизації. За це рішення проголосувало 257 народних депутатів.

Прийняття закону дозволить усунути останню перешкоду для відновлення приватизації великих державних підприємств.

Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Ігор Петрашко:

Дякую народним депутатам за підтримку цього надважливого законопроекту. Зняття обмежень на продаж з великих державних підприємств дасть змогу не тільки наповнити державний бюджет, а й залучити великий обсяг приватних інвестицій в розвиток цих компаній та економіку України.

Йдеться про велику приватизацію таких об'єктів: підприємства «Більшовик», Одеського припортового заводу, Об'єднаної гірничо-хімічної компанії, «Президент-готелю».

Заступник Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Світлана Панаїотіді:

Ухвалення закону дозволить нарешті оголосити та провести аукціонів.

Парламент підтримав законопроект про перелік державних підприємств, що не підлягають приватизації ([Урядовий портал](#)).

30 березня, на засіданні Верховної Ради України 289 народних депутатів підтримали у першому читанні урядовий законопроект №4020 «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації».

Загальна кількість становить 659 об'єктів.

Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Ігор Петрашко:

Нам дійсно важливо зберегти у державній власності ті підприємства, які виконують стратегічні функції для держави. Компанії, які забезпечують життєдіяльність суспільства, енергетичну незалежність та захист держави, приватизовуватись не повинні.

Об'єкти включалися до переліку відповідно до критеріїв щодо заборони приватизації, а саме:

- підприємства, що забезпечують енергетичну незалежність та обороноздатність держави;
- є природними монополіями;
- діяльність яких має критично важливе значення для суспільства.

Заступник Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Світлана Панаїотіді:

Це компромісний та зважений законопроект, що сприятиме залученню інвестицій в економіку України та убезпечить дійсно важливі для держави підприємств від продажу.

З початку року було проведено 377 успішних аукціонів, за результатами яких надходження до бюджету складуть 963 млн грн. ([Урядовий портал](#)).

Результати малої приватизації у першому кварталі 2021 року вкотре доводять високу зацікавленість зі сторони інвесторів. Так, у березні участь в приватизаційних торгах брали в середньому більше 4-х підприємців.

Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства Ігор Петрашко:

Приватизація – один з драйверів економічного зростання, що дозволяє не тільки збільшити надходження до державного бюджету, а й передати непрофільні активи новим власникам, які мають ресурси для інвестицій та розвитку цих об'єктів.

Вартість об'єктів, приватизованих протягом січня-березня, перевищує 1 млрд грн, проте ще не всі переможці торгів встигли підписати договори про купівлю-продаж активів. Тож в підсумку ця сума може перевищити 1 млрд грн.

Децентралізація та реформа державного управління

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль: Місцеві бюджети цього року отримають 150 млн грн на створення навчально-практичних центрів сучасної профтехосвіти ([Урядовий портал](#)).

У 2021 році із державного бюджету місцевим бюджетам буде виділена субвенція в обсязі 150 мільйонів гривень на створення навчально-практичних центрів сучасної професійної (професійно-технічної освіти).

Навчально-практичних центрів в Україні має ставати більше, а головне, щоб вони були інноваційними та забезпечували учнів сучасними навичками. Так, Кабінет Міністрів підтримав рішення, яке вдосконалює порядок та умови надання відповідної субвенції.

Інвестиції в людський капітал – це одна з найкращих інвестицій, яку може зробити держава. Тому цього року ми збільшили бюджет Міністерства освіти і науки на 25 %, і тому ми продовжимо активно інвестувати в якість освіти наших дітей.

Кошти будуть передані на місця для того, щоб громади могли їх використати на розвиток тих спеціальностей, які будуть найбільш актуальними на ринку праці у межах того чи іншого регіону.

Це ситуація win-win, коли у виграші всі: громада фактично створює замовлення через заклад профтехосвіти на той чи інший напрям, роботодавець отримуватиме якісно підготовлені кадри, абітурієнти матимуть гарантовану роботу.

Відтепер фінансування з ДФРР можуть отримати проєкти вартістю щонайменше 10 млн грн ([Міністерство розвитку громад та територій України](#)).

Уряд за ініціативою Мінрегіону вніс зміни до постанови КМУ № 196 «Деякі питання державного фонду регіонального розвитку». Нововведення стосуються порядку підготовки, оцінки та відбору інвестиційних програм і проєктів, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів ДФРР.

Міністр розвитку громад та територій Олексій Чернишов:

Узгодженість дій та пріоритетність завдань – головні принципи, якими ми маємо керуватись при відборі проєктів, що можуть фінансуватись з Державного фонду регіонального розвитку. Зосереджуємось на великих проєктах, реалізація яких матиме найбільший ефект для розвитку регіонів. Важливо, що ухвалені Урядом зміни актуалізують низку положень у відповідності до Державної стратегії регіонального розвитку на 2020–2027 роки, а також синхронізують відбір проєктів ДФРР з регіональними стратегіями розвитку.

Змінились часові рамки для відбору програм та проєктів, що будуть фінансувати за рахунок ДФРР. Кінцевий термін – 1 серпня. Це означає що саме до цієї дати Мінрегіон спільно з регіонами сформує списки проєктів, що фінансуватимуться у наступному, 2022 році.

Збільшена нижня межа для нових проєктів, що можуть фінансуватись за рахунок ДФРР. Вона становитиме не нижче 10 млн грн. Таким чином ми відходимо від практики, коли з держбюджету розпоршуються кошти на невеликі проєкти і зосередимось на значимих об'єктах.

Збільшений до 5 років термін реалізації великих проєктів вартістю більше 100 млн грн. Раніше цей термін складав 3–4 роки.

Відтепер, Мінрегіон спільно з регіональною владою буде узгоджувати технічні завдання, за якими оголошується конкурсний відбір для проєктів ДФРР. Це забезпечить концентрацію ресурсів на чітких пріоритетах, які відповідатимуть регіональним стратегіям розвитку.

Заступник Голови ДПС з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Наталія Каленіченко: Майже 1,5 тис. територіальних громад мають доступ до податкової інформації ([Урядовий портал](#)).

Державна податкова служба України з 1 січня 2021 року запровадила електронне інформування органів місцевого самоврядування.

Протягом січня-березня 2021 року 1469 територіальних громад отримали звітність у розрізі джерел доходів та звітність у розрізі 425 тисяч платників податків – юридичних осіб про суми нарахованих та сплачених податків, сум податкового боргу та надмірно сплачених сум на відповідних територіях.

Реформа енергетики, програми енергоефективності та енергонезалежності

Кабінет Міністрів дозволив бюджетним установам укладати договори на постачання електроенергії без проведення тендерів після 1 квітня ([Укрінформ](#)).

Бюджетні організації, зокрема, лікарні, які не встигли обрати електропостачальника і у яких завершується термін постачання електричної енергії від постачальника «останньої надії», продовжуватимуть отримувати електроенергію без перебоїв. Для цього за ініціативи Міністерства енергетики Кабінет Міністрів розширив перелік товарів, робіт і послуг, необхідних для здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на території України (...).

Кабінет Міністрів та Нафтогазова Асоціація України підписали Меморандум про наміри щодо створення сприятливого середовища, розвитку добросовісної конкуренції на ринку нафтопродуктів України та задоволення потреб споживачів на період карантину та обмежень ([Урядовий портал](#))..

За умовами Меморандуму, Нафтогазова Асоціація продовжуватиме популяризувати принципи прозорості та добросовісної конкуренції та сплати податків всіма учасниками ринку у повному обсязі, а також пропагуватиме дотримання принципів соціально відповідального ведення бізнесу з метою забезпечення споживачів якісними нафтопродуктами за ринковими цінами.

Асоціація щомісячно буде надавати Кабінету Міністрів України інформацію некомерційного характеру щодо форм, видів та місць існування нелегального обігу пального та місць здійснення діяльності суб'єктів, які працюють з ознаками порушення норм законодавства.

Уряд вживатиме заходів щодо протидії нелегальному виробництву та обігу пального (у тому числі нелегальної діяльності підприємств, що здійснюють неповний цикл нафтопереробки). Також Кабінет Міністрів України сприятиме диверсифікації джерел постачання як з вітчизняних, так і

з іноземних нафтопереробних заводів (не допускаючи будь-яких проявів дискримінації), вільного ціноутворення на ринку нафтопродуктів.

Зі свого боку компанії-учасники Асоціації зобов'язуються продовжувати сплачувати податки в повному обсязі, формувати ціну на нафтопродукти на умовах вільної конкуренції та з урахуванням кон'юнктури на світових ринках.

Програма розвитку українського експорту

Завдяки підтримці експортерів і бізнесу, у першому кварталі 2021 року спостерігається зростання товарообігу та експорту товарів, навіть у порівнянні з докризовим першим кварталом минулого року ([Укрінформ](#)).

(..) У січні-лютому 2021 року товарообіг склав \$17,6 млрд, що майже на \$750 млн більше, ніж за аналогічний період минулого року (у січні-лютому 2020 року — \$16,8 млрд).

Зокрема, в Україну імпортували товарів на \$9,1 млрд (у порівнянні з аналогічним періодом 2020 р. імпорт зріс на \$387 млн або на 4%).

Експортували з України товарів на \$8,5 млрд (збільшення експорту в порівнянні з аналогічним періодом становило \$361 млн або 4,4%).

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль провів зустріч із представниками турецького бізнесу ([Урядовий портал](#)).

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль :

Туреччина є надзвичайно важливим торговельно-економічним партнером для України. Ми високо цінуємо інвестиційний внесок турецьких компаній в українську економіку.

Річні обсяги двосторонньої торгівлі між державами становлять майже 5 мільярдів доларів. Україна й Туреччина домовилися щонайменше подвоїти цю суму. Президенти наших держав зафіксували бажання перейти до наступного рівня відносин і співпраці через оновлені угоди про взаємну торгівлю.

Задля впровадження дієвого механізму залучення інвестицій Україна переавантажила роботу урядового офісу UkraineInvest і створила Агенцію з питань підтримки державно-приватного партнерства.

Наразі ми консолідуємо зусилля і плануємо реалізувати єдину платформу підтримки іноземного інвестора в Україні. Ми сподіваємося, що всі ці кроки сприятимуть подальшому розвитку наших відносин.

Зі свого боку представники турецького бізнесу відзначили, що перспективним напрямком двосторонньої співпраці є розвиток формату державного-приватного партнерства, що дасть змогу розвивати інфраструктуру й економіку України. Учасники зустрічі подякували за діалог і підкреслили, що влада України системно підходить до покращення інвестиційного клімату в країні.

Митна політика

Уряд підтримав запропоновані Мінфіном зміни до Митного кодексу України щодо визначення країни походження товару ([Урядовий портал](#)).

07 квітня 2021 р. Кабінет Міністрів України підтримав розроблений Мінфіном та Держмитслужбою проєкт Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення порядку визначення країни походження товару у відповідність до Митного кодексу Європейського Союзу».

(...) Цим законопроєктом пропонується розділ II «Країна походження товару» Митного кодексу України викласти у новій редакції, згідно з якою Митному кодексу Європейського Союзу відповідатимуть положення щодо:

- мети визначення непреференційного походження товарів;
- особливостей визначення походження приладдя, запасних частин та інструментів, нейтральних елементів і пакування;
- переліку товарів, повністю вироблених у даній країні;
- критеріїв достатньої переробки товарів, що виробляються з використанням матеріалів іноземного походження;
- переліку простих операцій;
- порядку перевірки митними органами сертифікатів про походження товарів (у тому числі електронних сертифікатів про походження) після завершення митного оформлення.

Законопроєкт розроблено відповідно до вимог додатка XV «Наближення митного законодавства» до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, відповідно до ратифікованої Угоди про асоціацію.

Ринок землі та стан аграрної галузі

У березні бюджети місцевих рад Закарпаття поповнилися на 255 тис. грн завдяки проведеним земельним торгам ([Урядовий портал](#)).

У березні поточного року аграрії Закарпаття придбали права оренди на 6 земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності загальною площею 82,78 гектара.

Ділянки розташовані на території Берегівського району передано в користування терміном на 7 років для ведення товарного сільськогосподарського виробництва.

За результатами торгів, організованих Головним управлінням Держгеокадастру у Закарпатській області, до бюджетів місцевих громад надійшло 255,8 тис. гривень.

Система національної безпеки та оборони

30 березня прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення окремих питань виконання військового обов'язку та ведення військового обліку» ([Міністерство оборони України](#)).

Міністр оборони України Андрій Таран:

Ці зміни в Міністерство оборони України спільно з іншими відомствами сектору безпеки та оборони розробляло протягом майже двох років. Їх ухвалення стало безпрецедентним випадком в історії незалежної України одночасного та масштабного перегляду оборонного законодавства. Це також тісно пов'язане з реалізацією інших реформ, зокрема, адміністративно-територіальної реформи та створенням цифрової держави.

Настав кінець ери військкоматів. Замість них в Україні діятимуть територіальні центри комплектування відповідно до адміністративно-територіального устрою держави. У випадку загострення ситуації на доукомплектування військових частин тепер відведені лічені дні, що відповідає вимогам «Стратегії воєнної безпеки України» щодо всеохоплюючої оборони. Створено Єдиний державний реєстр військовозобов'язаних та розпочаті проекти щодо цифровізації процесів військового обліку: Е-реєстрація, Е-військовий квиток, Е-транспорт, Е-ТЦК. І це тільки верхівка айсберга. Ми не просто зміцнили Збройні Сили, але й дали інструменти для впровадження змін у інших складових сектору безпеки та оборони, а й держави в цілому.

На шляху реформування Збройних Сил України, до існуючого інституту контрактників додали і професіоналів в запасі – інститут резервістів, які добровільно підписуватимуть контракт. Законодавчо закріплено можливість у випадку критичної загрози державі миттєво ввести у стрій наймотивованіших захисників України. Що важливо, на таких резервістів поширяться увесь комплекс соціальних пільг та гарантій, які передбачені для мобілізованих осіб.

Кіберфахівці Служби безпеки України викрили міжрегіональну мережу інтернет-агітаторів на проведенні інформаційних операцій проти України за завданням іноземної сторони ([Укрінформ](#)).

Зловмисники в інтернеті закликали до повалення конституційного ладу та порушення територіальної цілісності держави.

Під час обшуків за місцем проживання зловмисників у Чернігівській, Сумській областях, Запоріжжі та Одесі правоохоронці виявили комп'ютерну техніку та мобільні пристрої із доказами протиправної діяльності в інтересах іноземної сторони на шкоду державній безпеці України (...).

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба: заручився підтримкою Словаччини на тлі дестабілізаційних дій Росії проти України ([Міністерство закордонних справ України](#)).

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба провів телефонну розмову з Міністром закордонних та європейських справ Словацької Республіки Іваном Корчоком.

Ключовою темою розмови стало загострення Російською Федерацією безпекової ситуації на тимчасово окупованих територіях Донецької і Луганської областей та в Криму. (...)

Глава МЗС Словаччини запевнив у безумовній підтримці новоствореним словацьким урядом суверенітету і територіальної цілісності України на тлі дестабілізаційних дій Росії.

Іван Корчок також висловив готовність його країни долучитися до роботи Кримської платформи.

Балтійські країни розглядають Україну як найбільш цінного партнера НАТО: міністри оборони України та Латвійської Республіки провели телефонну розмову ([Урядовий портал](#)).

6 квітня, з ініціативи латвійської сторони відбулася телефонна розмова Міністра оборони України Андрія Тарана з Міністром оборони Латвійської Республіки Артисом Пабріксом.

Глави оборонних відомств обмінялися думками з актуальних питань, що становлять взаємний інтерес. Було відзначено незмінність політико-дипломатичної підтримки Латвією європейських та євроатлантичних прагнень України. (...)

Міністр оборони України Андрій Таран:

Ми високо цінуємо той факт, що голос Латвійської Республіки, як держави-члена НАТО, потужно звучить на нашу підтримку. Позиція Латвії у питанні реформування Збройних Сил України відповідно до стандартів Альянсу є важливою і завжди предметною. Розраховуємо на це і в майбутньому, адже для України на порядку денному зараз – питання перспективи отримання Плану дій щодо членства в НАТО.

Міністр оборони Латвійської Республіки Артис Пабрікс:

Латвія та інші балтійські країни розглядають Україну як найбільш цінного партнера НАТО, що стоїть на охороні спільних цінностей. Ми будемо робити усе залежне від нас для підтримки руху України до НАТО та ЄС.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба провів телефонну розмову з Міністром закордонних справ Канади Марком Гарно ([Урядовий портал](#)).

Головною темою розмови стало загострення Російською Федерацією безпекової ситуації на лінії дотику з тимчасово окупованими територіями Донецької та Луганської областей та в Криму.

Дмитро Кулеба поінформував Марка Гарно про небажання Росії підтвердити свою відданість режиму припинення вогню, наголосив на загрозах нарощування російської військової присутності у безпосередній близькості до України, підкреслив важливість посилення міжнародного тиску на Росію з метою деескалації ситуації.

Міністр закордонних справ Канади Марко Гарно засудив провокативні дії Росії та концентрацію нею військ поблизу українського кордону, підтвердив непохитну підтримку Канадою суверенітету та територіальної цілісності України. (...)

Дмитро Кулеба подякував за запровадження Канадою цього тижня додаткових санкцій проти Росії у зв'язку із тимчасовою окупацією Кримського півострова.

Окремою темою розмови стала подальша робота новоствореної Українсько-канадської робочої групи з питань мобільності.

Насамкінець співрозмовники скоординували подальші дії з формування спільної позиції до наступного етапу переговорів з Іраном щодо збиття рейсу Міжнародних авіаліній України PS752. Сторони підтвердили незмінний пріоритет досягнення справедливості для жертв та їхніх родичів, забезпечення невідворотності покарання винних у цій трагедії.

1 квітня з ініціативи американської сторони відбулась телефонна розмова Міністра оборони України Андрія Тарана з Міністром оборони Сполучених Штатів Америки Ллойдом Остіном ([Міністерство оборони України](#)).

Вже вдруге за останні півтора місяця міністри обговорили напрями посилення взаємодії між Україною та США у сфері безпеки і оборони.

Міністр оборони України поінформував співрозмовника про воєнно-політичні аспекти ситуації на лінії розмежування із тимчасово окупованими територіями Донецької та Луганської областей, в Криму та довкола державного кордону України. Він окремо приділив увагу подіям 26 березня поблизу населеного пункту Шуми, де російські окупаційні війська підступно вбили чотирьох українських військовослужбовців. Крім того, очільник українського оборонного відомства наголосив на системній ескалації безпекової ситуації у районі проведення Операції об'єднаних сил та небажанні Російської Федерації підтвердити прихильність режиму припинення вогню.

Ллойд Остін висловив занепокоєння останніми діями Російської Федерації та передав Міністру оборони України запевнення у готовності підтримувати Україну в умовах триваючої агресії Росії на Донбасі та в Криму. Міністр оборони США наголосив, що у разі ескалації російської агресії Сполучені Штати не залишать Україну наодинці і не допустять реалізації агресивних устремлінь Російської Федерації щодо України.

Міністр оборони України Андрій Таран:

Стратегічний діалог на рівні керівників оборонних відомств України та США не просто підтримується, він – динамічно розвивається. Американські партнери активно ініціюють контакти, висловлюють щире стурбованість спробами Росії загострити ситуацію навколо України. Сьогоднішній дзвінок американського колеги є яскравою демонстрацією проактивної позиції США у підтримці суверенітету та кроків з відновлення територіальної цілісності України.

Програма популяризації України в світі

На Дорозі мучеників Майданека у польському Любліні 25 березня встановили пам'ятник видатному українському гуманісту, блаженному священномученику отцю Омеляну Ковчу, відомому як «парох концтабору Майданек» ([Укрінформ](#)).

Церемонія встановлення пам'ятника пройшла біля музею-концтабору «Майданек» за участі представників влади міста, української діаспори, дипломатів, офіцерів ЛитПолУкрбригу, гостей з України.

Пристрій, який рахує калорії у страві, винайдений українцем Сергієм Лисіним, отримав золоту медаль на Міжнародній виставці інновацій у Женеві «The International Exhibition of Inventions of Geneva». Також Україна привезла з виставки і «срібло» ([Укрінформ](#)).

Винахідник Сергій Лисін:

Це буде корисно не лише тим, хто турбується про свою фігуру, а й, наприклад, людям з алергією чи хворим на діабет: додаток підкаже, які продукти можна їсти, а від яких краще відмовитись.

Посольство України в Сінгапурі спільно з платформою V-Art презентувало віртуальну виставку «Мистецтво видобутку корисних копалин» українського цифрового художника Романа Мініна ([Укрінформ](#)).

Посол України в Сінгапурі Катерина Зеленко:

Роман Мінін є одним з послів української культури. Його роботи стали справжнім проривом сучасного українського мистецтва у глобальний мистецький світ. Сподіваюсь, що вони подарують нам дух оптимізму і позитивну енергію для втілення нових гарних ідей.

У Посольстві України в Японії 31 березня відбулася презентація монографії професора університету Кобе Гакуін Йошіхіко Окабе «Історія японсько-українських відносин 1915-1937 рр.» ([Укрінформ](#)).

Товариство українців у Фінляндії презентувало англійську відеоінструкцію з виготовлення одного з основних атрибутів українського Великодня – писанок ([Укрінформ](#)).

У багатьох країнах і культурах на свято Великодня фарбують яйця, але в Україні цей процес перетворився у справжнє мистецтво. А у місті Коломия, в Івано-Франківській області, є навіть Музей писанки.

Проект кримінальної драми Олега Сенцова «Носоріг» взяв участь у секції works in progress кіноринку Sofia Meetings 2021, який відбувся в межах Міжнародного кінофестивалю в Софії ([Укрінформ](#)).

«Носоріг» створюється в копродукції України, Німеччини та Польщі.

Українські мисткині – художниця-керамістка Олеся Дворак-Галік та художниця Поліна Сьомочкіна – представляють свої роботи на 7-й міжнародній виставці сучасного мистецтва ARTANKARA ([Укрінформ](#)).

Надзвичайний та Повноважний Посол України в Туреччині Андрій Сибіга:

Дуже важливою є присутність якісного та висококласного українського мистецтва в Туреччині вже стає традицією й доброю мейнстримною подією.

В Алжирі у приміщенні благодійної асоціації Caritas 27 березня за організаційного сприяння активу української громади країни й інформаційної підтримки Посольства України в АНДР відбувся весняний ярмарок українських народних ремесел та дегустаційний салон традиційної української кухні ([Укрінформ](#)).

Українська громада Алжиру під час заходу презентувала відвідувачам різноманітну сувенірну продукцію власного виробництва на додаток до безлічі смачних та неперевершених страв української кухні.

В урочистій церемонії відкриття заходу взяли участь посол України в Алжирі Максим Субх, співробітники Посольства України з родинами, глави кількох акредитованих в Алжирі іноземних диппредставництв, громадські діячі, бізнесмени та представники ЗМІ (...).

У Філадельфії вперше у Сполучених Штатах показали документальний фільм «Андрій Шептицький: актуальне», до організації віртуального показу якого долучилася Ліга Українців Католиків у США ([Укрінформ](#)).

Кінострічка розпочалася з біографії самого Митрополита, а згодом розповіла про його громадську діяльність.

У Лівані за підтримки місцевої громади українців у новому перекладі на арабську мову видали книгу відомого українського мандрівника Василя Григоровича-Барського «Мандри по святих місцях сходу (Левант)» ([Укрінформ](#)).

Переклад здійснив Імадеддін Раеф, який раніше перекладав твори класиків української літератури, зокрема, Лесі Українки, Івана Франка та Агатангела Кримського.

У міській раді Загребя 25 березня відбулося тематичне засідання «Голодомор в Україні 1932-33 рр.: причини і наслідки» ([Укрінформ](#)).

(...) Представники різних за політичним спектром хорватських міських партій відзначили важливість поширення інформації про вчинений більшовиками злочин в Україні 1932-33 рр. та необхідність засудження Голодомору в Україні як геноциду.

У японському місті Нагоя 2 квітня відбулася церемонія відкриття української недільної школи ([Укрінформ](#)).

Другий секретар посольства Віолетта Удовік передала школі літературу українською мовою та матеріали про Україну японською мовою. За її словами, особливістю цієї школи є те, що її двері відкриті не лише для українців, а й для японців, як дітей, так і дорослих, що сприяє підвищенню впізнаваності України в Японії (...).

Дружина Президента України Олена Зеленська відвідала Національний музей Катару, де з її ініціативи підписано Меморандум про впровадження першого на території цієї країни україномовного аудіо гіда ([Укрінформ](#)).

Дружина Президента України Олена Зеленська:

Я хочу, щоб українська мова лунала в історичних пам'ятках всюди, де є українці. Впровадження першого україномовного аудіогіда в Катарі – чудовий крок для наших країн для пізнання одна одної.

Посол України в Державі Кувейт Олександр Балануца 8 квітня оглянув у приватному музеї футболу стенд, присвячений українському тренеру Валерію Лобановському, який жив і працював в Кувейті у 1994-1996 роках ([Укрінформ](#)).

Екскурсію для українського дипломата провів засновник музею, кувейтський історик Х. Аль-Балуші.

Також посол Балануца обговорив з кувейтськими чиновниками проєкт встановлення меморіальної дошки та монумента на честь Валерія Лобановського, який жив та працював в Кувейті в 90-х роках минулого століття.

Політика цифрової трансформації

Верховна Рада у другому читанні ухвалила законопроект №4355 «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» про цифрові паспорти ([Урядовий портал](#)).

Віце-прем'єр-міністр – Міністр цифрової трансформації Михайло Федоров:

Україна – перша країна у світі, що запустила цифрові паспорти та законодавчо прирівняла їх до звичайних документів. Користувачі Дії більше не стикатимуться з ситуаціями, коли цифровий паспорт не приймають. Це не просто важлива подія в історії сучасної України та великий крок до впровадження режиму «без паперу». Це унікальний світовий кейс, яким можна і варто пишатися. (...)

Голова Комітету з питань цифрової трансформації Михайло Кречко:

Законопроект забезпечить можливість використання електронних документів у мобільному застосунку на рівні із звичайними паспортами. Це перший крок до запровадження безпаперового режиму в Україні – коли державні органи не матимуть права вимагати паперові документи, якщо інформація вже є у реєстрах. Ви зможете обирати, який паспорт ви сьогодні використаєте.

30 березня електронні паспорти в Дії офіційно прирівняли до звичайних документів – Верховна Рада України ухвалила відповідний законопроект ([Урядовий портал](#)).

Віце-прем'єр-міністр – Міністр цифрової трансформації Михайло Федоров

Уже з 23 серпня користувачі Дії більше не стикатимуться із ситуаціями, коли цифровий паспорт не прийматимуть. Обговорили цифрові реформи, юридичну силу документів у смартфоні, чому цифрова держава – корінь боротьби з корупцією та безпеку Дії.

Цифровий паспорт – більш захищений інструмент, ніж звичайні документи. Кожна людина може перевірити дійсність документа без спеціального обладнання – через QR-код. Ми передбачили все. Дія сьогодні – один із найбезпечніших ІТ-продуктів в Україні, які взагалі існують. Вона не зберігає персональні дані, а лише відображає вже те, що є в реєстрах. Ми бачимо, як ламають Facebook, Google, тому ми 80 % часу займаємось безпекою Дії.

(...) ID-картками сьогодні можуть користуватися приблизно 5,6 млн українців, а закордонним паспортом у смартфоні – до 18,2 млн. Завдяки закону, паспорти у Дії можна пред'являти на території України для посвідчення особи та підтвердження громадянства, крім випадків перетину державного кордону, в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї. Також схвалений законопроект визначає термінологію, зокрема застосування е-паспортів.

Віце-прем'єр-міністр – Міністр цифрової трансформації Михайло Федоров: Вперше в Україні цифрові навички стали пріоритетом держави ([Урядовий портал](#)).

Завдяки Мінцифри вперше за всю історію цифрова грамотність стала пріоритетом держави, і ми щодня працюємо у цьому напрямку. Зокрема, у

2019 році Мінцифри провело перше дослідження рівня цифрової грамотності громадян. Так, 53 % українців не мають базового рівня цифрових навичок. А 15,1 % з них віком 60–70 років не володіють ними взагалі. Саме, щоб навчати українців цифровим навичкам, Мінцифри запустило платформу Дія.Цифрова освіта. Це перший в Україні масштабний проєкт, пов'язаний із цифровою грамотністю українців.

(...) Україна цього року вперше на державному рівні доєдналася до Європейського тижня грамотності за сприяння Мінцифри. З 22 березня у рамках All Digital Week проходить комунікаційна та освітня кампанія з цифрової грамотності. Ініціативу вже підтримали близько 30 найвідоміших українських брендів. Серед них навіть Facebook, який запустив в Україні платформу з цифрової освіти для батьків, учителів та підлітків Get Digital.

На порталі Дія.Цифрова освіта доступні вже понад 50 освітніх серіалів на різні теми – від сплати комуналки онлайн до штучного інтелекту та нових цифрових професій. Їх переглянули вже близько 500 тисяч українців.

(...) В Україні стрімко розвивається спільнота амбасадорів цифрової освіти. Бібліотеки, ЦНАПи, заклади освіти, приватні ІТ-компанії на волонтерських засадах долучаються до проєкту, щоб навчити цифрової грамотності мешканців своїх населених пунктів. Вже побудована мережа з більш ніж 2000 хабів цифрової освіти по всій Україні. Ще 4000 хабів готуються до запуску.

Мінцифри також працює над підключенням українських віддалених регіонів, маленьких містечок та сіл до інтернету. У 2021 році до фіксованого інтернету підключать 6 тисяч соціальних об'єктів – це школи, лікарні, бібліотеки.

Міністерство цифрової трансформації запускає новий YouTube-проєкт для популяризації українських стартапів Startup Club ([Укрінформ](#)).

Проєкт присвячений стартапам, кожен з яких впродовж 140 секунд пінчать найкращі експерти та представники ІТ-ком'юніті.

ДП «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» та Міністерство цифрової трансформації підписали меморандум про розвиток проєктів «Дія. Бізнес» та «Дія. Цифрова освіта» ([Укрінформ](#)).

Заступниця міністра цифрової трансформації з питань євроінтеграції Валерія Іонан:

Ми домовились співпрацювати у сфері стандартизації та навчальних процесів, застосування цифрових технологій для освіти представників громадського сектору, органів державної та місцевої влади, освітян, молоді.

Міністерство та Комітет цифрової трансформації України підготували покрокову інструкцію як користуватися електронним паспортом у застосунку «Дія» ([Укрінформ](#)).

В інструкції в текстовому форматі та за допомогою відеороликів громадяни можуть дізнатись: як перевірити дійсність цифрових паспортів за допомогою застосунку Дія; як підтвердити свою особу за допомогою скануючого пристрою; як поділитися копією паспорта в Дії; де можна скористатися цифровим паспортом вже зараз.

Міністерство цифрової трансформації та Tech StartUp School, що діє на базі Національного університету «Львівська політехніка», домовились розробити та імплементувати освітні програми та курси для розвитку цифрових навичок ([Укрінформ](#)).

Крім розробки програм з цифрової грамотності сторони домовились започаткувати спеціалізовані хаби й цифрові екосистеми для стимулювання і створення цифрових інновацій та інноваційних технологічних підприємств та стартапів, розвивати проекти інклюзивності із використанням цифрових технологій, спільно створювати контент для забезпечення розвитку інформаційного суспільства, цифрових навичок та цифрових прав громадян.

Правоохоронна галузь та боротьба зі злочинністю

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), оштрафувала АТ «Харківобленерго» на 1,7 млн грн за надлишкове нарахування спожитої електричної енергії ([Укрінформ](#)).

було встановлено, що АТ «Харківобленерго» здійснило надлишкове нарахування спожитої електричної енергії по 19 особових рахунках побутових споживачів у обсязі 11,5 млн кВт-год. за жовтень 2020 року, які було передано до ПрАТ «Харківенергозбут».

Президент України Володимир Зеленський запровадив безстрокові санкції проти 19 компаній у сфері надкористування ([Укрінформ](#)).

Відповідний указ «Про застосування персональних санкцій», яким введено в дію рішення РНБО, глава держави підписав 25 березня.

Раніше про санкції стосовно компаній заявив секретар РНБО Олексій Данилов.

Уперше в історії України запроваджено персональні санкції щодо осіб, які очолюють так звану топдесятку українських контрабандистів ([Укрінформ](#)).

Президент Володимир Зеленський:

Передусім мова про контрабанду. Це економічний тероризм проти України... Сьогодні, вперше в історії України, запроваджені персональні

санкції, зокрема заблоковані активи та майно осіб, яких, за аналітичними даними СБУ, Апарату РНБО, можна назвати топдесяткою української контрабанди. Хочу підкреслити, що боротьба з контрабандою буде продовжена, сьогодні – це перша десятка, але точно не остання.

Контррозвідка СБУ попередила незаконний експорт українських товарів військового призначення до РФ. Агрегати для військово-морського флоту країни-агресора хотіли вивезти під виглядом цивільної продукції ([Укрінформ](#)).

Товар було затримано на митному посту «Запоріжжя». Експортувати його хотіли на підставі документів, які містили недостовірні відомості щодо його походження та кінцевої сфери використання.

Служба безпеки України заблокувала протиправну схему, організовану російським холдингом. Ділки незаконно привласнювали десятки млн грн українських інвесторів через фейкового міжнародного брокера Just2Trade ([Укрінформ](#)).

Зловмисники використовували спеціалізоване програмне забезпечення для імітації трансляції електронних торгів на міжнародних біржах. Вони створювали клієнту «персональний кабінет», в якому демонстрували постійне зростання акцій в ціні та пропонували збільшити інвестиції. Після рішення вкладника отримати свої гроші, ділки блокували зв'язок з «клієнтом».

СБУ викрила керівників структурних підрозділів Ужгородської дирекції залізничних перевезень на «схемі» транспортування іноземних товарів, що завдала державі збитків на суму понад 5 млн грн ([Укрінформ](#)).

За попередніми даними слідства, посадовці організували незаконний механізм одержання грошей від представників експедиторських компаній, які супроводжували переправлення продукції з РФ до однієї з країн Євросоюзу. Учасники схеми отримували від експедиторів кошти за послуги щодо простою рухомого складу на залізничній станції та не обліковували їх у встановленому порядку.

Оновлення влади та антикорупційна реформа

У Мінветеранів розпочато роботу над підготовкою Антикорупційної програми на 2021-2023 роки ([Міністерство у справах ветеранів України](#)).

Завідувач Сектору з питань запобігання та виявлення корупції Міністерства у справах ветеранів України Дмитро Мартинюк:

Відповідно до наказу Мінветеранів розпочата робота щодо оцінки корупційних ризиків у діяльності Мінветеранів для підготовки антикорупційної програми Мінветеранів на 2021–2023 роки.

Дмитро Мартинюк також прозвітував членам колегії про результати оцінки корупційних ризиків згідно Антикорупційної програми за 2019–2020 роки та щоквартального моніторингу та зазначив, що відповідні звіти надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції.

Так, у Мінветеранів створено та функціонують внутрішні канали для повідомлення про можливі факти корупційних правопорушень, зокрема, всю необхідну для викривачів інформацію розміщено на офіційному веб-сайті Мінветеранів та на дошках оголошень в загальнодоступних місцях приміщення міністерства.

Окрім того, Сектором з питань запобігання та виявлення корупції проведено низку навчань з працівниками апарату Мінветеранів щодо подання щорічних декларацій, правил етичної поведінки, врегулювання конфлікту інтересів, тощо.

Національне антикорупційне бюро (НАБУ) завершило розслідування факту нанесення 2,2 млн грн шкоди Службі зовнішньої розвідки України ([Укрінформ](#)).

25 березня обвинувальний акт стосовно трьох осіб скеровано до суду. Серед обвинувачених: екзаступник голови Служби зовнішньої розвідки (СЗР), експосадовець СЗР, в.о. директора держпідприємства

Реформа освіти та науки

Уряд перерозподілив додаткові 6,7 млн грн на створення уроків для Всеукраїнської школи онлайн ([Урядовий портал](#)).

Кабінет Міністрів перерозподілив видатки у розмірі 6 млн 792,5 тис. грн, що дасть можливість створити додаткові уроки для онлайн-платформи «Всеукраїнська школа онлайн». Відповідне рішення Уряд ухвалив 31 березня 2021 року.

Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет:

Це дасть можливість створити додаткові 399 уроків для онлайн-платформи, яка вже сьогодні налічує 1260 еталонних уроків з різних предметів, необхідних для забезпечення дистанційного/змішаного навчання. Ще 660 уроків наразі проходять етапи перевірки і незабаром стануть доступними для загального користування на платформі.

ВШО забезпечує учнів відеопоясненнями, конспектом, тестами та можливістю відслідковувати свій навчальний прогрес. А вчителів – необхідними методичними рекомендаціями та прикладами застосування сучасних освітніх технологій.

МОН планує запровадити єдину централізовану базу даних позашкілля ([Урядовий портал](#)).

Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет:

Наразі ми працюємо над створенням інформаційно-аналітичної системи у сфері позашкільної освіти. Ця ланка освіти спрямована на розвиток здібностей дітей та молоді у науці, культурі, спорті, техніці, різних видах творчості. Участь дітей у різних гуртках є важливою складовою становлення особистості та розвитку здібностей, зокрема реалізації можливостей дітей з особливими освітніми потребами.

Заступник Міністра освіти і науки України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Артур Селецький:

Система допоможе користувачам обирати найближчі за місцем проживання та напрямом діяльності гуртки, клуби, секції; бачити графік роботи та популярність гуртка (відвідуваність, наповненість груп); моніторити рівень матеріально-технічного забезпечення закладів позашкільної освіти та бачити кадрову наповнюваність (профілі педагогів та відгуки на кожен заклад).

Запланований функціонал буде доповнюватись і розширюватись відповідно до наповнення системи та потреб користувачів.

Проект реалізується спільно з Міністерством молоді та спорту України і Міністерством культури та інформаційної політики України.

Міністр освіти і науки Сергій Шкарлет: Продовження реформи «Нова українська школа», розвиток інклюзивної освіти і позашкілля – серед пріоритетів Уряду ([Міністерство освіти і науки України](#)).

На 2021 рік Уряд і МОН планують системно розвивати шкільну освіту. Зокрема, це стосується продовження реформи «Нова українська школа», створення умов для впровадження старшої профільної школи, розвитку позашкілля та інклюзивної освіти. За цей рік ми також плануємо ухвалити низку нормативних документів, необхідних для впровадження змін, які потребує шкільна освіта.

Зокрема, планується затвердити модельні навчальні програми на основі нового Державного стандарту базової середньої освіти та затвердженої у лютому 2021-го типової освітньої програми, а також забезпечити учнів 4-х класів підручниками для Нової української школи.

У планах – забезпечити професійну орієнтацію учнів за допомогою створення ефективної системи профорієнтації, а також створити умови для впровадження з 2027 року старшої профільної школи, зокрема шляхом затвердження Положення про ліцей та внесення необхідних змін до Положення про науковий ліцей. (...)

Заплановано надання субвенції з Державного бюджету місцевим бюджетам «Спроможна школа для кращих результатів», що забезпечить державну підтримку формування нового освітнього простору, безпечного та інклюзивного (безбар'єрного) освітнього середовища, проведення

реконструкцій та капітальних ремонтів будівель (їх частин), споруд закладів загальної середньої освіти.

(...) На 2021 рік заплановано проведення пілотного етапу міжнародного дослідження якості освіти PISA-2022. Крім того, у планах – підготовка до участі України у міжнародному порівняльному дослідженні якості природничо-математичної освіти TIMSS.

У планах також – розвиток системи освітньої статистики та аналітики, зокрема шляхом організації збору, обробки та зберігання індивідуальних даних в базі даних педагогічних працівників «Автоматизованого інформаційного комплексу освітнього менеджменту», забезпечення автоматичної генерації форм статистичної звітності та статистичних показників для потреб розрахунку освітньої субвенції.

Заплановано також забезпечення доступності позашкільної освіти, зокрема на базі закладів загальної середньої освіти, відповідно до інтересів здобувачів освіти. А також – створення системи забезпечення якості позашкільної освіти, зокрема шляхом затвердження критеріїв та індикаторів для оцінювання освітніх і управлінських процесів закладів позашкільної освіти.

Розвиток освіти і науки України – у фокусі плану пріоритетних дій Уряду на 2021 рік ([Урядовий портал](#)).

На Урядовому порталі оприлюднено розпорядження Кабінету Міністрів України щодо плану пріоритетних дій на 2021 рік. (...)

До плану включено ініціативи Президента України щодо:

- забезпечення дітей якісною дошкільною освітою;
- розбудови мережі старшої профільної школи;
- спрощення умов та процедур ліцензування діяльності у сфері вищої освіти;
- підвищення привабливості системи професійної (професійно-технічної) освіти;
- забезпечення тісного зв'язку між професійною (професійно-технічною), вищою освітою та потребами ринку праці;
- запровадження єдиного державного кваліфікаційного іспиту для окремих спеціальностей з метою підвищення рівня підготовки магістрів для професій з високим ступенем соціальної відповідальності;
- створення ефективних дослідницьких та інноваційних інфраструктур для забезпечення доступу вчених до сучасного обладнання;
- забезпечення інтеграції до європейського та світового дослідницького просторів та виконання міжнародних зобов'язань України у сфері науково-технічного співробітництва тощо.

Також завданнями Плану передбачено надання державної підтримки щодо оновлення приміщень закладів загальної середньої освіти; оновлення матеріально-технічної бази закладів професійної освіти; забезпечення фінансової автономії закладів вищої освіти для провадження своєї діяльності;

створення умов для забезпечення права на освіту та формування безпечного освітнього середовища у період збройного конфлікту; підвищення ефективності дуальної форми навчання завдяки активній участі підприємств у освітньому процесі; створення сприятливих умов для працевлаштування і кар'єрного зростання молодих вчених тощо. (...)

Реформа системи охорони здоров'я

Оновлена Програма медичних гарантій почала діяти з 1 квітня 2021 року ([Міністерство охорони здоров'я України](#)).

Програмою передбачено 35 пакетів медичних послуг, зокрема вакцинація проти коронавірусної хвороби, два абсолютно нові та п'ять пакетів послуг виокремлені з вже наявних і деталізовані для більшої зручності пацієнтів.

Міністр охорони здоров'я Максим Степанов:

Наша основна мета – врахувати всі особливості пацієнтів та максимально забезпечити захист і лікарську допомогу людям, незалежно від місця проживання та без обтяжливих витрат. Протягом року ми працювали над вдосконаленням Програми медичних гарантій і змогли суттєво збільшити фінансування багатьох пакетів.

Зокрема, з 1 квітня збільшили фінансову допомогу при пологах. Минулого року це становило 8 136 грн, тепер передбачено 10 382 грн. Оплата екстреної медичної допомоги з розрахунку на одну людину збільшується майже у 2 рази: 1 квітня 2020 року вона становила 116 грн, а сьогодні – 235 грн.

Програмою медичних гарантій також передбачено збільшення фінансування лікування серцево-судинних захворювань, які забирають найбільше життів українців. У загальній структурі причин смертності смертність від цих хвороб складає 67 %. Наше завдання – зменшити таку статистику, зокрема шляхом лікування гострих станів пацієнтів», – наголосив Степанов. Якщо станом на 1 квітня 2020 року на лікування інсульту держава витрачала 19 332 грн з розрахунку на людину незалежно від стану й рівня тяжкості, то з 1 квітня 2021 року така допомога може складати до 97 821 грн залежно від лікування.

Якщо порівняти з минулим роком, то значно збільшена оплата лікування онкологічних захворювань. Цьогоріч ввели новий тариф на онкогематологію, де зазначена сума 54 000 грн, якщо ж йдеться про лікування дитини – сума збільшується до 162 000 грн. На лікування онкології також передбачені препарати, які держава централізовано закуповує і передає в лікарні. Це та вартість, яка не включає так звані специфічні лікарські засоби. Суттєво, з 21 000 грн до 40 000 грн, збільшили тариф на лікування туберкульозу.

Міністр охорони здоров'я України Максим Степанов: «Електронні лікарняні допоможуть зменшити навантаження на лікарів» (Міністерство охорони здоров'я України).

В Україні розпочинається процес впровадження електронних листків непрацездатності. Рішення про врегулювання відповідного механізму ухвалили на засіданні уряду. Ініціювало реформу Міністерство охорони здоров'я України спільно з НСЗУ, Мінсоцполітики, Мінцифри, Фондом соціального страхування України, Пенсійним фондом України.

Запуск е-лікарняних допоможе мінімізувати корупційні ризики видачі необґрунтованих лікарняних, а також значно пришвидшить отримання страхових виплат громадянами та зменшить навантаження на лікарів.

Пенсійна реформа

Доставка та виплата пенсій та грошових допомог за місцем проживання здійснюватиметься на конкурентних засадах ([Урядовий портал](#)).

Кабінет Міністрів України схвалив постанову «Про додаткові заходи щодо організації виплати і доставки пенсій та грошової допомоги за місцем фактичного проживання одержувачів у межах України».

Постановою запроваджується конкурсний механізм відбору надавачів послуг з виплати та доставки пенсій, грошової допомоги за місцем проживання одержувачів. На сьогодні надавачем таких послуг є АТ «Укрпошта» на монопольних умовах.

Передбачено, що тарифи за надання цих послуг визначатимуться у договорах, укладених за результатами конкурсу, і не можуть бути більшими від тарифів на оплату послуг, пов'язаних із виплатою і доставкою пенсій та грошової допомоги, встановлених Урядом. Така норма стимулюватиме в майбутньому зниження вартості доставки пенсій та грошової допомоги.

Перший конкурс, згідно з Урядовим рішенням, має бути проведений Пенсійним фондом до 1 вересня 2021 року. До проведення конкурсу АТ «Укрпошта» продовжить здійснювати виплату і доставку пенсій та грошової допомоги за місцем фактичного проживання одержувачів.

Також передбачено, що з 1 вересня 2021 року виплата пенсій та грошової допомоги здійснюватиметься через поточні рахунки уповноважених банків для всіх одержувачів, крім людей з інвалідністю І групи, осіб, які досягли 80-річного віку тощо.

Особи з вищезазначених категорій отримуватимуть пенсії та грошову допомогу за власним вибором: або через установу, відібрану на конкурсі, або через обраний самостійно банк з числа уповноважених.

(...) Одержувачі, які ще не обрали собі уповноважений банк, зможуть це зробити до 1 вересня 2021 року. У разі, якщо до 1 вересня 2021 року одержувач не визначить для себе уповноважений банк, то рахунок йому (крім

осіб з окремих категорій, зазначених вище) буде відкрито в уповноваженому банку, визначеному Кабінетом Міністрів України, за зверненням органів Пенсійного фонду України або органів соціального захисту. Людина зможе в будь-який момент змінити уповноважений банк за власним бажанням.

Вісім мільйонів українських пенсіонерів за березень отримали в середньому на триста гривень більші виплати завдяки проведеній індексації ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Індексацію пенсій за березень повністю завершено. 43 млрд грн виплатили. Це на 20% більше, ніж за березень минулого року. Середній розмір підвищення для однієї людини склав трохи понад 300 грн. Загалом індексація торкнулася 8 млн українських пенсіонерів (...).

«Велике будівництво»

Створення індустріальних парків – стратегічно важливе завдання в рамках Програми Президента України «Велике будівництво» 2021 ([Урядовий портал](#)).

Цьогоріч до Програми Президента України Володимира Зеленського «Велике будівництво» додали новий напрям – економічний розвиток. Він передбачає реалізацію проєктів, які створюватимуть нові робочі місця та зміцнюватимуть економіку України. Індустріальні парки належать до цього напрямку та передбачають створення нових робочих місць. Це, своєю чергою, сприятиме зниженню трудової міграції українців.

У 2021 Уряд інвестує в розбудову інфраструктури 4 індустріальних парків майже 80 млн грн. Для порівняння, в період 2015–2020 років було інвестовано 8 млн грн.

На Київщині вже є індустріальний парк Е40, а на Львівщині будується парк «Рясне-2». Він розташований на земельній ділянці площею 23,5 га. На території передбачено розвиток шести складських і виробничих приміщень сумарною площею 140 тис. кв. м.

На Житомирщині у рамках програми президента «Велике будівництво» побудували дві сільські амбулаторії ([Укрінформ](#)).

Нові сільські амбулаторії побудували у Першотравневому Гладковицької громади та Покалеві Овруцької громади.

Загальна вартість будівельних робіт у кожній амбулаторії становить 9 млн грн. Обидві громади з місцевих бюджетів спрямували на медзаклади по 800 тис. грн.

В Уманській міській лікарні відкрилось приймальне відділення екстреної медичної допомоги європейського рівня, оновлене за програмою Президента «Велике будівництво» ([Укрінформ](#)).

Голова Черкаської ОДА Олександр Скічко:

Нині ми відчуваємо, що медична галузь для держави у пріоритеті, вона піклується про збереження та підтримку здоров'я своїх громадян. Відкрите відділення виконане відповідно до брендбуку. Тут пацієнти можуть розраховувати на захист і відновлення свого здоров'я.

У закарпатському селі Тарасівка Тячівського району реконструювали садок, у процесі будівельних робіт дошкільний заклад розширили ще на 60 місць завдяки програмі Президента «Велике будівництво» ([Укрінформ](#)).

В Умані відкрили сучасну лабораторію та обладнане за всіма стандартами приймальне відділення екстреної медичної допомоги у міській лікарні ([Укрінформ](#)).

Ремонт та часткове облаштування БАК-лабораторії здійснено за кошти єврейської релігійної громади на суму 2,5 млн грн, також закуплено обладнання на суму 4 млн грн: коштів Національної служби здоров'я України – 3,1 млн грн, коштом благодійних внесків – 0,9 млн грн. Загальна сума витрат становить 6,5 млн грн.

Ремонт та облаштування відділення вартували 5,5 млн грн у межах програми Президента України «Велике будівництво».

Служба автодоріг у Луганській області в рамках проєкту «Велике будівництво» розпочала ремонт мостів на дорозі, що веде до КПП «Демино-Олександрівка» на кордоні з РФ ([Укрінформ](#)).

Першими стали об'єкти на дорозі Р-66: Контрольно-пропускний пункт «Демино-Олександрівка» – Сватове – Лисичанськ – Луганськ. Йдеться про капітальний ремонт шляхопроводу через залізницю, мосту на км 182+933, мосту через річку Біленька на (населений пункт Гірське).

У Рівненській обласній клінічній лікарні в рамках президентської програми «Велике будівництво» завершується реконструкція нового приймального відділення вартістю 34 млн грн ([Укрінформ](#)).

Голова Рівненської ОДА Віталій Коваль:

На реконструкцію спрямовано понад 34 мільйони гривень, більша частина з державного бюджету, решта – з обласного (...).

Державне агентство автомобільних доріг України (Укравтодор) в рамках програми Президента «Велике будівництво» розпочало оновлення траси Р-15 Ковель – Володимир-Волинський – Червоноград – Жовква, яка з'єднує Львівську та Волинську області ([Укрінформ](#)).

На цей час заасфальтовані вже 9 км дороги. Одночасно здійснюється також облаштування узбіч і кюветів (...).

У Житомирі в рамках програми Президента «Велике будівництво» відкрили реконструйований центральний стадіон «Полісся» ([Укрінформ](#)).

Наразі стадіон готовий до проведення футбольних матчів першої ліги і рекомендований Асоціацією футболу України для включення у календар змагань на 2021-2022 роки.

23 березня на стадіоні «Полісся» відбувся футбольний матч першої ліги між командами «Полісся» (Житомир) та «Кристал» (Херсон).

На Львівщині триває реалізація масштабного проєкту «Мале карпатське коло», що 2021 року є частиною президентської програми «Велике будівництво». ([Укрінформ](#)).

Цьогоріч регіону на розбудову доріг потрібно близько 2,5 млрд грн.

Голова Львівської ОДА Максим Козицький:

Окрім ремонту доріг Сколе – Славське, Славське – Хащованя, плануємо будівництво нової дороги на Закарпаття Хащованя – Верхній Студений, продовжимо ремонт доріг Боберка – Бориня, Київ – Чоп на ділянці, де Сколе, Козьова. Дороги пролягатимуть через Славське, Рожанку, Сколе та Плай.

Всі ці дороги будуть з велодоріжками, якісним освітленням, сучасною інфраструктурою, оглядовими майданчиками, туристичні місця і пам'ятки будуть промарковані.

За президентською програмою «Велике будівництво» на Харківщині повністю відремонтують трасу Харків – Липці – Борисівка, про що владу просили місцеві мешканці ([Укрінформ](#)).

Голова Харківської обласної ради Артур Товмасян:

Загальна протяжність дороги 35 кілометрів. З урахуванням ділянки у 5,8 км, яку планується відремонтувати до кінця квітня, і тієї частини дороги, яка була відремонтована минулого року, загалом буде зроблено 17 км автошляху. Роботи продовжаться і наступного року. Таким чином поступово відремонтуємо повністю всю трасу.

У Кіровоградській області у рамках президентської програми «Велике будівництво» будівельні роботи у трьох відділеннях екстреної медичної допомоги завершаться до кінця цього тижня ([Укрінформ](#)).

Голова Кіровоградської облдержадміністрації Андрій Назаренко: Минулого тижня ми проаналізували масштаб робіт на об'єктах програми «Велике будівництво». До кінця тижня маємо завершити роботи у лікарнях Олександрії, Світловодська та Кропивницького.

На Закарпатті приступили до робіт на найдовшій ділянці дороги Н-13 між Жорнавським перевалом та смт Великий Березний ([Укрінформ](#)).

Її протяжність становить 24 кілометри, роботи тривають в рамках національної програми Президента «Велике будівництво».

Перший заступник голови Закарпатської ОДА Мирослав Білецький:

Це складні роботи. Кожному закарпатцеві відомо, наскільки непроста ця ділянка автошляху. Адже місцями з одного боку – гора, з іншого – річка, трохи далі – залізниця. Земляні схили та дорожнє полотно зафіксують низовими підпірними стінками.

В межах президентської програми «Велике будівництво» Державне агентство автомобільних доріг України (Укравтодор) розпочало капітальний ремонт траси М-01 Київ – Чернігів – Нові Яриловичі ([Укрінформ](#)).

Капітальний ремонт реалізується в межах проекту «Покращення транспортно-експлуатаційного стану автомобільних доріг на підходах до м. Києва», що впроваджується за рахунок кредитних коштів Європейського банку реконструкції та розвитку і Європейського інвестиційного банку.

Роботи виконує азербайджанська компанія AzVirt, за дотриманням технічних норм ремонту стежитиме корейська Dongsung Engineering CO.

Державне агентство автомобільних доріг України (Укравтодор) у рамках президентської програми «Велике будівництво» розпочало роботи на 215 об'єктах ([Укрінформ](#)).

Укравтодор розпочав оновлення доріг та штучних споруд в 23 областях країни, крім Чернівецької, де тривають процедури закупівель і здійснюються підготовчі заходи до початку робіт. На державних автошляхах триває вирубка порослі, очищення узбіч, фрезерування. В окремих областях, де дозволяють погодні умови, стартувало влаштування асфальтобетонного покриття.

В межах президентської програми «Велике будівництво» завершено капітальний ремонт приймального відділення Львівської обласної клінічної лікарні ([Укрінформ](#)).

За час капітального ремонту приймального відділення Львівської обласної клінічної лікарні прокладено 3184 кв. м асфальтного покриття від терапевтичного відділення до головного корпусу; проведено реорганізацію приймального відділення з облаштуванням лабораторії, довідкової, кімнат для переодягання та відпочинку лікарів, оглядових кімнат та палат з киснепроводами до кожного ліжка; викладена «наливна» підлога; облаштовані кабінети для проведення УЗД та ЕХО серця; реконструйовано підвальні приміщення.

Дорогу Збараж – Підволочиськ, що на Тернопільщині, почали відновлювати у рамках проєкту Президента України «Велике будівництво» ([Укрінформ](#)).

Поточний середній ремонт заплановано провести на автошляху Збараж – Підволочиськ. Вже виїхали фрези, котрі знімають шар зношеного покриття. Торік там провели регенерацію основи та влаштували вирівнюючий шар. У цьому році цю ділянку «накриють» верхнім шаром покриття та продовжать ремонт (...).

На Вінниччині у межах програми Президента «Велике будівництво» завершено першу чергу реконструкції приймального відділення КНП «Жмеринська ЦРЛ» з діагностичним блоком ([Укрінформ](#)).

Голова Вінницької ОДА Сергій Борзов:

У відділенні проведено заміну всіх інженерних систем, зокрема, опалення, водопостачання та водовідведення, електрика, вентиляція. Розведено систему медичних газів у приміщеннях, обладнано пожежну сигналізацію. Відремонтовано приміщення всередині лікарні з урахуванням норм і потреб для маломобільних груп населення, обладнано рецепцію, приміщення для встановлення обладнання КТ, УЗД та рентген- кабінет. Нині облаштовується під'їзд для швидкої допомоги та проводиться благоустрій території.

В рамках програми Президента «Велике будівництво» у Бахмутському районі на Донеччині капітально ремонтують три ділянки автодороги, на двох з них вже проводяться роботи ([Укрінформ](#)).

На даний час підрядником виконуються будівельні роботи на двох наступних ділянках дороги державного значення Т-13-02: км 155+100 – км 165+200 (протяжністю – 10,1 км); та км 165+200 – км 178+520 (протяжністю – 13,3 км).

За програмою Президента «Велике будівництво» тривають роботи з ремонту та реконструкції траси М-03 Київ – Харків – Довжанський, в тому числі триває будівництво шляхопроводу між Бахмутом та Світлодарськом ([Укрінформ](#)).

Вже завершено влаштування балок прогонових будов шляхопроводу; влаштування опалубки, армування збірно-монолітної плити проїзної частини; бетонування збірно-монолітної плити проїзної частини.

В рамках програми Президента «Велике будівництво» у Добровеличківській районній лікарні Кіровоградської області 30 березня відкрилось сучасне приймальне відділення екстреної медичної допомоги ([Укрінформ](#)).

До існуючої будівлі лікарні добудували нову, загальною площею 348 кв. м. У відділенні обладнані лікувально-діагностичний блок, операційна, лабораторія, а також кабінети ультразвукової і функціональної діагностики, рентген.

В лікарні завдяки програмі «Велике будівництво» вперше за всю історію медустанови встановлено комп'ютерний томограф.

В рамках програми Президента «Велике будівництво» у Лимані на Донеччині зводять сучасний комплекс з велосипедного спорту, де можна буде тренуватися національній збірній ([Укрінформ](#)).

Наразі спорудження ВМХ-треку в самому розпалі: триває формування самого треку, віражів, стартової рампи. Щоб траса завжди була придатною для їзди, тут використовують спеціальний вологостійкий ґрунт та встановлюють чарункові решітки для водовідведення.

Тим часом уже повністю виконано внутрішнє оздоблення гуртожитку з тренажерною залою, залишилися тільки фасадні роботи.

За президентською програмою «Велике будівництво» у Київській області оновлюють приймальні відділення в п'яти опорних медичних закладах, у трьох із них роботи вже на фінальній стадії ([Укрінформ](#)).

Приймальні відділення в Ірпінській центральній міській лікарні, а також в Обухівській та Тетіївській центральних лікарнях вже завершені на 94-99%.

У Чернівецькій обласній клінічній лікарні за президентською програмою «Велике будівництво» завершилася реконструкція приймального відділення ([Укрінформ](#)).

За даними ОДА, в оновленому приймальному відділенні вже встановлені комп'ютерний томограф та сучасний рентген-апарат італійського виробництва (...).

На ремонт доріг загального користування державного значення Закарпатська область у рамках програми «Велике будівництво» отримала 1 млрд 706 млн грн ([Укрінформ](#)).

Заступник голови ОДА Мирослав Білецький:

У 2021 в експлуатацію введуть всі ділянки по Н-13 Львів – Самбір – Ужгород, а ведуться роботи на п'яти, які є перехідними об'єктами. У межах села Жорнава планують провести капітальний ремонт дорожнього полотна та звести підпірні стінки, адже є ризик зсуву ґрунту просто на залізницю.

На Львівщині капітально ремонтують три мостові переходи, що знаходяться на автомобільній дорозі Т-14-20 Яворів – Грушів, яку відновлюють в рамках Програми «Розбудова прикордонної дорожньої

інфраструктури на підходах до українсько-польського кордону» ([Укрінформ](#)).

Найбільший міст, що знаходиться поблизу села Нагачів, ремонтувати почали ще торік. На сьогодні відремонтована одна частина споруди і вже приступили до ремонту іншої. Наразі змонтували опори моста і працюють над влаштуванням сполучення насипу з мостом.

За програмою президента «Велике будівництво» на Харківщині завершується капітальний ремонт ще одного приймального відділення лікарні – Куп'янського територіального медичного об'єднання ([Укрінформ](#)).

Заступник голови Харківської обласної державної адміністрації Михайло Харнам:

На сьогодні готовність об'єкта – 97-98%, усі зовнішні роботи завершені: з упорядкування, щодо паркової зони.

У Дніпрі в межах програми Президента «Велике будівництво» завершується реконструкція Маріїнської багатопрофільної гімназії №33 - найстарішої у місті ([Укрінформ](#)).

В обласній адміністрації повідомили, що зараз роботи тривають у крилі на 12 навчальних класів. У закладі вже встановлено «розумну» систему відеоспостереження, здатну розпізнавати обличчя та номери автомобілів. Капітально відремонтували спортзал. Нині облаштовують харчоблок.

У рамках програми Президента «Велике будівництво» в Запорізькій області реконструюють 9 приймальних відділень у лікарнях ([Укрінформ](#)).

У Бердянському територіальному медичному об'єднанні (БТМО) реконструкція приймально-діагностичного відділення завершується.

На Донеччині біля селища Іванівське Бахмутського району в рамках програми Президента «Велике будівництво» триває капітальний ремонт моста через річку Долгенька ([Укрінформ](#)).

Зазначено, що міст ремонтують на км 71+210 автомобільної дороги загального користування державного значення Н-32 Покровськ – Бахмут – Михайлівка.

На Закарпатті в рамках програми Президента «Велике будівництво» завершився капітальний ремонт з переплануванням приймального та дитячого відділень Хустської центральної районної лікарні ім. О.П. Віцинського під відділення екстреної медичної допомоги ([Укрінформ](#)).

Як повідомив перший заступник голови Закарпатської ОДА Мирослав Білецький, у райлікарню доставили апарат ультразвукової діагностики,

систему рентгенографічну Perform–X та 32-зрізовий комп'ютерний томограф Aquilion Lightning.

У Краснопільській громаді на Житомирщині у рамках програми президента «Велике будівництво» відкрили сільську амбулаторію, яка обслуговуватиме 4 тис. жителів ([Укрінформ](#)).

Медзаклад оснащений сучасним обладнанням та забезпечений службовим автомобілем для сімейних лікарів.

Державне агентство автомобільних доріг України (Укравтодор) за програмою Президента «Велике будівництво» розпочало ремонтні роботи на ділянці 40 км дороги між КПП «Дитятки», КПП «Прип'ять» та під'їздом до Чорнобильської АЕС ([Укрінформ](#)).

На ділянці вже розпочалися роботи з фрезерування та влаштування нового асфальтобетонного покриття (...).

На Прикарпатті в рамках президентської програми «Велике будівництво» у 2021 році капітально ремонтують два мости, а один зводять з нуля ([Укрінформ](#)).

Наразі повним ходом будується міст у селі Стопчатів через річку Лючка. Рух транспорту здійснюється через тимчасовий об'їзний міст.

Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій

У березні цього року Опішнянська селищна рада (Полтавська обл.), ухвалила Рішення «Про створення комунального підприємства “Опішня-Агро”» ([Децентралізація](#)).

Поява комунального підприємства з ведення аграрного виробництва наразі стала дуже актуальною, адже це – важливий напрям, який допоможе забезпечити місцевих мешканців роботою та наповнювати бюджет.

Голова Опішнянської громади Микола Різник:

Один зі шляхів подальшого розвитку полягає в діяльності комунального підприємства «Опішня-Агро», яке буде вести сільське господарство, теплиці та вирощуватиме аграрну продукцію. Максимально будемо займатися тими видами робіт, де потрібна ручна праця. Ми намагаємося застосовувати всі законні механізми використання земель громади як для наповнення місцевих бюджетів, так і для задоволення потреб членів громади у земельних ділянках різних цільових призначень. Одним із таких інструментів є виділення земельних ділянок під городництво.

Відповідно до ч. 1 ст. 36 Земельного кодексу України, громадянам із земель державної або комунальної власності можуть надаватися в оренду

земельні ділянки для городництва, що ми й зробили. Надалі ці земельні ділянки плануємо передати в користування новоствореному комунальному підприємству. Землю надамо виключно в оренду. У договорі буде прописано, що землю може використовувати лише комунальне підприємство «Опішня-Агро», – додає Микола Різник. – Звісно, таке комунальне підприємство не на руку усім тим, хто роками незаконно заробляв на землях громади та не сплачував податки. «Зацікавлені особи» постійно будуть шукати приводи, щоб дискредитувати подібні ініціативи, але ми до цього готові й покажемо приклад Україні.

(...) Ми однозначно будемо «набивати гулі», але рента від видобутку газу не вічна, і ми маємо вже нині подумати про подальший розвиток громади та спадок для майбутнього покоління. Наша позиція чітка. Земля максимально повинна залишатися в громаді й бути ефективно використаною. Ніякого продажу – тільки оренда. Це дасть змогу наповнювати бюджет десятки років.

Що це дасть громаді? Додаткові робочі місця (молодь буде впевнена, що, залишившись у громаді, матиме ресурси для життя, а не буде змушена шукати кращої долі за межами країни).

Розбудова тепличного господарства (вирощена у теплицях продукція буде використовуватися для внутрішнього споживання, постачена до шкіл, садочків та реалізована під власним брендом).

Наповнення бюджету за рахунок прибутку від діяльності підприємства (кошти йтимуть від оренди землі й податку ПДФО і витратимуться на утримання садочків, шкіл і ремонтування доріг).

Для втілення цієї ідеї у громаді є усе необхідне: земля, місця для відновлення ферми та будівництва теплиць, люди, які вже готові приступити до таких видів робіт. Також планують придбати сівалки та в майбутньому збудувати ангари.

Будівництво теплиць та обробіток перших гектарів комунальної землі планують розпочати вже цього року.

(Децентралізація)

Гуменецька ОТГ (Хмельницька обл.) з'явилася однією з перших в Україні. Вісім сільрад (21 село) із центром в Гуменцях добровільно об'єдналися в серпні 2015 року – через три місяці після появи закону про децентралізацію. Ще 16 приєднувалися поступово, переконавшись, що сусідам це пішло на користь. Останніх два невеликих села (Цикова і Карачківці) додалися вже перед місцевими виборами у 2020-му.

Голова Гуменецької ОТГ Інна Абдулкадірова:

Спочатку села не хотіли приєднуватися, бо казали, що я «куплена». Мабуть, боялися змін. Лише зараз до всіх дійшло, що ми правильно зробили, що не приєдналися до сусіднього міста і пішли своїм шляхом. Нам надійшло багато коштів, і ми вже встигли чимало зробити.

Заступник голови Гуменецької ОТГ Віталій Свідер:

Зараз ми набагато краще вміємо розставляти пріоритети: на що треба витратити зараз, а що може почекати. Ентузіазм нікуди не подівся, і хочеться зробити ще, ще і ще більше, але розум каже, що треба робити все планомірно, поступово.

Коли ми створили ЦНАП, зіткнулися з тим, що кошти за надані в ньому послуги пішли в районний бюджет. Ну як це так? Несправедливо! Ми були одні з перших, хто підняв це питання. Прохання передали нардепу Сергію Мельнику (ексмеру Хмельницького) – і він написав законопроект, за нього проголосували. І тепер ми щороку заробляємо 300 тисяч гривень, надаючи 146 видів адмінпослуг.

Запорука добробуту Гуменецької об'єднаної територіальної громади – 80 підприємств, завдяки яким річний бюджет ОТГ сягає 150 млн грн (лише п'ята частина в ньому – субвенції з держбюджету). Це рекорд для сільських громад в Україні. (...)

Завдяки реформі децентралізації бюджет Гуменецької ОТГ за одну мить зріс уп'ятеро. Це був справжній шок для всіх, адже крім грошей, зміни принесли й відповідальність. (...)

У той перший рік фінансової свободи до голови ОТГ вишикувалася черга із людей, які просили щось покращити у своєму селі. Зібравши ці звернення до купи, місцеві депутати вирішували, куди передовсім витратити кошти.

Насамперед мешканцям ОТГ хотілося витратити кошти на приведення до ладу спільного простору. Почали з елементарного: за перші два роки в усіх селах зробили вуличне освітлення та організували вивіз сміття.

На початку хотілося витратити кошти на грандіозні проекти. (...) У Гуменецькій ОТГ, наприклад, спочатку думали витратити 40 млн грн на побудову сміттєпереробного заводу.

Але набивши гупі та спробувавши самостійність на смак, селяни стали більш відповідальними. Демократичні процедури й відповідальність – чудова школа раціональності.

(...) Але загальний підхід такий: що більше прибутків, то більше коштів на потреби громади. Фермерські господарства, наприклад, платять по 100 грн за кожен гектар орендованої землі, а звичайний кіоск – 500 грн на рік.

Утім, найпомітніша зміна відбулася, коли в громаду посипалися гроші із податків. В ОТГ здивувалися, наскільки легше стало реалізовувати проекти без довгих погоджень із районом та областю.

Найбільші соціальні проекти бере на себе цементний завод ПАТ «Подільський цемент» – один із найбільших виробників цементу у Європі. Щороку він поповнює місцевий бюджет на 35 млн грн. А зараз ще й будує спортивний майданчик за 400 тис. грн, яким зможуть користуватися місцеві жителі, серед яких близько пів тисячі працівників заводу та їхніх сімей.

Спочатку у місцевому бюджеті з'явилися гроші на безплатне дворазове харчування для учнів 1–4-х класів та дітей пільговиків. Потім скасували плату за проїзд у шкільному автобусі – також коштом громади.

Але хотілося більшого. Тоді на базі Гуменецького ліцею створили дитячо-юнацьку спортивну школу «Лідер», яка обходиться громаді у 437 тис. грн на рік.

Щоб розв'язати проблеми громади, селяни почали активно гуртуватися у соцмережах – і це дає реальні результати. В Гуменецькій ОТГ є низка груп у Фейсбуці, де люди збираються то прибирати ліс, то почистити ставок, потім публікують фото проробленої роботи й тішаться коментарям.

Дві третини жителів Гуменецької ОТГ вже підписали декларації з сімейним лікарем. Обирати людям є з кого: громада створила за власною ініціативою чотири амбулаторії та 14 фельдшерських пунктів. Вона ж їх і фінансує. І тепер медичну допомогу надають у 18-ти із 23-х сіл ОТГ, мешканцям п'яти потрібно звертатися у сусідні села.

Директор Центру первинної медико-санітарної допомоги Гуменецької сільради Дмитро Здоровецький:

В усіх приміщеннях зробили ремонти, купили меблі. Витратили на це близько 700 тисяч гривень. Все, що вимагає МОЗ, у нас на 100% є. Зарплати лікарям ми самі платимо. НСЗУ лише купила нам ноутбуки та принтери й провела інтернет у приміщення, – розповідає Дмитро Здоровецький. – А лікарі у нас працюють не п'ять, а шість днів на тиждень: по 6,5 годин у будні та 6 годин у суботу – так усім зручніше.

Коли медичні послуги стали ближчими, пацієнти стали менше займатися самолікуванням і почали частіше звертатися до лікарів. За минулий рік жителі Гуменецької ОТГ отримали сім тисяч рецептів безплатних медикаментів за державною програмою «Доступні ліки». І ці безкоштовні препарати справді доступні в місцевих аптеках, що відкрилися в кількох селах.

Навіть поліція у Гуменецькій громаді «не така». Місцеві жителі не звикли телефонувати «102», бо знають номери мобільних трьох офіцерів поліції Гуменецької громади, які охороняють порядок виключно в межах 23-х сіл ОТГ.

Проєкт Нацполіції «Поліцейський офіцер громади» стартував у травні 2019 року, лише в кожній сьомій ОТГ з'явилися власні поліціанти.

І до цього проєкту Гуменецька ОТГ долучилася однією з перших. Організували поліційну станцію, оргтехніку, приміщення, а Нацполіція купила автомобілі та провела навчання коштом міжнародних донорів.

Селяни вважають, що зі «своїми» поліціантами мати справу простіше – вони сприймаються як рівноправні члени громади, а не «каральний орган» з-поза її меж.

Новини з соціальних мереж

[\(Володимир Зеленський\)](#)

Президент України Володимир Зеленський:

Сьогодні на ганку палацу Еміра Катару пролунав український гімн. Це означає, що в регіоні Затоки Україну чують як державу, яка заявляє про свій потенціал і готова до поглиблення співпраці у найрізноманітніших напрямках. Зокрема в тих, які, можливо, досі не оцінювалися належним чином.

Під час візиту українська делегація у складі міністрів та очільників відомств, що відповідають за різні галузі, підписала з катарською стороною 13 важливих міждержавних документів, було підписано й два комерційні контракти. Ці домовленості дають зелене світло для втілення спільних проєктів, у яких ми виступаємо надійним партнером. І це – завдяки реформам, які роблять українську економіку привабливою для міжнародних бізнес-партнерів.

Підписані меморандуми стосуються залучення інвестицій у нашу державу, розвитку аграрного сектору та утвердження України як гаранта продовольчої безпеки у світі. Також укладено угоди про співпрацю у сфері енергетики, інфраструктури, про перспективи військово-технічного співробітництва. На майбутнє ми представили можливості інвестування у банківський сектор. Домовилися й про взаємне визнання свідоцтв моряка. На черзі – визнання національних посвідчень водія.

[\(Денис Шмигаль\)](#)

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

...Регіони цього року отримають 231 млн грн на розвиток Центрів надання адміністративних послуг.

Уряд затвердив порядок та умови надання субвенції місцевим бюджетам на розвиток ЦНАПів. Ми ставимо дуже чітке та амбітне завдання, аби за 2-3 роки такий центр був у кожній громаді, а люди могли отримувати якісні та зручні державні послуги.

Тариф на електроенергію для українців зростати не буде й залишиться на рівні 1 грн 68 коп. за кВт-год.

Відповідно до рішення Уряду, державна компанія «Енергоатом» продовжить поставляти електроенергію для людей за пільговою ціною. Водночас ми дозволили «Енергоатому» повноцінно працювати на ринку, що дасть компанії можливість отримувати необхідні кошти для ремонтів, модернізації та безпечного функціонування наших атомних електростанцій...

Майже 1,4 млрд грн у межах державного бюджету будуть спрямовані на підготовку до зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення

об'єкта «Укриття» разом із зоною відчуження на екологічно безпечну зону. Відповідне рішення схвалили на сьогоднішньому засіданні.

[\(Денис Шмигаль\)](#)

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

... За даними НБУ, індекс очікувань ділової активності сфери торгівлі у лютому наблизився до рівноважного рівня (50 п.) і становив 49,0 п. проти 33,3 п. у січні цього року.

В межах програми пільгових кредитів для малого та середнього бізнесу «5-7-9» вже видано більш ніж 27 млрд грн кредитів. І за останній тиждень ця сума складає рекордні 1,5 млрд грн, з яких 1 млрд грн – це антикризові кредити на поповнення обігових коштів під 0%. Фактично це означає кредитні канікули для малих та середніх бізнесів, які потребують особливої підтримки держави у кризовий період.

Цього тижня зробили два важливі кроки у реформі української митниці. Мінфін та Держмитслужба розпочали впровадження інституту авторизованих економічних операторів (АЕО). Це запуск найкращих європейських практик зі спрощення митних процедур і фактично «зелений коридор» для компаній, які мають найвищий ступінь довіри з боку митниці. Цього тижня видано перший такий сертифікат для міжнародної компанії ЛТІ, і ця успішна практика буде продовжена. Також цього тижня на засіданні Уряду ухвалили рішення про будівництво 10 та реконструкцію 25 пунктів пропуску митниці. На цих пунктах буде встановлено новітнє технічне обладнання, яке дозволить мінімізувати людський фактор та автоматизує велику кількість процесів. До речі, в останні 2 місяці план митних зборів було повністю виконано – і це також важливий елемент роботи ефективної митної служби...

Крім того, цього тижня було представлено оновлений рамковий законопроект про «Дія City». Він дозволить значно зменшити податкове навантаження на проєкти в ІТ-галузі. В Україні будуть створені одні з найкращих податкових умов для ведення ІТ-бізнесу.

[\(Денис Шмигаль\)](#)

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Верховна Рада підтримала урядовий законопроект, який розблокує прозорі та відкриті аукціони для проведення «Великої приватизації». Дякую народним депутатам за державницьке та зважене рішення.

Цьогоріч Уряд планує залучити в бюджет до 12 млрд грн від продажу держмайна. Крім того, «Велика приватизація» – це надзвичайно ефективний антикорупційний крок та потужний стимул для збільшення інвестицій і створення нових робочих місць. (...)

[\(Денис Шмигаль\)](#)

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Уряд підтримав законопроект Мінсоцполітики, який покликаний змінити підхід щодо працевлаштування людей з інвалідністю. Проектом закону пропонується запровадити стимулюючий інструмент, аби роботодавці були зацікавлені у працевлаштуванні осіб з інвалідністю...

Соціальні послуги для людей з інвалідністю стають доступнішими. Уряд ухвалив рішення, яке полегшить отримання особами з інвалідністю або їх законними представниками компенсацій на бензин, ремонт і технічне обслуговування автомобілів.

Зокрема, ми спрощуємо процедуру подання документів для призначення пілг за допомогою введення в дію електронного кабінету особи з інвалідністю.

Місцеві бюджети цього року отримають 150 млн грн субвенції для створення навчально-практичних центрів сучасної професійної (професійно-технічної) освіти.

Уряд вдосконалив механізм надання такої субвенції, що сприятиме оновленню матеріально-технічної бази в таких закладах, підвищенню рівня освіти, а також розвитку державно-приватного партнерства у сфері профтехосвіти. Завдяки субвенції громади зможуть використати гроші на розвиток тих спеціальностей, які будуть найбільш актуальними на ринку праці в межах того чи іншого регіону.

[\(Денис Шмигаль\)](#)

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

...Середня зарплата у лютому становила 12,5 тисяч гривень. З урахуванням інфляції заробітна плата збільшилася на 7,6% у порівнянні з лютим 2020 року. Крім того, роздрібна торгівля у лютому зросла на 5,6% (у січні було зростання на 3,5%). Така позитивна динаміка демонструє, що споживчі настрої населення поліпшуються. Додаткові виплати бізнесу, а також індексація пенсій тільки сприятиме цьому процесу.

...Від моменту старту Державної програми «Доступні кредити 5-7-9%» уповноважені банки видали майже 13 тисяч кредитів, а загальна сума склала фактично 30 млрд грн. Програма продовжує набирати оберти – за останній тиждень було видано рекордну суму доступних позик (1,9 млрд грн).

[\(Денис Шмигаль\)](#)

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

...Верховна Рада вже схвалила законопроект Президента Володимира Зеленського щодо підтримки бізнесу, який змушений призупинити свою діяльність через карантинні обмеження в червоних зонах. Розраховуємо, що перші виплати розпочнуться вже цього місяця.

(...) Цього тижня на виконання указу Президента України Уряд створив державне підприємство, яке займатиметься реалізацією масштабних

інвестиційних та соціально значущих проєктів, сприятиме розвитку міжнародного економічного співробітництва та зростанню конкурентоспроможності України...

Крім того, Уряд ухвалив рішення, яке дасть можливість регіонам у 2021 році ефективно використати залишки вісьмох субвенцій на реалізацію пріоритетних проєктів. Загальний обсяг державних коштів, які будуть перепризначені на розвиток громад, становить понад 567 млн грн.

[\(Денис Шмигаль\)](#)

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Місяць тому Уряд затвердив НЕС-2030, яка передбачає синергію всіх гілок влади задля єдиного результату — економічного зростання країни. Які кроки Стратегії вже почали втілюватися?

Створення Бюро економічної безпеки. Підписаний Володимиром Зеленським Закон №1150-IX створює інституційні умови для захисту економічних процесів від тиску силових органів. Цей пункт є також одним з основоположних у векторі «Верховенство права» Національної економічної стратегії. Йдеться про створення належного захисту приватної власності та рівних умов перед законом, що зрештою призведе до підвищення кредитних рейтингів та інвестиційної привабливості нашої держави.

(...) Введення податкових стимулів для інвестиційних проєктів зі значними інвестиціями. Згідно з Законом №1294-IX, до 1 січня 2035 року від оподаткування ввезним митом звільняється устаткування та обладнання, що ввозитиметься в Україну для реалізації інвестиційних проєктів. Водночас цю ініціативу закладено у векторі «Промисловість» Національної економічної стратегії-2030. Податкові стимули сприятимуть модернізації основних засобів на підприємствах, а отже, й посиленню конкурентоспроможності виробленої в Україні промислової продукції.

(...) Затвердження юридичного статусу електронних паспортів. Діджиталізація є наскрізним напрямком НЕС-2030, оскільки цифрова держава не лише підвищує продуктивність економіки, але й безпосередньо впливає на якість життя громадян. Парламент проголосував за законопроект №4355, який прирівняв статус електронних паспортів до їх фізичних аналогів.

Верховна Рада ухвалила за основу пакет законопроектів щодо «податкової амністії».

Згідно з НЕС-2030, для України амністія капіталу — це насамперед можливість активізувати капітал, що до цього не був задекларований або перебував у тіншовому секторі, та залучити його до інвестиційної діяльності. Адже щорічна вартість капіталу, виведеного в офшорні зони, за різними оцінками, становить понад 10 млрд доларів.

Мінфін та Держмитслужба розпочали впровадження інституту авторизованих економічних операторів (АЕО). Міжнародна торгівля є одним із пріоритетів НЕС-2030, а оптимізація митних процедур сприяє її

пожвавленню. Завдяки спрощенню митних процедур, ця ініціатива полегшує міжнародну торгівлю та дозволяє Україні бути більш інтегрованою в європейські ринки. Важливо й те, що НЕС-2030 ляже в основу стратегічних та програмних документів усіх профільних міністерств та центральних органів влади. Ця робота активно триває.

[\(Денис Шмигаль\)](#)

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Цінова стабільність та якість пального. Кроки задля досягнення цих двох цілей є вкрай важливими для українців. (...)

Уряд і Нафтогазова асоціація України докладатимуть спільні зусилля для забезпечення цінової стабільності на ринку нафтопродуктів. Ці наміри ми скріпили відповідним Меморандумом.

Компанії-учасники Асоціації зобов'язалися формувати ціну на нафтопродукти на умовах вільної конкуренції та з урахуванням кон'юнктури на світових ринках.

[\(Денис Шмигаль\)](#)

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Зареєструватись на отримання допомоги від держави у розмірі 8 тисяч гривень можна буде вже наступного тижня.

Уряд затвердив Концепцію розвитку кримськотатарської мови...

Україна цього року планує запустити власний супутник дистанційного зондування Землі «Січ-2-1».

Уряд розширив напрями державної підтримки сільгоспвиробників. Тепер така державна допомога також зможе йти на страхування сільгосппродукції та відшкодування втрат посівів внаслідок надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру. Ще один напрямок — допомога сільгоспвиробникам, які використовують меліоровані землі. Це частина нашого нового та великого проєкту з розбудови системи зрошення, яка дасть можливість збільшити урожайність в південних регіонах щонайменше удвічі. Це програма державно-приватного партнерства, і вона стоїть одним із головних завдань для Мінагрополітики вже на цей рік.

[\(Олена Зеленська\)](#)

Дружина Президента України Олена Зеленська:

Великий шлях починається з маленьких кроків. І перший такий крок зробив Славутич.

У місті вже почали розробку безбар'єрного маршруту. Це пілотний проєкт, який готують з урахуванням найкращого досвіду європейських міст.

Я впевнена, що цей проєкт буде успішно реалізований, і ми зможемо масштабувати його на всю країну.

([Олена Зеленська](#))

Дружина Президента України Олена Зеленська:

Перший етап реформування шкільного харчування – оновлення нормативної бази – успішно завершено.

Останній і найважливіший документ, Норми та Порядок організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, 24 березня був затверджений постановою Кабінету Міністрів України, а вчора – офіційно опублікований.

Тож усі шкільні заклади з 1 вересня 2021 року зобов'язані:

- Зменшити кількість цукру у 2-2,5 раза – до 7,5 г на один прийом їжі.
- Збільшити кількість фруктів до 100 г на один прийом їжі.
- Зменшити кількість хліба на 1 прийом їжі з 60-80 г до 30-50 г.
- Збільшити кількість м'яса так, щоб протягом п'ятиденного робочого тижня при одноразовому харчуванні забезпечити дві порції м'яса по 70 г, 100 г або 120 г кожна, залежно від віку дітей.
- Збільшити кількість молочних продуктів при формуванні меню ...

(...) А незабаром ми презентуємо оновлене меню для шкіл. Його буде розроблено з урахуванням усіх вимог та нормативів.

Експертний погляд

([Радіо Свобода](#))

Надзвичайний та Повноважний Посол України в США Оксана Маркарова:

У нас завжди була і, я впевнена, буде двопартійна підтримка (у Конгресі США, –ред.). І я думаю, що Україна, незважаючи на те, що певні сили, у тому числі проросійські намагалися втягнути в якісь скандали, ми досить достойно пройшли цей період і не дали себе втягнути в ці скандали. І я думаю, що й надалі нам вдасться дуже активно розвивати наше стратегічне партнерство і на основі двопартійної підтримки, і на основі поглибленої такої співпраці з новою адміністрацією без того, щоб втручатися у внутрішні американські справи. Ми цього не робили і робити не будемо. (...) Я думаю, що стосунки між нашими країнами знаходяться на досить гарному рівні. І в нас дуже гарні можливості їх покращити.

Ми працюємо разом зі США насправді по протидії російському впливу і в Україні, і у США. І тут можна сказати, що є ряд ініціатив. По-перше, ми також запроваджуємо санкції. І Україна вже показала, що ми також боремося як з агресором, так і з впливом проросійських елементів в Україні... (...) По-друге, ми першими зіткнулися з гібридними атаками, які стосувалися і кіберзагроз, і фейків, і пропаганди. Ви знаєте, що і президент Зеленський оголосив, голова офісу вже про це сказав, і вже закріплене рішенням РНБО, створення Центру протидії дезінформації. Я впевнена, що цей центр буде

дуже важливою ініціативою, яка може стати спільною нашою роботою. Тому що тут Україні є багато з чим поділитися з нашим стратегічним партнером.

Ми зараз на всіх рівнях комунікації, які є, з новою адміністрацією, бачимо абсолютно підтримку (знову ж таки якщо почитати запис дзвінка американської адміністрації), тобто абсолютно повноцінну підтримку США і в безпекових питаннях, і у питаннях відновлення суверенітету і нашої територіальної цілісності, і в питаннях підтримки реформ. (...)

Я вважаю, що Україна зробила гігантський прогрес в даному випадку. Тобто наш процес e-data. Насправді про нього, як і про ProZorro постійно говорять як про приклади надзвичайної прозорості. Система e-деклярацій. (...) Дуже багато! Автоматична система відшкодування ПДВ. Тобто дуже довго можна перераховувати ті реформи, які зменшили поле для корупції. Звичайно також треба боротися з нею. Треба переслідувати, розслідувати і передавати до суду. НАБУ, САП, Антикорупційний суд. Інфраструктура створена, вона працює. (...) Тобто якщо говорити про всі процеси, які стосуються «ПриватБанку» (ще раз, у мене є певні обмеження коментувати деякі речі по «ПриватБанку», бо я була і членом наглядової ради відразу після націоналізації довгий час, і міністром фінансів), однак якщо ви подивитесь – це саме команда «ПриватБанку», Мінфіну, НБУ ініціювали купу, дуже багато процесів, займаються дуже багатьма питаннями в Україні, є кримінальні справи в Україні, які розслідуються. Перші підозри вже у 2021 році оголошені.

(...) Все, що розбудовує нашу спроможність, будь-яка допомога тут, від техніки до озброєння, до тренувань і так далі, ми будемо вітати.

Друге велике питання – це питання нашого вступу в НАТО. Це дуже важливе питання. Тому що знову ж таки це інституційне вирішення. Ми як країна для себе це питання вирішили, що ми хочемо бути членами ЄС і НАТО. Це питання записане в нашій Конституції. Тому тут позиція США як нашого стратегічного партнера є досить важливою.

Зрозуміло, що зараз ми рухаємося у співпраці з НАТО теж у позитивному напрямку. Цей наш новий статус розширеного партнерства дуже важливий. Він дає нам можливість співпрацювати набагато глибше з Альянсом. І робота тут дуже важлива і моя як майбутнього посла. Це працювати з США як над форматом двосторонньої нашої підтримки і співпраці в оборонній сфері та в сфері безпеки, так і в тому, щоб ми рухалися до статусу ПДЧ і в майбутньому до статусу повноцінного членства в Альянсі. Це також дуже важливо!

По-перше, США вже в цьому році оголосили про збільшення військової підтримки безпосередньо. По-друге, нещодавно посол Єльченко брав участь у події, яка стосувалася катерів. По-третє, те, що стосується підтримки «Кримської платформи». Це дуже важлива ініціатива.

Ми бачимо однозначну підтримку і взагалі всіх питань, які пов'язані з Кримом. Ми чули заяви Блінкена. Тому «Кримська платформа» є одночасно, як пан міністр Кулеба сказав, і форматом, і інструментом порушення цих всіх

питань і обговорення їх як на рівні високополітичному, саміт, який вже ініційований Україною на серпень місяць.

Офіційний Вашингтон незмінно заявляє взагалі, що він визнає Крим частиною України. Це офіційні заяви від президента до Держсекретаря на всіх абсолютно рівнях. США вже публічно заявили про підтримку створення «Кримської платформи». Тому я думаю, що якраз кримське питання стоїть досить гостро. Воно з порядку денного нікуди не піде.

Ми вітаємо ті санкції, які є. І постійно просимо про їх не просто продовження, а поглиблення санкцій. Тобто ціна для агресора за ті дії, які Росія чинить і на частково окупованому Донбасі, і за незаконну анексію Криму, і за ті порушення прав наших громадян в Криму, які постійно здійснюються, повинна постійно зростати, поки не буде змінена поведінка. Тому ми бачимо не просто подовження санкцій. Ми бачимо їхнє посилення і по тому ж «Північному потоку» однозначну позицію займають США, і по...

(...) І я впевнена, що вони (санкції проти Росії, – ред.) будуть посилюватися, якщо Росія не змінить свою поведінку. Ми також хотіли б, ми про це говоримо також на всіх офіційних рівнях (я маю на увазі, ми – Україна) більшої залученості США до всіх форматів. І я думаю, що це також знайде відклик у нашого стратегічного партнера. І я думаю, що якщо Росія й далі буде продовжувати свою агресивну політику, можна точно, а ми постійно про це говоримо і закликаємо, очікувати посилення санкційного режиму.

Україна точно як готова бачити США у всіх існуючих форматах, так і готова до ініціації нових. Можу сказати, що ці питання вже обговорюються на різних рівнях з Вашингтоном. Звичайно, як тільки будуть зрозумілі, які можуть бути формати вирішення цього, це стане публічним. Але робота в цьому напрямку вже розпочата.

Є питання, які дійсно економічні і де задіяні економічні інтереси. І там дійсно, в суто економічних питаннях (і це не стосується «Північного потоку-2») можливі дискусії, можливі компроміси, можливі обговорення, тому що, зрозуміло, у кожній країні в першу чергу можуть бути свої економічні інтереси. Однак «Північний потік-2» – це не економічний проєкт. Це, як правильно сказав наш стратегічний партнер, погана угода.

Це проєкт, який несе ризики не тільки для України, але й для Європи. Тому говорячи про «Північний потік-2», ми говоримо не про якісь економічні модальності цього проєкту, а ми говоримо про цінності. І тут, я думаю, немає, незважаючи на те, що можуть бути якісь економічні інтереси в інших країн, але якщо ми говоримо і про Німеччину, і про ЄС, то їхня позиція щодо цінностей демократичного світу збігається з нашою позицією, з позицією США. Я впевнена, що наші стосунки з Німеччиною теж все-таки базуються на дуже багатьох спільних європейських цінностях.

(...) У питаннях «Мотор Січі» ми повинні в першу чергу думати про наші українські інтереси. І саме це стало підставою для рішення РНБО про повернення компанії в державну власність. І я впевнена в тому, що наша

позиція тут не тільки правильна, але досить сильна. Тому це рішення повністю відповідає нашим інтересам.

Це питання наших українських інтересів. Тобто це питання того, наскільки взагалі законно відбувалися деякі речі, які відбувалися навколо «Мотор Січі» раніше. І я думаю, що тут якраз ця позиція була досить обґрунтованою, вона була досить однозначною з нашого питання. Я впевнена, що всі питання, які є, будуть продовжувати обговорюватися, в тому числі якщо є якісь потенційні претензії від інших країн, вони теж можуть бути обговорені на основі конкретних документів.

Якщо ми говоримо конкретно про МВФ, в принципі так само як і про співпрацю з іншими міжнародними фінансовими організаціями, бо МВФ наш головний кредитор, але не єдиний, то тут, звичайно, головну роль і «головну скрипку» у цьому грає Мінфін. Це головний переговорник зі США. Але також НБУ і Кабмін у більш широкому сенсі.

По можливості, тобто у мене були досить гарні стосунки з командою у всіх практично міжнародних фінансових організаціях. І були в нас дуже гарні досягнення за час моєї роботи на посаді...

Я, безумовно, як посол готова долучатися до всіх і питань, до яких український уряд буде бачити необхідність мене в ролі посла залучати. Однак, як ви правильно сказали, це не найголовніше завдання будь-якого посла. Тобто так, головні офіси фінансових інституцій знаходяться у Вашингтоні. Безумовно, я готова бути корисною для української держави там. Однак таких завдань безпосередніх по МВФ у мене немає. Однак завдання по збільшенню як інвестицій, так і нашого експорту, безумовно, є.

(...) Тобто спочатку у нас всі питання, коли буде транш, а потім питання: чому його немає? Я думаю, що треба фокусуватися тут теж на суті. Давайте дивитися на ті питання, які важливі. І, наприклад, КСУ вніс певні корективи. Тобто ті речі, які стосуються НАБУ, ті речі, які стосуються відновлення кримінальної відповідальності за недостовірне декларування. Деяких питань не було на порядку денному. Вони з'явилися там через безпосередньо рішення суду.

Є питання структурних реформ. Два закони, які стосуються відкриття ринку землі, відновлення великої приватизації, яке якраз на цьому тижні, який закінчився, було проголосоване. Тому ряд питань виконується саме в цей момент.

Ряд питань складних активно зараз дискутується. Я сподіваюся, що теж і парламент підтримає ті питання, які стосуються парламенту. І ті питання, які стосуються фіскальних питань – це питання міністерства.

(...) Коли у нас стрімко зменшувався борг до ВВП, коли ми стали країною, яка показала результати такого надзвичайного кардинального оздоровлення публічних фінансів. На момент, коли я залишала Мінфін, наш борг до ВВП був менше 50%. Ми зменшили всі вартості запозичень дуже суттєво. Нас ставили в приклад, навіть коли було обговорення питань боргу і

такої стійкості боргу, на зустрічі міністрів фінансів G20. Однак «боргове дно», «яма», то я думаю, що ці люди не уявляють, як виглядає насправді «боргова яма».

Тут питання в чому? Україна, незважаючи на те, що дійсно у нас в цьому році збільшився дефіцит, у нас в цьому році збільшилося боргове навантаження. У багатьох країн у ковідний рік воно збільшилося. І я впевнена, що Мінфін повинне працювати над тим, щоб повернутися в наступні роки все-таки до фіскальної консолідації, до зменшення нашого дефіциту і до взяття під контроль. Однак навіть з цими збільшеннями ситуація в Україні є досить стійкою саме завдяки тим титанічним зусиллям, які були зроблені у попередні роки...

[\(Радіо Свобода\)](#)

Експерт «Атлантичної ради» США Адріан Каратницький:

Згідно з Конституцією України, РНБО є «координаційним органом... при президентові України», який «контролює діяльність органів виконавчої влади у сфері національної безпеки і оборони». Членство у РНБО переважно визначається президентом, але серед них повинні бути прем'єр-міністр та міністр внутрішніх справ, а також міністри оборони та закордонних справ, яких на посади призначає президент.

За понад 25-річну історію, РНБО здебільшого зосереджувалася на зовнішніх загрозах та зазвичай скликалася, щоб показати національну єдність у часи зовнішніх криз. Коли йшлося про внутрішню політику, вона зазвичай залишалася поза процесами.

Проте все змінилося 2 лютого, коли за ініціативою президента Зеленського РНБО проголосувала за накладення санкцій на «п'яту колону» Росії в Україні. У пакет увійшли обмеження щодо власності проросійського депутата, який є номінальним власником великого новинного медіахолдингу. Санкції проти законодавця Тараса Козака та його телеканалів «112 Україна», NewsOne та ZIK обґрунтовувалися його можливою торгівлею з підконтрольними Кремлю «народними республіками» на окупованій Росією частині сходу України.

Двома тижнями по тому санкції були поширені й на об'єкти у власності лідера «Опозиційної платформи – За життя» Віктора Медведчука та його дружину.

19 березня РНБО ухвалила рішення щодо повного аудиту власності та видобутку українських корисних копалин, у першу чергу покладів енергоносіїв та мінералів. До аудиту входить дослідження умов, за яких усі лізингові, концесійні угоди та договори спільного видобутку з 1994 року були підписані. Пояснюючи це рішення, Данілов заявив: «Якщо у видачі ліцензій на ці ресурси були порушення, вони будуть повернуті українському народові».

Також були накладені економічні санкції проти колишніх українських посадовців, зокрема колишнього президента Віктора Януковича, колишнього

прем'єр-міністра Миколи Азарова, бізнесмена Сергія Курченка, колишнього міністра оборони Павла Лебедева, колишнього генерального директора «Укроборонпрому» Дмитра Саламатіна та колишнього міністра освіти Дмитра Табачника. Більшість із них нині є російськими громадянами, що дозволяє безперешкодно накласти на них санкції.

До того ж, РНБО ухвалила рішення із закликом переглянути усі укази, видані Януковичем, якого український суд визнав винним у державній зраді. Перегляд повинен виявити, які з указів колишнього президента України загрожують національній безпеці.

Зокрема, це рішення призвело до указу президента Зеленського, яким той звільнив призначених Януковичем суддів Конституційного суду Олександра Тупицького та Олександра Касмініна. Зеленський до того звинуватив очільника Конституційного суду Тупицького у загрозі національній безпеці.

Критики запевняють, що щотижневі оголошення про санкції та президентські укази – це ретельно зрежисовані піар-кампанії. Якщо такий темп зачухне, критики доведуть свою правоту. Однак, якщо все продовжиться у тому ж темпі, такі санкції загалом можуть стати інструментом системних змін у корумпованих законодавчій та економічній системах країни.

РНБО та Зеленський, впроваджуючи цей потік санкцій, можливо, надихалися нещодавніми кроками США. У вересні 2020 року і пізніше у січні 2021-го уряд США оголосив санкції проти українського депутата Андрія Деркача та його спілльників, назвавши їх російськими агентами, залученими до втручання в американські вибори. Реагуючи на ці рішення, Зеленський, вважається, спитав у свого апарату, чи існують подібні санкційні механізми, які Україна може застосувати щодо тих, кого вона вважає загрозою національній безпеці.

Команда юристів Данілова та президента Зеленського потім приступила до розробки критеріїв для поширення санкційних заходів, які раніше застосовувалися проти іноземців, і на українців. Вони тепер поширюються на українських фізичних та юридичних осіб, якщо вони економічно взаємодіють із терористичними угрупованнями, звинувачені у держзраді або якщо взяли іноземне громадянство (як у випадку з Януковичем та його союзниками).

І така роль РНБО навіть не є безпрецедентною.

Після Помаранчевої революції 2004 року тодішній президент Віктор Ющенко двічі намагався використати Раду національної безпеки та оборони для впливу на внутрішню політику. Вперше це була спроба зменшити повноваження прем'єр-міністра Юлії Тимошенко, вдруге – під час боротьби за владу і вплив із прем'єр-міністром Віктором Януковичем. Обидві спроби були невдалими.

Цього разу, поки розпочата Кремлем війна тліє на сході України, а частини країни окуповані Росією, президент Зеленський оживив РНБО,

зосередившись на пов'язаних із Росією внутрішніх загрозах національній безпеці. Таке більш широке визначення національної безпеки отримало великий резонанс як серед народу, так і серед української політичної еліти.

Безперечно, більшість рішень РНБО та указів президента Зеленського вже є та ще будуть оскаржені у судах. Але в непередбачуваних українських судах спрогнозувати можна лише одне: на розгляд справ підуть роки. До того принаймні далекоглядні рішення РНБО будуть чинними.

[\(Радіо Свобода\)](#)

З 1 квітня в Україні підвищується пенсійний вік.

Політолог Кирило Сазонов:

Можна було б кинути всі зусилля на заохочення народжуваності, але це матиме ефект у віддаленій перспективі... Другий варіант – підвищення пенсійного віку: так уряд виправить диспропорцію, штучно зменшивши кількість пенсіонерів.

Політично цей крок є вкрай непопулярним, але багато країн вимушено йдуть на нього, бо не мають вибору. Більш довготерміновим вирішенням проблеми є запуск накопичувальної системи, але він потребує і додаткових коштів, і надійних способів їхнього інвестування, яких в Україні практично немає.

Економіст Борис Кушнірук:

Дисбаланси закладені в самій моделі української солідарної пенсійної системи, яка давно вже ненадійна. Солідарну систему винайшли та вперше запровадили в 19 столітті, в Німеччині в часи Отто фон Бісмарка, коли була висока народжуваність, а тривалість життя – коротка. Після виходу на пенсію люди жили в середньому два-три роки.

Старший економіст «CASE-Україна» Володимир Дубровський:

Наступним кроком має бути відмова від солідарної пенсійної системи, яка вже давно мертва. Демографія не дає змогу виплачувати пенсію українцям в достатньому розмірі.

Ми пропонуємо такі зміни: держава гарантує лише мінімальні пенсії. Все інше – накопичує сама людина. Накопичувальна частина пенсії не має бути обов'язковою, тому державі не треба на неї ніде брати гроші. Причому накопиченнями можуть бути не лише рахунки в недержавних пенсійних фондах, а й інші інструменти.

Заступниця директора Центру економічної стратегії Марія Репко:

Якщо в цій системі нічого не чіпати, то і надалі збиратимуть єдиний соціальний внесок (ЄСВ), по 22% від зарплати кожного працівника. Ці кошти у Пенсійного фонду будуть завжди.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Упродовж останнього тижня березня відбувається ескалація військової напруженості на сході України та збільшення військової присутності Росії біля кордонів України.

Аналітик Александр Кларксон (Велика Британія):

Варто пам'ятати, що на початку президентства Трампа була ескалація бойових дій навколо Авдіївки на Донбасі в 2017 році. І тоді складалось сильне враження, що Москва випробовує рішучість нової адміністрації США щодо підтримки України. Можливе повторення для Байдена.

(...) Швидкий і потужний сигнал міжнародної спільноти може дозволити уникнути ескалації на майбутнє. (...) Невідомо, наскільки Кремль вірить у власну пропаганду і тому може невірно оцінити баланс сил на місці.

Аналітик Тімоті Еш (Велика Британія):

Видається, Путін намагається перевірити і випробувати оборону Заходу та рішучість у протистоянні – можливо, це прелюдія до нового військового нападу в Україні.

Видається, Путін готується зробити якийсь великий крок. Може, щоб відволікти від власних проблем всередині країни з Навальним і зосередитись на ... виборах до Державної думи.

Ескалація на Донбасі може бути маневром, щоб відволікти від нападу з Криму, з метою захопити водні ресурси.

Директор центру «Пенн-Байден» Майк Карпентер:

Як видається, Кремль прагне відплатити за нещодавні зусилля відсторонити деяких проросійських осіб.

Старший науковий спеціаліст Центру військово-морської аналітики Майкл Кофман:

Потужних свідчень невідворотності нападу немає. Однак, це свідчить, що щось відбувається поза звичайними навчаннями, або ротацією військ. Наміри Росії не є ясними.

Колумніст The Washington Examiner Деніел ДеПетріс:

Наміри Росії в ескалації на сході України можуть і не перебувати в контексті американсько-російських відносин, а, наприклад, бути спробою перевірити боєготовність українських сил.

Незалежна Україна, якою б бажаною для нас вона не була, не слугуватиме інтересам Росії. Жодна кількість радарів чи протитанкових ракет, які США можуть надіслати в Київ, це не змінить.

Колишній співробітник Ради нацбезпеки США Александр Віндман:

Зусилля Байдена переорієнтувати відносини і поновити стримування, звичайно, мали призвести до ризику протистояння. Краще зірвати пластир зараз.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Верховна Рада розблокувала велику приватизацію.

Голова організації State Watch Гліб Канєвський:

Велика приватизація – це однозначно позитив для України, яка не має ресурсу, щоб забезпечити якісне, некорумповане управління великими активами. До цього додається також слабкість правоохоронної та судової

системи у боротьбі з корупцією і те, що кожна влада ставить на великі державні підприємства свій менеджмент, який виводить з них кошти. Так, АТ «Одеський припортовий завод» за кожен рік перебування в державному управлінні втрачає частину своєї вартості. ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат» менеджери з оточення Дмитра Фірташа довели до того, що його вартість можна оцінювати «в мінус», а не в плюс»; отже, не виключено, що його приватизують майже задарма.

Немає в Україні жодної державної компанії, на якій би олігархи чи політики не заробляли. НАБУ у своїх звітах визнала це однією з найпоширеніших форм корупції. Оскільки тут є інтерес олігархів – то вони будуть оскаржувати результати великої приватизації через суди.

Держпідприємства не платять дивідендів до бюджету, доки вони збиткові. Але найгірше те, що всі борги рано чи пізно доведеться платити уряду. Отже, збитки стосуються кожного українця, який рано чи пізно покриватиме їх зі своєї кишені.

Менеджерка програми інноваційних проєктів «Трансперенсі Інтернешнл Україна» Христина Зелінська:

Заборона великої приватизації фактично не дозволяла просуватися навіть у підготовці активів до продажу. А цей процес може тривати близько року. Ухвалене 30 березня рішення дасть додаткові доходи бюджету. Однак ідеться про підприємства з накопиченими боргами. Тож основну додану вартість там створюватиме вже новий приватний власник.

Директор аналітичного центру «CASE Україна» Дмитро Боярчук:

Потрібно розпродавати залишки державної власності. Це сприятиме наведенню порядку в багатьох галузях, зокрема – суттєво зменшить корупцію. Але я не називав би це великою приватизацією, яка в Україні вже завершилася. Це скоріше, найбільші активи, які можна продати в рамках малої приватизації. Називають суму в 9 мільярдів гривень, яку можна за них виручити. Це позитивний чинник, але навряд чи він матиме макроекономічний ефект.

Економіст «Центру економічної стратегії» Богдан Прохоров:

Є сформована когорта олігархів, які впливають на інституції. Однак за цього керівництва Фонду держмайна – можливості для такого впливу є меншими, ніж зазвичай, і цим моментом треба скористатися. Є й інший бік проблеми: багато західних інвесторів не прийдуть до України – просто побояться.

Перешкодою для західних інвесторів є нереформовані суди, відсутність достатніх гарантій приватної власності та українська корупція, за «правилами» якої західні компанії працювати не готові.

З іншого боку, в Україні вже є певні правові запобіжники від доступу до приватизації «неякісного капіталу» – офшорного (з невизначеними кінцевими власниками) та російського. Що ж до запобігання появі нових монополій – то тут м'яч на полі Антимонопольного комітету.

([Радіо Свобода](#))

Президент Володимир Зеленський підписав Стратегію воєнної безпеки.

Учасник бойових дій на Донбасі, волонтер Мирослав Гай:

Попри визнання Росії основним противником, чого не було раніше у всіх подібних попередніх документах, влада все ж не наважилася закріпити статус цієї країни як агресора. Тон щодо Росії залишається досить обережним.

(...) Йдеться про територіальну оборону та рух опору. Що таке рух опору не конкретизовано. Згідно з цією стратегією, зрозуміти, що таке рух опору, які погляди має держава на рух опору, неможливо. Так само і територіальна оборона. Ми бачимо, що закон про територіальну оборону не прийнятий, його немає. Відповідно не зрозуміло з цієї стратегії якою нормативно-правовою базою буде визначатися робота територіальної оборони.

Ми бачимо як активно у Польщі розгортаються загони територіальної оборони. Вони мають чіткі дати, де і коли мають розгортатися такі підрозділи. У новій військовій стратегії України якось чітких цифр ми не бачимо.

Стратегія змальовує загальне бачення держави, але дивно, що стільки роботи велось, а конкретизації ми не побачили. В наших умовах потрібно більше конкретики. У нашого противника – Російської Федерації ця конкретика присутня.

Редактор сайту «Цензор.нет» Юрій Бутусов:

Вперше, дійсно, президент Зеленський оголосив стратегію, яка вже фактично є його зовнішнім політичним та військовим курсом. Це сталося не так швидко, як було необхідно, через два роки, але це відбулося.

Я б сказав, що це така собі імпресіоністська картина. По ній видно хто ворог, що важливо, але все інше – можна в ньому побачити, хто, що захоче побачити. Ніякої чіткості немає. Оскільки війна триває вже сім років, то цього замало – оголосити Росію противником. Хотілося би побачити які зміни будуть. На жаль, про зміни якісь конкретного нічого немає. Немає розуміння якими можуть бути зміни армії та спецслужб відповідно до наявного конфлікту – протидія на лінії фронту на Донбасі. Це потребує деталізації.

Крім того, видно, що працювали над документом багато людей, і деякі речі суперечать одна одній.

Наприклад, написано, що планування має виходити з аналізу отриманого досвіду. І це правильно. Але це ж треба було робити і при написанні цієї доктрини. Доктрину на цьому досвіді не базують, адже жодного офіційного аналізу того, що відбулося за ці роки війни немає. Тобто бачимо застарілий підхід, що базується на декларативних заявах. Це більше схоже на політичну декларацію, ніж на документ оборонного планування.

(Український кризовий медіа-центр)

На оновлення доріг уряд у 2020 році виділив близько 113 млрд гривень. В оновленому держбюджеті на 2021 рік зберігся такий обсяг фінансування, його не урізали, як деякі інші галузі. Велике будівництво за рік стало об'єктом численних журналістських розслідувань, спекуляцій та обговорень.

Директор ДП «ДерждорНДІ» Артем Безуглий:

Це був революційний рік для розвитку дорожньої галузі. Відремонтовано рекордну кількість кілометрів доріг, були суттєво змінені підходи до планування робіт, підвищено вимоги до якості і запроваджено цілий ряд реформ. 2020 рік показав, що дорожники можуть працювати при належному фінансуванні. Карантин значно не вплинув на план робіт.

Він додав, що найбільша перемога Великого будівництва доріг – це нормалізація тендерної методології. На сьогодні, за його словами, всі працюють по єдиним правилам гри і є критерії, за якими учасники тендеру можуть брати участь в конкурсі, а правила, які прописані в тендерній методології, дають змогу працювати з тендерною документацією.

Цей рік ознаменувався підвищенням престижу дорожньої спеціальності. Було показано, що наша професія є затребуваною і престижною. Є дефіцит високопрофесійних кадрів. Сподіваємося, що цього року у молоді буде бажання навчатися на дорожніх та інженерних спеціальностях.

Директорка команди підтримки реформ Укравтодору Олександра Азархіна:

В середині літа Укравтодор отримав звіт від Світового банку в якому було сказано, що роботи, які веде Укравтодор – приклад успішної боротьби з наслідками пандемії. Було прийнято рішення не зупиняти жодну з робіт по реконструкції доріг під час пандемії. 4056 км доріг були оновлені за рік. Нам вдалося досягнути результату.

Дослідження Національного банку, Київської школи економіки та Ukraine Economic Outlook підтвердили, що інвестиція в реконструкцію доріг призвела до зростання ВВП на 1,5%. Дороги стали ключем до росту економіки, бо у нас дійсно дороги в незадовільному стані. Оскільки провідне місце в структурі нашої економіки займають промисловість, видобуток і аграрний сектор, та для них важлива якість доріг і можливість транспортувати товари, ремонт доріг таким чином справив позитивний ефект на економіку України.

Разом з тим, багато експериментальних речей було реалізовано в процесі «боротьби» за фінансування. По-перше – ми отримували кредитні кошти під державні гарантії і це велике досягнення. Ми маємо ці механізми поширювати на місцеві дороги настільки, наскільки це можливо.

Не всі гроші з ковідного фонду були використані на дороги, про це важливо пам'ятати. Україна – не єдина країна, яка у боротьбі з коронавірусом використала кошти на покращення інфраструктури. Це нормально, якщо ми боримося з певними періодами рецесії.

(Український кризовий медіа-центр)

Громади мають навчитися взаємодіяти з антимонопольними органами та застосовувати антимонопольне законодавство для досягнення цілей децентралізації.

Директорка департаменту моніторингу і контролю державної допомоги Антимонопольного комітету України Оксана Дягілева:

В рамках Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС – сторони взяли на себе зобов'язання щодо недопустимості державної допомоги на конкурентних ринках. Проте, з кожного правила є виключення. Наприклад, держава може допомагати комунальним підприємствам, але лише тим, які надають безкоштовні послуги своїй громаді. В деяких випадках Антимонопольний комітет може визнати державну допомогу допустимою. Державна допомога – це підтримка у будь-якій формі суб'єкта господарювання за рахунок держави чи місцевих ресурсів, що спотворює чи загрожує спотворенням конкуренції через створення підприємствам економічних переваг. Громади мають заздалегідь повідомляти про надання допомоги, для того, щоб Антимонопольний комітет міг своєчасно надати оцінку такій допомозі.

Начальник управління конкурентної та регіональної політики Антимонопольного комітету України Олександр Білянський:

Існує 47 різновидів порушень економічної конкуренції. Це, наприклад, примушення суб'єктів господарювання вступати до певних об'єднань чи асоціацій, примушення до укладання першочергових договорів постачання, схилення суб'єктів господарювання до порушення закону про економічну конкуренцію тощо. За різного роду порушення передбачені покарання, як для суб'єктів господарювання, так і для органів самоврядування. Для суб'єктів це, зазвичай, штраф у розмірі 10% від обороту. Для посадовців – адміністрації вна відповідальність.

Генеральний директор Директорату з питань розвитку місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-територіального устрою Міністерства розвитку громад та територій України Сергій Шаршов:

Громади роблять перші кроки для реалізації своїх повноважень. Багато у чому вони є недосвідченими. Державні органи мають зробити все можливе для того, щоб громади могли досягти мети проведення децентралізації», – додав. «Інформування АМКУ – це лише верхівка айсбергу. Основна робота полягає в аналізі власної роботи громад, здійсненні контролю та аналізу прийнятих рішень.

(Український кризовий медіа-центр)

4 лютого 2021 року Верховна Рада ухвалила у першому читанні закон №4142 «Про систему громадського здоров'я».

Голова підкомітету з питань забезпечення епідемічної безпеки, боротьби із ВІЛ/СНІД та соціально небезпечними захворюваннями

Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування Лада Булах:

Документ має на меті винятково створення повноцінної національної епідеміологічної служби. Фактично передбачається посилення центру громадського здоров'я, створення мережі регіональних центрів контролю та профілактики захворювань. Це нова система з новими підходами, новими цінностями і новими можливостями. Проект закону визначає правові, організаційні, економічні та соціальні засади функціонування нової системи громадського здоров'я в Україні. Найголовніше, документ вперше на законодавчому рівні вводить поняття «громадське здоров'я», як сферу знань і організовану діяльність суб'єктів у системі. Їх завданням буде зміцнення здоров'я, запобігання хворобам і найголовніше — збільшення тривалості життя українців.

Після першого читання депутати подали майже тисячу правок до законопроекту. Ці правки опрацьовуються. Серед них є багато конструктивних порад, і Комітет обробляє кожен таку правку.

Експерт з питань громадського здоров'я, ГО «PH Capital» Наталія Кириченко:

Громадське здоров'я, насправді, має більший вплив на життя суспільства, ніж, навіть, медичні послуги. Бо завдання громадського здоров'я — щоб якомога менше людей потребувало медичних послуг. У кожній країні існує окрема установа, яка відповідає за громадське здоров'я. Переважно вона існує в системі під міністерством охорони здоров'я, але при цьому вона має певну автономію. До того ж, системи громадського здоров'я у світі обов'язково мають чітку структуру і чітку відповідальність. Громадське здоров'я має бути відділене від політики. Керівник має відповідати виключно професійним критеріям і повинен мати певну репутацію серед спеціалістів.

Ми ніколи не будемо мати професійних критеріїв та вимог до головного санлікаря, якщо це політик. Це суто політичне рішення.

Формально в Україні є Центр громадського здоров'я, але його функції досить обмежені. (...) Новий законопроект №4142 пропонує певну інституційну структуру, яка в принципі закріплює те, що і є. Ця структура не забезпечує розділення оцінки ризиків і управління ризиками. Ми маємо політику у прийнятті професійних рішень, збору даних і комунікації. Це призводить до того, що у суспільства немає довіри до громадського здоров'я. Ми бачимо заниження ролі установи, яка має займатися громадським здоров'ям. І підпорядкування регіональних центрів напряму заступнику міністра, що автоматично політизує систему. У законі 4142 дуже багато правильних речей, але чи буде він працювати залежить від правильної інституційної структури. Якщо ми не зможемо побудувати стабільну професійну структуру, якій довірятиме суспільство, то ми не матимемо системи громадського здоров'я, яка попереджатиме захворювання населення.

Експерт з питань вакцинації ГО «PH Capital» Марія Бачмага:

На нашу думку, щоб система громадського здоров'я в Україні була успішною і могла відповідати на виклики, вона повинна бути автономною, професійною, і мати чітку відповідальність. Призначення керівників має відбуватися за конкурсом, або якимось іншим органом. Але він не може бути політичною персоною. Керівник має призначатися за професійними якостями. У сфері громадського здоров'я повинні працювати не лише медики. Усюди у світі відомо, що громадське здоров'я це не клінічна професія. Там задіяно багато інших фахівців, у тому числі й фахівці з комунікації. Зараз є багато прикладів, наскільки важливо правильно своєчасно комунікувати усе, що відбувається, для того, щоб не було різночитань, непорозумінь та ін. Важлива також відповідальність. Для цього потрібні чіткі унормовані законом функції, зони відповідальності. А також чітке зрозуміле підпорядкування обласних центрів громадського здоров'я із національним рівнем. Центри громадського здоров'я мають підпорядковуватися МОЗ, але бути автономними.

Голова Національної технічної групи експертів з питань імунізації при Міністерстві охорони здоров'я України Федір Лапій:

Система повинна існувати незалежно від того, як міняється політична влада. Науковці у цьому випадку повинні бути якраз частиною цієї системи, бути незалежними і говорити свою думку, а не слухати, що їм диктує влада. Без закону ця система не може існувати. Бо це питання фінансування, юридичні питання. Закон дозволить структурувати, створити систему для того, щоб знати, що ми фінансуємо, знати кому ми підпорядковуємося, що збираємо, що аналізуємо. І це має стосунок до національної безпеки. Бо, наприклад, вакцинація — це питання національної безпеки. Без закону ми наврядчи зможемо далі просуватися.

[\(Дзеркало тижня\)](#)

Експерт Growford Institute Костянтин Швабій:

Не встигли урядовці знизити аграріям ПДВ до 14%, як одразу почали сумніватися у власному рішенні. Ми теж у ньому сумніваємося, бо вважаємо, що зниження ставки ПДВ необхідне не лише аграріям, а й усьому бізнесу, усій нашій економіці.

(...) Нескінченні політичні цикли багаті на популістичні обіцянки учасників виборчих перегонів. Як відомо, фіскальна політика в Україні дуже чутлива до таких циклів. За тридцять років сума накопичених та невиконаних передвиборчих обіцянок разом зі спотвореною структурою вітчизняної податкової системи та малоефективними методами адміністрування податків призвели лише до розбалансування державного бюджету, значних масштабів тіньової економіки, зокрема й її офшорного сектору, опортунізму платників податків, низької якості суспільних послуг. Пенсійне забезпечення, медицина, освіта, наука, безпека, транспортна інфраструктура й багато іншого суспільно значущого, для чого, власне, податки сплачуються, залишають бажати кращого. Саме тому супротив платників податків

рішенням і діям влади в податковій сфері здебільшого породжений різницею невідповідністю між, з одного боку, податками сплаченими, а з іншого — якістю отримуваних державних послуг. Звісно, це не виправдання ні для платників, ні для держави, тож без взаємних поступок тут не обійтися. І першим таким кроком держави назустріч платникам може стати те, про що йтиметься далі.

(...) Пригадаймо, майже рік минув відтоді, як розпочалася боротьба зі «скрутками» з ПДВ. Зроблено на цьому шляху чимало. Створено тимчасову слідчу комісію у Верховній Раді, спільними зусиллями фахівців СБУ і ДПС усунуто помилки в роботі системи електронного адміністрування цього податку. В результаті минулий рік завершено з дійсно вражаючими, як порівняти з попередніми роками, показниками наповнення державного бюджету відповідними податковими надходженнями. Проте з об'єктивних причин за минулий рік маємо також значне падіння реального ВВП, капітальні інвестиції на найнижчому рівні за двадцять років, негативні очікування ділової активності. До того ж на початку цього року почала прискорюватись інфляція.

Саме тому, на нашу думку, послаблення податкового тиску на економіку не можна відкладати. І розпочати потрібно саме з найбільшого, у фіскальному вимірі, податку, зменшивши його нормативну ставку до рівня 15%. Це мінімальна основна ставка податку, санкціонована європейською директивою щодо ПДВ, і вона є компромісним варіантом у багатьох відношеннях. Якщо коротко, то основні переваги від її запровадження, крім власне зменшення ступеню податкового утиску економіки, такі.

По-перше — і це надзвичайно важливо — саме така величина ставки ПДВ якщо не унеможливує повністю, то щонайменше вкрай ускладнює подальше існування ганебної практики «скруток» і незаконного відшкодування сум податку з державного бюджету. Адже, незважаючи на рік боротьби з цим явищем, ми постійно чуємо інформаційні повідомлення від самої податкової служби та інших контролюючих органів про виявлення чергових схем мінімізації. Переможні реляції — це, звісно, чудово, але кінця й краю цим викриттям наразі не видно. Ба більше, замість того щоб цю діяльність унеможливити, уряд планує продовжувати з нею боротися й надалі. Така собі боротьба заради боротьби? Принаймні, пункти 6 і 7 затвердженого нещодавно Плану заходів уряду щодо недопущення ухилення від сплати податків і зборів суб'єктами господарювання та запобігання відмиванню коштів в офшорних зонах передбачають застосування заходів податкового контролю щодо необґрунтованого формування податкового кредиту з ПДВ на постійній основі до кінця 2022 року і далі.

По-друге, що є прямим наслідком першого, зменшення ставки усуває джерела фінансування корупції, зокрема політичної, боротьба з якою є не менш напруженою, але, як відомо, також не зовсім успішною.

По-третє, має відбутися підвищення фіскальної ефективності податку. Так, у середньому в економіці показники податкової ефективності ПДВ, які

оприлюднює ДПС, за останній рік зросли, проте розбіжність за окремими галузями залишається досить високою. Станом на січень 2021 року традиційно найменший показник податкової ефективності було зафіксовано в галузі оптової і роздрібної торгівлі (1,5%), а у сфері «державна управління й оборона» він становив 17,2%.

По-четверте, така ініціатива повністю узгоджується з логікою політики підтримки населення, платоспроможного попиту в умовах пандемії, яка прописана в усіх рекомендаціях відомих експертів та світових інституцій за останній рік. На суму недоотриманих бюджетом коштів збільшується купівельна спроможність населення, тож вони все одно повернуться до бюджету сплаченими податками (ПДВ і акцизний податок).

По-п'яте, зменшення ставки ПДВ матиме позитивний психологічний ефект для пересічних платників податків, що має призвести до підвищення рівня добровільності сплати. За останні півтора десятка років це фактично єдина така ініціатива, коли держава зменшує рівень навантаження на доходи й витрати громадян, тому слід розраховувати на позитивний поведінковий ефект загалом, наслідки якого важко переоцінити.

Якщо скрізь — самі переваги, то якими ж є мінуси такого кроку? Основний ризик для вітчизняної системи державних фінансів унаслідок зменшення ставки податку, звісно, пов'язаний із закономірним зменшенням податкових надходжень від сплати ПДВ. Відомим є факт, що 1% ПДВ коштує бюджету 20–25 млрд грн, тому пропорційно до величини зменшення ставки слід очікувати суму втрат державного бюджету. Проте гарна новина полягає в тому, що ці втрати дуже швидко буде нівельовано. Згідно з нашими оцінками, державний бюджет України за рік може недоотримати від 30 до 40 млрд грн податкових надходжень від сплати ПДВ. Упродовж короткострокового періоду ці недонадходження можуть бути повністю компенсовані за рахунок підвищення темпів зростання ВВП в розмірі 2–2,5% на додачу до очікуваного рівня приросту, адже кінцеві споживчі витрати населення завжди були і залишаються вагомим чинником економічного зростання. (...)

Тому сьогодні концептуальний вибір, перед яким опинилась Україна у сфері оподаткування, є невеликим. Точніше, обрати можна лише з-поміж двох взаємовиключних альтернатив: або ми починаємо процес зменшення надвисокого податкового навантаження і, як наслідок, надаємо поштовх розвитку вітчизняної економіки, або, як і раніше, «закручуємо гайки», утискаючи при цьому й без того невелику офіційну економіку, яка й надалі переТІКАТИМЕ до тіньового або офшорного секторів. Аби податки сплачували всі, в повному обсязі й відповідно до чинного законодавства, потрібні дві умови. Перша — працююча економіка, друга — адекватна система оподаткування. Тому раціональний вибір є очевидним: краще менше, але згодом більше, ніж більше, проте згодом... як завжди!

([Дзеркало тижня](#))

На сайті Верховної Ради України оприлюднено для обговорення проєкт закону «Про місцевий референдум». Громадське обговорення триватиме до 11 квітня.

Експерт Українського інституту майбутнього Ігор Попов:

Проєкт закону про місцевий референдум готувала робоча група у складі як представників органів влади, так і найкращих українських незалежних експертів. Тому процедурні моменти формування комісій із проведення референдумів, організації голосування чи підрахунку голосів виписано професійно і відповідно до чинного Виборчого кодексу. Суспільну дискусію викликають політичні частини законопроєкту — передусім предмет відання, а також можливі наслідки ухвалення закону для процесу децентралізації та зміни балансу сил між центральною й місцевою владою.

Технологія місцевого референдуму може стати важелем впливу на місцеву владу, адже ним може скористатися центральна влада, яка внаслідок децентралізації позбулася значної частини адміністративного ресурсу. Згідно із законопроєктом, предметом референдуму може бути висловлення недовіри місцевій раді або сільському, селищному, міському голові. І для організації такого референдуму місцеві опозиційні політики мають зібрати підписи 10% виборців, які зареєстровані на відповідній території.

Для міських голів, які отримали перемогу в першому турі та утримують високі рейтинги, ця загроза не є критичною. Проте для тих, хто переміг у складній конкурентній боротьбі, загроза імпічменту через місцевий референдум стане дамокловим мечем. Втіхою для місцевої влади є те, що подібний референдум дозволяється провести лише один раз протягом терміну повноважень мера чи ради. І ефективний захист від атаки дасть можливість виграти його та отримати фактично вотум довіри до кінця терміну перебування на посаді.

Місцева опозиція також зможе ініціювати референдум щодо втрати чинності нормативно-правовим актом органу місцевого самоврядування або окремими його положеннями. До прикладу, місцева рада виділить землю «своїм» забудовникам, а їхні конкуренти ініціюють місцевий референдум, проведуть успішну агітаційну кампанію, продемонструють корупційний інтерес та екологічні загрози і скасують відповідне рішення. У цьому прикладі громада отримає кращий баланс сил і зможе стати арбітром у подібних ресурсних спорах.

Іншим контраверсійним питанням, вартим проведення місцевого референдуму, може стати дозвіл на будівництво, наприклад, птахофабрики чи хімічного підприємства на території громади. З одного боку, це дає податки і робочі місця, з іншого — спричиняє екологічні ризики. Очевидно, що комерційні конкуренти чи тітушки-шантажисти намагатимуться ініціювати також референдуми із закриття діючих подібних об'єктів, і в такому разі не зовсім зрозуміло, хто компенсуватиме збитки від здійснених інвестицій.

Міський голова і більшість у місцевій раді зможуть використати інструмент референдуму для посилення переговорних позицій у діалозі з центральною владою. Великі інфраструктурні проекти потребують фінансування з центрального бюджету, і вибивати відповідні ресурси буде дещо легше у разі підтримки такого проекту на місцевому референдумі. Особливо ефективним це буде для тих перших громад, які організують плебісцит одразу після набуття чинності законом. Кабмін і Верховна Рада просто не матимуть морального права відмовити найбільш демократичній громаді, яка на референдумі доведе необхідність побудови нового мосту, аеропорту чи метро.

Опоненти інституту місцевих референдумів говорять про ризики використання цього інструменту сепаратистами та ворогами. Що стосується оголошення «незалежності» від центральної влади, то подібне питання ніколи не буде погоджене Центральною виборчою комісією, яка отримує повноваження з визначення відповідності предмета референдумів законодавству. А псевдореферендум у Криму окупанти змогли провести і без наявності відповідного закону. Водночас існують ризики, що можуть спробувати винести на місцевий референдум питання надання додаткових можливостей для використання іншої, окрім української, мови на окремій території. У разі суперечності таких ініціатив чинному законодавству про мови питання не буде погоджене на рівні ЦВК, але весь процес стане приводом для інформаційних кампаній навколо мовної проблематики.

Питання геополітики більш реалістично будуть виноситися на місцеві референдуми через голосування з приводу перейменування населених пунктів. Частина жителів Кропивницького можуть виразити незгоду зі зміною назви міста п'ять років тому. Хоча ЦВК тут може визнати питання з перейменування міста виключними повноваженнями Верховної Ради і не дозволити провести референдум. Закон про декомунізацію не містить вичерпного переліку заборон на імена і бренди російської та радянської історії. А от назви вулиць, площ і парків є відповідальністю місцевої влади, і тут буде простір для фантазії. Тож ці питання можуть відновити дискусії на теми не лише мовознавства, а й геополітичного вибору.

Законопроект містить пряму заборону проведення референдумів з питань місцевих бюджетів і комунальних тарифів. Тому через референдуми виборці не зможуть перекроювати бюджетні рядки чи виражати своє ставлення до тарифів, які багато в чому затверджуються на місцевому рівні. Проте опосередкований вплив на формування бюджетів усе-таки може бути організований через голосування за програму розвитку громади чи визначення пріоритетним фінансування якихось об'єктів чи напрямів.

Референдуми фінансуватимуться з коштів місцевих бюджетів, а агітаційна кампанія — з фондів ініціаторів референдуму та їх опонентів. Тому місцева влада навряд чи проводитиме їх із малозначущих питань, турбуючись про економію коштів. Більш того, у разі спроб опозиції провести референдум влада критикуватиме таку ідею аргументами економії коштів та

використання їх на благоустрій замість досить дорогих плебісцитів про недовіру місцевій владі чи скасування її рішень.

Поріг явки, як і при всеукраїнських референдумах, у законопроекті передбачений на рівні понад 50% від кількості виборців. Інтерес виборців до місцевих виборів постійно падає, а в багатьох громадах значуща кількість виборців просто фізично відсутня — виїхали на сезонні роботи за кордон чи до інших міст. Середня явка на місцевих виборах 2020 року становила 36,88%, на довиборах народних депутатів у двох округах 28 березня 2021-го — 21 і 35% відповідно. Тому можна прогнозувати, що як мінімум половина референдумів будуть проведені, проте визнані такими, що не відбулися. Особливо якщо опоненти заміряють прогнозовану явку та проведуть кампанію щодо відмови від участі у голосуванні.

[\(Дзеркало тижня\)](#)

Конституційний суд перейшов до розгляду конституційного подання, яке має на меті підірвати антикорупційні реформи, а саме визнати неконституційність інституту спеціальної конфіскації.

Експерт Центру протидії корупції Антон Марчук:

Спеціальна конфіскація з'явилася в українському законодавстві 2013 року, а на справді дієвий інструмент перетворилася лише 2016-го. Тоді Україні потрібно було виконати умови для отримання безвізу, серед яких також було і приведення у відповідність із європейськими стандартами регулювання цього інструменту. Подібний інститут є обов'язковим для запровадження серед країн — членів ЄС.

Звичайна конфіскація у кримінальному процесі застосовується лише на підставі обвинувального вироку суду як покарання для правопорушників і тільки до їхнього майна. Спеціальна конфіскація може в окремих випадках застосовуватись і за відсутності обвинувального вироку суду щодо особи, а також до активів не лише винуватого, але й третіх осіб, якщо буде доведено злочинне походження такого майна.

Спеціальній конфіскації можуть підлягати: гроші, майно, інші активи, якщо вони були отримані внаслідок вчинення кримінального правопорушення, були предметом такого правопорушення, використовувались як знаряддя чи засіб вчинення злочину або ж мали схилити іншу особу до його вчинення, активи, які були змінені, конвертовані, перетворені на інше майно, активи, грошові кошти.

Наведені у поданні аргументи є неправдивими та маніпулятивними. Поясню, чому.

Нардепи стверджують, що спеціальна конфіскація нібито «за своєю правовою природою повністю дублює конфіскацію і є ще одним видом покарання, поряд з конфіскацією». На думку авторів подання, це суперечить принципам пропорційності та співмірності покарання вчиненому діянню.

Це не так. Конфіскація має на меті саме покарання. Завдання спеціальної конфіскації — забезпечити, щоб усе майно та активи, отримані в

результаті вчинення злочину або використані для його вчинення, були вилучені з обігу та розпорядження. Спецконфіскація має на меті відновити той стан, який існував до вчинення злочину. Україна є не єдиною європейською державою, де досі «співіснують» конфіскація як покарання за вчинення злочинів і спеціальна конфіскація, — така сама ситуація, наприклад, у Латвії.

Через те, що спеціальна конфіскація може застосовуватися до активів третіх осіб, щодо яких немає обвинувального вироку суду, нардепи стверджують про порушення принципу презумпції невинуватості та індивідуального характеру юридичної відповідальності.

Для того щоб застосувати спецконфіскацію до активів третіх осіб, сторона обвинувачення має за стандартами кримінального процесу довести суду, що активи чи майно, які належать третій особі, було отримано від вчинення злочину, або ж вони були використані для вчинення злочину, і така третя особа знала чи могла і мала знати про такі обставини. При цьому спецконфіскація не може застосовуватися до майна у власності осіб, які є добросовісними набувачами, тобто не знали і не могли знати, що воно набуто незаконним шляхом.

У поданні також ідеться про те, що нібито із запровадженням спеціальної конфіскації звужено обсяг конституційних прав і свобод осіб, що недопустимо.

Не сталося і звуження конституційних прав громадян, оскільки конфіскація на основі рішення суду як підстава для примусового вилучення майна передбачена Конституцією з 1996 року, а підстави, обсяг і порядок її застосування мають визначатися на рівні закону. Усі ці питання щодо спецконфіскації було врегульовано на рівні закону.

Ще одним аргументом депутатів є те, що Конституція визначає лише два випадки, коли особу може бути позбавлено права власності проти її волі, — примусове відчуження майна з мотивів суспільної необхідності та з відшкодуванням його вартості, а також конфіскація майна за рішенням суду.

Неважливо, як цю процедуру названо в законі. Спецконфіскація — це теж дозволена Конституцією конфіскація, «визнання активів необґрунтованими та їх стягнення в дохід держави» — це теж дозволена Конституцією цивільна конфіскація. Підстави, обсяг, порядок здійснення конфіскації за рішенням суду Конституція дозволяє визначати законом, — власне, це і зроблено у випадку спецконфіскації.

Спеціальна конфіскація нібито суперечить забороні зворотної дії закону в часі і через це також є неконституційною.

У самому законі такого не передбачено. Навіть якщо на практиці і виникають виняткові порушення цієї заборони, це не означає, що весь інститут має визнаватися неконституційним. Навпаки, КСУ міг би у своєму рішенні наголосити на тому, як спецконфіскація має застосовуватися на практиці, аби не порушувати заборони зворотної дії закону.

Якими можуть бути наслідки від рішення КСУ про неконституційність спецконфіскації?

У разі визнання спецконфіскації неконституційною зникне можливість для її застосування до багатьох активів, майна і грошових коштів, які було отримано від вчинення злочинів або використано для цього. Приміром, спеціальній конфіскації могли би підлягати ті гроші та активи, що були виведені з Приватбанку, у справі якого нарешті з'явилися перші повідомлення про підозру.

Інший приклад — можливість застосувати спецконфіскацію до грошей, які торік передавалися НАБУ і САП як найбільший в історії хабар у 5 млн дол. Дорогу нерухомість у центрі Києва було арештовано у газовій справі екснардепа Онищенко саме з огляду на те, що стосовно неї може бути застосована спеціальна конфіскація.

Можливість застосувати спецконфіскацію є окремою підставою для накладення арешту на активи у кримінальному провадженні. Внаслідок рішення КСУ буде скасовано тисячі арештів майна та коштів, якими наразі фігуранти не можуть розпоряджатися в очікуванні вироків. Наприклад, саме на підставі можливої подальшої спецконфіскації було накладено арешт на майже 111 млн грн у справі так званого короля контрабанди Вадима Альперіна.

Також унаслідок неконституційності можуть бути переглянуті ті рішення суду, які передбачали застосування спецконфіскації. 2020 року спецконфіскацію застосували до 565 осіб. Уже є і кілька рішень Вищого антикорупційного суду, якими було передбачено застосування спецконфіскації.

У разі визнання спецконфіскації неконституційною знову може постати питання про підстави для призупинення безвізового режиму з ЄС, як це вже було після рішення КСУ щодо декларування. Інтеграції України в ЄС і НАТО, а також нашій співпраці із західними партнерами вкотре буде завдано істотної шкоди.

Ризики необґрунтованих та очевидно маніпулятивних рішень Конституційного суду зберігатимуться доти, доки не буде здійснено реформу цього суду, ключовим елементом якої має стати оновлена процедура відбору суддів. Нову процедуру відбору вже вдруге наполегливо рекомендує Україні Венеціанська комісія. Допоки цього не буде, можливості безпідставно визнавати неконституційними цілі антикорупційні інститути, як-от спецконфіскація, не буде усунуто. На жаль, поки що Верховна Рада та її спікер Дмитро Разумков роблять усе навпаки, нещодавно призначивши суддю КСУ без дотримання справжніх конкурсних засад за старою процедурою та не зробивши нічого для прийняття необхідних законодавчих змін.

([Новое время](#))

**Голова ГО «Центр нових рішень», Надзвичайний та Повноважний
Посол, дипломатичний радник Президента України (2015–2019)
Костянтин Єлісєєв:**

Доброю звісткою цього місяця стала більш чітка позиція команди Зеленського щодо членства в НАТО та необхідність отримання плану дій щодо членства України в НАТО.

Повернення до євроатлантичного акценту у зовнішній риторичі керівництва держави робить Київ більш зрозумілим і для іноземних партнерів, і для внутрішньої аудиторії. Водночас, це не мало б бути тактичним кроком, адже саме руху України до Альянсу протистоїть Кремль. Тому Банковій не варто бавитися у цей чинник для можливого торгу, якщо вже мирні переговори зайшли у безвихідь. Крім цього, у контексті нової адміністрації в США пришвидшений рух Києва до НАТО об'єктивно представляє собою зручний трамплін до більшої участі України в процесах трансатлантичної єдності і солідарності. Сподіваємося, що цим було спричинено і магічне зростання уваги Банкової до НАТО, а не наміром привернути до себе увагу президента Байдена. Як і хочеться вірити в те, що сплеск уваги до членства в НАТО на Банковій не був спричинений «даниною моді» (кон'юнктурні інтереси), спробах себе на електоральному полі опонентів (боротьба за електорат).

Нарешті світ побачила низка стратегічних документів команди Зеленського, з яких можна скласти уявлення про підходи та бачення влади щодо реалізації політики деокупації Криму, розбудови воєнної безпеки та розвитку публічної дипломатії.

Серед ключових «мінусів» дипломатичної роботи команди Зеленського можна виокремити наступне.

Загострення на Донбасі стало логічним продовженням відсутності стратегічної ініціативи Банкової та браку контактів з ключовими партнерами України, передусім на найвищому рівні. Умиростворююча риторика Києва з першого дня «гібридної тиші» відволікла від пріоритетності зміцнення фронту підтримки українських підходів до вирішення «донбаського кейсу» та ввела в оману партнерів. Як наслідок, у березні спершу це призвело до «кремлівського зливу» всіх проєктів планів врегулювання, а пізніше і до очікуваного загострення безпекової ситуації.

Тристороння розмова між Путіним, Меркель і Макроном стала неприємною несподіванкою, що може призвести до того, що у формулі «3 проти 1» віднині у захисті перебуватиме Україна.

Розкривши деталі переговорів, демонстративно відмовившись від пропозиції Києва повернутися до перемир'я і вдавшись до загострення безпекової ситуації, Москва довела стагнацію мирного процесу до нижньої точки. Маючи у своїх руках такі козири, як можливість нагнати ескалацію на Донбасі, Кремль отримав нагоду повністю перехопити ініціативу, як завдання максимум — дискредитувати українську сторону.

На цьому фоні продовжувала насторожувати відсутність інтенсивних контактів Києва з партнерами по обидва боки Атлантики. Активізація телефонних контактів з Вашингтоном по лінії МЗС та Міноборони стало доброю новиною наприкінці березня, які водночас не змогли зняти запитань, чому донині відсутні контакти Києва з Парижем і Берліном після розмови Меркель і Макрона з Путіним.

Згаяна можливість місяця для дипломатії Зеленського — візит Державного секретаря США Ентоні Блінкена до Брюсселя. Тиждень трансатлантичного єднання, де мали місце і віртуальна участь президента США Джо Байдена у засіданні Європейської Ради, і широке коло невіртуальних контактів держсекретаря США з партнерами Вашингтона у НАТО і ЄС, відбувся без України. По суті, у Брюсселі відбулося представлення зовнішньополітичної доктрини Байдена-Блінкена, яку США будуть впроваджувати в наступні 4 роки, а можливо навіть і після 2024 року, в разі другої президентської каденції Байдена. Такі нагоди є нечисленими у дипломатичній практиці, але дуже важливими з точки зору значення. Отримати «живий контакт» з Блінкеном на відповідному рівні було б саме на часі для національних інтересів України.

Березень не наблизив розв'язання проблемних питань, накопичених на треку «вакцинної дипломатії» Києва. Україна продовжувала пасти задніх як за обсягами отриманих вакцин, так і за кількістю фактично вакцинованих. Не допомогли ані авральні дзвінки першої особи до друзів в Австрії, Швеції, Естонії чи Ізраїлі, ані вимушені запевнення самого президента Європейської Ради Мішеля в Києві «особисто залучитися» і спробувати пришвидшити отримання Україною необхідних вакцин. Цілком очевидно, що безуспішною боротьбою за вакцину, що є боротьбою між справжніми лідерами, Банкова розписувалася за недалекоглядність і згаяний на обіцянки час без ефективних дій і зрозумілої стратегії.

Впродовж березня не відбулося жодних зрушень у відносинах Україна — МВФ. Вже традиційно Міжнародний валютний фонд акцентує увагу, що він відкритий до співпраці за умови виконання Україною своїх зобов'язань та відданості справжнім реформам, зокрема збереження незалежності Національного банку, продовження боротьби з корупцією, забезпечення верховенства права, закріплення стійкості бюджету в середньостроковій перспективі, захисту стабільності фінансового сектору. Звертають на себе увагу окремі коментарі міністра фінансів про некомфортність для України без МВФ.

[\(Децентралізація\)](#)

Голова Копичинецької громади (Тернопільська обл.) Богдан Келичавий:

До реформи міський голова мав менше функцій, бо не було ані грошей, ані повноважень. Тепер все по-іншому. На плечі моєї команди лягла відповідальність за сфери культури, медицини, освіти, соціального захисту, а

ще за місцеву господарку та взаємодію з бізнесом. От нещодавно ми взяли до себе районну лікарню, що обслуговує три громади. Тепер шукаємо кошти на обладнання, аби наша лікарня не програвала у конкурентній боротьбі іншим. Копичинецька громада складається із 13 населених пунктів, у яких є школи, садочки, будинки культури та бібліотеки. Все це потребує уваги.

Мій попередній керівник у DOBRE Бері Рід працював колись сіті-менеджером у двох громадах США, і він завжди казав, що навіть в американських містах постійно бракує грошей. Обмежені ресурси, у якомусь сенсі, – це нормально для місцевого самоврядування. На даний момент Копичинецька громада доволі бідна, її бюджет на цей рік – 85 млн грн, з яких 30 млн грн власних надходжень. Тому я більше вірю у силу місцевого економічного розвитку, зовнішніх ресурсів та фандрайзингу. Але, крім грошей, потрібні ще правильно організовані процеси. Для прикладу, ми можемо щороку латати одну і ту ж яму на дорозі. Щоб вийти із замкненого кола, ми повинні мати бачення, коли та за яких умов ця дорога отримає капітальний ремонт.

Ми хочемо цього року спробувати по-своєму підійти до розвитку спорту. На футбол і все, що з ним пов'язано, у цьому році нашій громаді потрібно близько 400 тис. грн на рік. У бюджеті цих грошей немає, найбільший місцевий підприємець захоплюється кінним спортом, але люди у громаді шалено люблять цей вид спорту. І от вони цілий рік випрошують по копійці то у міської ради, то у бізнесу. Я вирішив інвестувати ресурс бюджету у те, щоб повернути до Копичинець з Тернополя людину, яка буквально горить футболом і має прогресивне бачення його розвитку на місцевому рівні. Ця людина заснувала у нас громадську організацію та почала активно займатися фандрайзингом. Однак пошук коштів – лише один з напрямків її роботи. Ми вирішили перетворити місцеві матчі на масові свята, які мають окупувати частину витрат за рахунок продажу квитків, їжі та напоїв, проведення розіграшів та конкурсів тощо. Я хочу у перший рік приділити цій справі більше уваги, щоб налагодити роботу всіх механізмів, а потім передам ці механізми тим, хто зацікавлений у розвитку футболу у нашій громаді. Нехай беруть на себе більше відповідальності і працюють.

Ми влаштували громадські вибори старост, які за нашим шаблоном стали проводити у себе багато інших громад. Тепер цю ініціативу обговорюють в Верховній Раді й цілком можуть зробити її частиною законопроєкту про старост. Кандидатур на виборах старост у нас виявилось дуже багато. Щоб обрати з них найкращих, ми з командою придумали таку вимогу до кандидатів: кожен з них має самостійно заповнити Google-форму протягом п'яти днів. І що ви думаєте: кандидатів поменшало в рази! У селі Яблунові з Google-анкетую справилися одинадцять кандидатів. Згодом ми провели інтерв'ю з кожним з них, визначали їхні професійні якості і відібрали трьох. А тоді на громадських слуханнях кожен з них виступив з власною програмою, після чого люди голосували за свого кандидата, кидаючи бюлетені до спеціальних скриньок.

(...) Голова громади повинен бути не завгоспом, а менеджером! Та якщо він не делегуватиме операційної роботи, у нього не залишиться часу на стратегічний розвиток. Наприклад, на роботу з пошуку додаткових ресурсів. Це, власне, один з двох напрямків моєї роботи. Я займаюся презентацією Копичинецької громади перед можливими стейкхолдерами як в Україні, так і за кордоном. Для цього, зокрема, спілкуюся й з журналістами, адже медіа-присутність громади є надзвичайно важливою для залучення інвестицій. Також я організовую роботу з подання заявок на різноманітні конкурси та гранти. Другий напрямок моєї праці – формування ефективної команди та все, що пов'язане з посиленням командного духу та професійних якостей моїх людей.

Ми весь час ведемо перемовини з бізнесом, пропонуючи йому перереєструватися у нашу громаду. Наступне джерело поповнення бюджету – участь у різноманітних конкурсах на отримання вигідних позик та грантів. Непоганий бюджет «на вирішення соціальних потреб» своїх обранців мають і народні депутати, тож ми постійно перебуваємо у діалозі з ними. «Допомогти грошима» може також область, і ми теж тримаємо руку на пульсі. Я – один з небагатьох англомовних мерів в Україні, отож намагаюся якнайбільше користатися з цієї переваги. Копичинецька громада багато співпрацює з діаспорою. Один з наших партнерів – невеличка американська транспортна компанія Mary Trucking, заснована вихідцями з України. Ми домовилися з її власниками про перерахування нам щомісяця 5% від прибутків – на різні соціальні, розвиткові та інфраструктурні проекти. В абсолютних цифрах це 1300-1500 доларів. Ми ж, у свою чергу, поширюємо інформацію про цю компанію як в Україні, так і у діаспорі, щоб їм легше було шукати водіїв.

(...) Тільки на придбання апарату штучної вентиляції легень та іншого медичного обладнання у лікарню ми пожертвували близько 1 млн грн, який зібрали місцеві жителі та діаспора. Для реконструкції парку залучали власні та спонсорські кошти. Спортивні події у нас були самокупними. Культурні – навіть прибутковими, з яких ми додатково купували обладнання для громади.

(...) Ми отримали 50% голосів, тому члени моєї команди, природньо, мають замінити попередників у міській раді. Також ми дали шанс проявити себе усім попереднім працівникам, виділивши їм на це 100 днів. Дуже важко звільняти людину, яка розповідає про своє скрутне становище. Але я розумію, що повинен у цьому випадку бути холоднокривим, інакше втратиться сенс всієї моєї роботи. На першому тижні каденції я придумав фразу «Громада не плаче». Вона означає, що плакати можуть люди, а громада є безголосою, і захистити її нікому. Вона не плаче, коли перетворюється на місце працевлаштування неефективних працівників лише через те, що вони мають ті чи інші особисті проблеми. Вона не плаче, коли деякі її жителі хочуть «відщепити» щось від її майна для себе. Хтось повинен захистити громаду.

Тимчасово окуповані території, учасники бойових дій та тимчасово переміщені особи

Офіційна інформація

Віце-прем'єр-міністр – Міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Олексій Резніков: До кінця першого півріччя стратегія економічного розвитку Донеччини і Луганщини буде направлена на затвердження Урядом ([Урядовий портал](#)).

(...). Сьогодні урядовий комітет підтримав проєкт Концепції, який стане базовим для розробки Стратегії на 2022–2023 роки. Це дуже важливо, тому що у нас вже невдовзі відбудеться засідання на регіональному рівні ООН, де, в тому числі буде і питання розвитку мов корінних народів. Я маю надію що в наступну середу ця концепція буде підтримана моїми колегами та затверджена Урядом.

Окрім того, були обговорені питання щодо підтримки телерадіокомпаній, які здійснюють мовлення на тимчасово окуповані території, щодо допомоги ВПО, питання житлового забезпечення, виплат та компенсацій, підтримки молоді з тимчасово окупованих територій, тощо.

Загалом у РФ і на тимчасово окупованих територіях півострова Крим і частин Донецької і Луганської областей незаконно утримуються 413 наших співгромадян ([Укрінформ](#)).

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Людмила Денісова:

133 громадянина України РФ незаконно переслідує за політичними мотивами, з них 114 осіб — ув'язнені, які перебувають: 97 осіб – у РФ, 17 — в Автономній Республіці Крим.

Ми проводимо моніторинг по кожній такій особі, постійно на зв'язку з їхніми родичами, адвокатами, нашими консульськими працівниками. По кожному факту незаконного затримання, засудження, порушення прав людини негайно повідомляю міжнародні правозахисні організації.

Підтримка громадян, нові інфраструктурні проєкти та нові сервіси, – пріоритети роботи Мінреінтеграції на 2021 рік ([Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України](#)).

На Колегії 26 березня 2021 року (...) було презентовано звіт Мінреінтеграції за 2020 рік та план дій на 2021 рік.

Перший заступник міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Ростислав Замлинський:

(...) В цілому, пріоритети Міністерства розділені на чотири тематичні блоки.

Перший блок – підтримка громадян, що постраждали внаслідок міжнародного збройного конфлікту. Так, за результатами 2021 року Мінреінтеграції планує забезпечити виплату родинам не менше 120 осіб, які знаходяться в російському полоні; надання одноразової грошової допомоги не менше 100 особам після звільнення; виплату державних стипендій імені Левка Лук'яненка.

Окрім того, у 2021 році Мінреінтеграції продовжить виплати грошової компенсації громадянам, чиє житло було зруйновано внаслідок збройної агресії з боку РФ. Зокрема, планується схвалити заявки щонайменше 300 осіб.

Також, планується продовжити роботу в напрямку забезпечення ВПО пільговими іпотечними кредитами. Зокрема, спільно з кредитною установою KfW та Держмолодьжитло планується завершити розробку механізму надання таких кредитів.

Другий блок – реінтеграція тимчасово окупованих територій України. Тут серед основних завдань – подання до Верховної Ради законопроекту «Про державну політику перехідного періоду», а також затвердження Стратегії економічного розвитку Донецької та Луганської областей. На 2021 рік заплановано чимало інфраструктурних проєктів: початок роботи над проєктом будівництва залізничної колії для об'єднання ділянки Лантратівка – Кіндрашівська-Нова в Луганській області із залізничною мережею всієї України – до кінця року буде розроблено техніко-економічне обґрунтування; спільний із Урядом Австрії проєкт будівництва обласної лікарні у місті Северодонецьк; облаштування за новими стандартами КПВВ – мова йде про спорудження багатофункціональних сервісних центрів, як у Щасті та Новотроїцькому.

(...) Третій блок – мир та діалог. Тут важливим моментом стане подання до Верховної Ради законопроекту про корінні народи, який дозволить забезпечити кримськотатарському народові право на самовизначення. Крім того, буде затверджена Стратегія розвитку кримськотатарської мови до 2032 року. Інформаційна реінтеграція відбуватиметься за допомогою підтримки функціонування телерадіокомпаній, які здійснюють мовлення на тимчасово окуповані території України.

Четвертий блок – відновлення справедливості. Тут метою Міністерства у 2021 році стане затвердження порядку визначення шкоди та обсягів збитків, завданих внаслідок збройної агресії РФ. Також будуть сформовані пропозиції про застосування санкцій щодо дій іноземних суб'єктів, які сприяють збройній агресії РФ проти України.

Уряд планує оздоровлення дітей, які потребують особливої уваги ([Міністерство соціальної політики України](#)).

(...). на засіданні Кабінету Міністрів України схвалено постанову про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті на оздоровлення і відпочинок дітей, які потребують особливої уваги та підтримки, в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, які розташовані в гірських районах.

У 2021 році планується охопити послугами з оздоровлення та відпочинку понад 12 тисяч дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, зокрема, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування; дітей осіб, визнаних учасниками бойових дій, один із батьків яких загинув у районі проведення антитерористичної операції; дітей, зареєстрованих як внутрішньо переміщені особи; дітей, які проживають у населених пунктах, розташованих на лінії зіткнення; дітей, які проживають у дитячому будинку сімейного типу, одній прийомній сім'ї; дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах; дітей з інвалідністю; дітей, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи тощо.

З Державного бюджету України на цю програму виділено 150 млн грн.

Зруйноване житло через агресію Росії: Мінреінтеграції планує виплатити компенсації за 1–2 роки ([Укрінформ](#)).

У найближчі роки Мінреінтеграції повністю виплатить компенсації за зруйноване внаслідок збройної агресії Росії житло громадянам на підконтрольних Україні територіях Донецької та Луганської областей і перейде до вирішення проблем пошкодженого житла.

Перший заступник міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Ростислав Замлинський:

Вперше за роки збройної агресії РФ українська влада реалізувала свою обіцянку і розпочала компенсацію громадянам України за зруйноване житло. Вже в минулому році 74 родини отримали таку компенсацію... Ми ставимо собі амбітну ціль, щоб за поточний рік і наступний всім родинам – а ми їх всіх знаємо, – ми плануємо виплатити повністю компенсацію за зруйноване житло і перейти до вирішення питань щодо пошкодженого житла.

Він повідомив, що у державному бюджеті на 2021 рік для цього передбачено 114 млн грн, тобто близько 380 родин отримають виплати за житло у 2021 році.

(...) Згідно з рішенням Кабміну, розмір компенсації за зруйноване на сході України житло визначатиметься за показниками опосередкованої вартості спорудження житла у регіонах країни, але не більше ніж 300 тисяч гривень.

Обліковано 1 463 746 внутрішньо переміщених осіб ([Міністерство соціальної політики України](#)).

Станом на 29 березня 2021 року, за даними Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб, взято на облік 1 463 746

переселенців з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим.

Динаміка міграції в Україні: де живе найбільше зареєстрованих переселенців ([Слово і Діло](#)).

За даними Міністерства соціальної політики, в Україні станом на початок березня 2021-го року налічується 1 млн 461 тис. 822 переселенці. (...).

Станом на 9 березня кількість облікованих переселенців збільшилася на 1 тис. 998 осіб порівняно з місяцем раніше. Якщо порівнювати з аналогічним періодом 2020 року, то кількість внутрішньо переміщених осіб збільшилася на 14 тис. 797 осіб.

На Донбасі проживає найбільше переселенців: 512 тис. 244 людини в Донецькій області та 282 тис. 495 – в Луганській області. У столиці зареєструвалися 163 тис. 503 переселенці, в Київській області – 66 тис. 47, в Харківській області – 135 тис. 561.

Найменше переселенців живе на Західній Україні. У Чернівецькій області 2 тис. 393, в Тернопільській – 2 тис. 159.

Від початку лютого до початку березня в Київській області зареєстрували ще 282 переселенці, в Києві – 535, у Донецькій області – 335, в Луганській – 242. Знімалися з реєстрації ВПО в Тернопільській і Чернівецькій областях.

У лютому держава виплатила переселенцям 255,1 млн грн матеріальної допомоги для покриття витрат на проживання та оплату житлово-комунальних послуг. У лютому минулого року ця сума становила 255,8 млн.

Як держава забезпечуватиме українців доступним житлом ([Політична партія «Слуга Народу»](#)).

В Україні з'явиться єдина потужна інституція, що матиме необхідний ресурс, аби продовжити програми забезпечення житлом українців, які ініціював Президент.

Відповідний законопроект № 5308 подав голова Комітету з питань бюджету Юрій Арістов.

Так, передбачається, що Державна іпотечна установа (ДІУ) приєднається до ПрАТ «Українська фінансова житлова компанія» («Укрфінжитло»). (...)

Після ухвалення законопроекту, тобто після приєднання ДІУ, з'являться нові фінансово-кредитні механізми забезпечення громадян України доступним житлом.

Так, очікується, що в короткостроковій перспективі буде надано близько 8 тис. іпотечних кредитів для придбання житла та придбано 12 тис. квартир для передачі їх у фінансовий лізинг.

Канал «Дом» запросив до співпраці редакції, які покинули окуповані території України ([Детектор медіа](#)).

Телеканал готовий підтримати невеликі місцеві редакції та закупувати у них цікавий контент. (...)

Генеральна директорка ДП «Мультимедійна платформа іномовлення України» Юлія Островська:

Телеканал Дом готовий провести пітчінги, підтримати невеликі місцеві редакції та закупувати у них цікавий для Донбасу і Криму контент.

«Дом» мовить на тимчасово окупованих територіях (ТОТ) для об'єктивного інформування українців на території Донецької та Луганської областей, АР Крим та м. Севастополя та їхнього повернення до українського порядку денного.

Головна мета каналу – інформаційне сприяння реінтеграції ТОТ, що включає в себе формування позитивного ставлення до реінтеграції у громадян України та інформаційне сприяння участі в цьому процесі країн-партнерів.

В окупованому Криму з 49 українських православних організацій, які діяли там на початок окупації, наразі залишилися лише шість, а також лише одна школа, яка може проводити навчання українською ([Укрінформ](#)).

Омбудсмен Людмила Денісова:

Десятки храмів були захоплені окупаційною владою, а релігійні організації «Хізб ут-Тахрір», «Свідки Єгови» – оголошені терористичними та екстремістськими. У мечетях встановлюється відеоспостереження, а віряни отримують покарання за читання Корану та релігійні пісні.

На окупованому Кримському півострові лише одна школа у Феодосії може проводити навчання українською мовою, проте відповідні викладачі у ній відсутні. А окупаційна влада у Донецькій і Луганській областях вилучила вивчення української мови зі шкільних навчальних програм (...).

***Підтримка внутрішньо переміщених осіб,
жителів Сходу України та учасників бойових дій***

Виплата пенсій в період карантину внутрішньо переміщеним особам ([Головне управління Пенсійного фонду України в Одеській області](#)).

12 березня 2020 року було оголошено карантин (поширення коронавірусної інфекції COVID-19), у зв'язку з чим відбулися деякі зміни при виплаті пенсій внутрішньо переміщеним особам.

Скасування обов'язкової верифікації є найпомітнішим заходом допомоги для внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО). Йдеться про комплекс змін, передбачений Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19)», та Постановою Кабінету

Міністрів України від 8 квітня 2020 р. № 266 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» (...).

Зазначені зміни передбачили:

1. Якщо закінчення поточного шестимісячного строку виплати грошової допомоги відбулося в період дії карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), та протягом 30 днів з дня його відміни, призначення грошової допомоги на наступний шестимісячний строк здійснюється без подання відповідної заяви та документів, які були передбачені раніше, у такому ж розмірі, в якому вона виплачується в поточному шестимісячному строку.

2. Визначені вказаними вище постановами строки не зараховуються у період перебування на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим і м. Севастополь.

3. На період карантину забороняється прийняття рішення про скасування дії довідки ВПО.

4. Заборонено зупинення публічним акціонерним товариством «Державний ощадний банк України» видаткових операцій за поточним рахунком внутрішньо переміщеної особи за відсутності проходження фізичної ідентифікації. Тож, мова йде не просто про скасування ідентифікації, яка передбачала візит до відділення банку, а про комплексний захід, який дозволив ВПО продовжувати отримувати виплати, не ризикуючи здоров'ям, без затримок і накопичення заборгованості.

Представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з дотримання прав жителів Автономної Республіки Крим та міста Севастополя Ірина Верігіна та регіональний представник Февзі Каракаш провели робочу зустріч з завідувачем Сектору у Херсонській області Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Денисом Чистіковим ([Уповноважений Верховної Ради України з прав людини](#)).

Під час робочої зустрічі було обговорено проблемне питання функціонування закладу у с. Велетенське Херсонського району, у якому компактно проживають внутрішньо переміщені особи.

Так, після моніторингу місця компактного проживання внутрішньо переміщених осіб у с. Велетенське Херсонського району, здійсненого 25 лютого 2021 року представниками Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, було встановлено, що у зв'язку з ліквідацією відділу територіального центру соціального обслуговування для тимчасового перебування осіб та сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах, з мешканцями гуртожитку договори на проживання були укладені лише до 31 березня 2021 року. Зазначені обставини потребували негайного реагування, у зв'язку з чим були надіслані відповідні листи.

Під час розмови було з'ясовано, що завдяки цьому було вжито заходів та на даний час заклад продовжуватиме своє функціонування, з мешканцями

гуртожитку будуть обговорені подальші умови проживання. Зазначена ситуація знаходиться на контролі Департаменту соціального розвитку Херсонської ОДА та Сектору у Херсонській області Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій.

(...) За підсумками зустрічі домовилися провести спільний виїзний візит до місця компактного проживання внутрішньо переміщених осіб у с. Велетенське Херсонського району та тримання питання функціонування закладу на постійному контролі.

Комітет з питань прав людини рекомендує Верховній Раді прийняти у другому читанні та в цілому законопроект про внесення змін до Закону про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб ([Верховна Рада України. Офіційний вебпортал парламенту України](#)).

(...) На думку авторів законопроекту, його прийняття дасть змогу зменшити фінансове навантаження на боржників за договорами кредиту, позики, постраждалих від конфлікту на сході України та тимчасової окупації АР Крим, з огляду на втрату ними сталих джерел доходу та майна, та зміцнить довіру цих осіб до органів державної влади України.

За наслідками обговорення члени Комітету ухвалили рішення рекомендувати парламенту прийняти законопроект у другому читанні та в цілому.

(...) Крім цього, члени Комітету схвалили Рекомендації за результатами спільних комітетських слухань комітетів Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва, з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин, з питань національної безпеки, оборони та розвідки на тему: «Зовнішньополітичні аспекти деокупації АР Крим та міста Севастополя: парламентський вимір», які відбулися 20 січня 2021 року. (...).

Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН) в Україні спільно з національними партнерами урочисто відкрили у Краматорську та Северодонецьку два пілотні Центри ІТ-рішень ([Програма розвитку ООН в Україні](#)).

Відкриття центрів на базі Донбаської державної машинобудівної академії та Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля, капітальний ремонт та оснащення приміщень меблями й технікою загальною вартістю 72 000 доларів США (близько 2 млн гривень) здійснено в межах Програми ООН із відновлення та розбудови миру за фінансової підтримки Європейського Союзу.

Кожен центр вміщує близько 30 робочих місць, оснащених спеціальним обладнанням: це, зокрема, комп'ютери, ноутбуки, графічні

планшети, інтерактивні дошки, проєктори, аудіоцентри, сервери, роутери, тощо.

**Керівник відділу місцевого та людського розвитку
Представництва ЄС в Україні Мартін Шрьодер:**

Я радий бачити відчутний результат цифрової складової в нашій спільній програмі соціального та економічного розвитку Донецької та Луганської областей. Два нововідкриті центри ІТ-рішень стануть навчальною платформою для ІТ-розробників та користувачів, яка слугуватиме на користь місцевим громадам та подальшому розвитку цифрових послуг.

ЄС також підтримує 10 проєктів для внутрішньо переміщених університетів, зміцнюючи їхній потенціал та допомагаючи їм підтримувати конкурентні позиції та якість академічних послуг. Оскільки Центри ІТ-рішень приймають два місцеві університети, я вважаю, що ці центри можуть зіграти вагомую роль у перетворенні цих університетів на потужні ІТ-центри.

**Заступниця Постійної представниці ПРООН в Україні Манал
Фоуані:**

Активніше впровадження цифрових рішень сприятиме підвищенню ефективності місцевого самоврядування на сході України та допоможе подолати деякі адміністративні перешкоди, спричинені конфліктом. Водночас нам потрібно працювати над подоланням цифрового розриву, звертаючи пильну увагу на те, щоб у процесі адаптації цифрових рішень ніхто не залишився без уваги.

**Ректор Донбаської державної машинобудівної академії, доктор
технічних наук Віктор Ковальов:**

Пріоритетом для діяльності Центру буде взаємодія з громадами для впровадження сучасних цифрових технологій в щоденну діяльність. За нашими прогнозами, серед користувачів Центру будуть представники громад різних рівнів – від обласної адміністрації до територіальних громад, від держслужбовців до пересічних громадян. (...).

В Україні 2 квітня стартував показ соціального проєкту «Всі, хто хотіли, поїхали?» ([Укрінформ](#)).

Починаючи з 2 квітня, мультфільми щотижня публікуватимуть на фейсбук-сторінці проєкту «Всі, хто хотіли, поїхали?», сторінках Центру прав людини ZMINA та RealStoriesProduction, а також на сайті медіапартнера проєкту видання «Новое время» (...).

**Заступник міністра Ігор Безкаравайний: У 2020 році 3,5 тисячі
ветеранів вступили до навчальних закладів ([Міністерство у справах
ветеранів України](#)).**

У 2020 році близько 3,5 тисячі ветеранів та 4 тисячі дітей учасників бойових дій вступили до різних закладів передвищої та вищої освіти.

Налагодження співпраці з навчальними закладами щодо професійного навчання та перепідготовки ветеранів сприятиме успішному поверненню їх

до мирного життя в суспільстві. Саме для того, щоб створити сприятливі умови для здобуття освіти ветеранами та членами їх сімей та забезпечити успішну соціальну реадаптацію захисників, минулого року Мінветеранів уклало договір про співпрацю та взаємодію з 21 закладом вищої освіти.

Крім того, в рамках бюджетної програми міністерства, протягом 2020 року професійне навчання пройшли понад 3,7 тисяч осіб серед учасників АТО/ООС та постраждалих учасників Революції Гідності.

Серед проблемних питань є відсутність у Мінветеранів статусу державного замовника на підготовку фахівців, підвищення кваліфікації та перепідготовку ветеранів під час зміни військової кар'єри на цивільну професійну.

Для вирішення цих проблемних питань, Мінветеранів працюватиме над внесенням відповідних змін до нормативно-правових актів та проводитиме консультації з Мінсоцполітики, Міноборони, МВС та іншими відомствами.

Своєю чергою, для підвищення рівня працевлаштування та зайнятості захисників, Мінветеранів ініціювало укладення Договору про співпрацю та взаємодію з Державним центром зайнятості, в рамках якого були започатковані спільні профорієнтаційні програми, що включають освітні курси, тренінги та консультації.

Перед більшістю ветеранів після повернення додому гостро постає питання пошуку роботи. Співпраця Мінветеранів та Державного центру зайнятості – це практичний крок до створення дієвої та доступної системи соціально-професійної адаптації ветеранів. Під час переходу з військової кар'єри на цивільну, це створить всі умови для успішного працевлаштування ветеранів.

Так, протягом 2020 року за співпраці Мінветеранів та Державної служби зайнятості, понад 21 тисячу ветеранів було забезпечено профорієнтаційними послугами, працевлаштовано понад 6 тисяч учасників бойових дій, з яких 900 – започаткували власну справу.

Відбулася установча онлайн-нарада співголів Спільної міжурядової українсько-хорватської комісії з питань економічного співробітництва, міністра у справах ветеранів України Юлії Лапутіної та міністра економіки та сталого розвитку Республіки Хорватія Томіслава Чорича ([Урядовий портал](#)).

Голова української частини Спільної міжурядової українсько-хорватської комісії з питань економічного співробітництва Юлія Лапутіна:

У наших країн дуже схожа історія боротьби за свою незалежність. Хорватія має унікальний досвід щодо реабілітації, соціалізації та надання державної підтримки демобілізованим захисникам та членам їхніх родин. Важливим також є питання економічної реінтеграції в мирному періоді. Поглиблення міжнародної та міжурядової співпраці сприятиме економічному

зростанню нашої країни. Один з основних інструментів на цьому шляху – це побудова ефективної та справедливої системи соціального захисту ветеранів.

Міністр економіки та сталого розвитку Республіки Хорватія Томіслав Чорич:

З огляду на виклики з якими ми стикнулися, наше завдання – це покращити економічну ситуацію наших країн. Для цього важливим залишається налагодження співробітництва між нашими державами. Зараз на порядку денному нашої комісії співпраця щодо соціальної та економічної реінтеграції ветеранів війни. Далі – це питання щодо співпраці у сфері медицини, архівної роботи та міжрегіонального співробітництва.

Проекти з відновлення регіону

Мінреінтеграції презентувало концепцію формування кадрового резерву для роботи на деокупованих територіях ([Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України](#)).

Держсекретар Мінреінтеграції Костянтин Вашенко:

Війна буде завершена і всі наші території будуть деокуповані. В цьому сумніву не має. І ми повинні завчасно думати і працювати над тим, аби сформувати кадровий резерв фахівців для роботи в органах державної влади після деокупації. І важливим є те, що участь у відборі зможуть взяти не лише діючі держслужбовці, а й люди без досвіду роботи на державній службі, проте з відповідними професійними та управлінськими компетенціями. Зокрема, йдеться про внутрішньо переміщених осіб та ветеранів АТО/ООС.

Ключова мета – пошук, розвиток та підтримка осіб, які володіють відповідними компетенціями для зайняття надалі посад державної служби в державних органах влади (місцевих державних адміністраціях) після відновлення їх функціонування на тимчасово окупованих територіях Донецької і Луганської областей.

Міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Вячеслав Шаповалов: «будівництво заводу з виробництва питної води у Маріуполі планується розпочати вже наступного року» ([Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України](#)).

Відбулася нарада під головуванням заступника Міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Вячеслава Шаповалова з представниками посольства Франції в Україні та представниками компанії BETEN INGENIERIE, яка, власне, й реалізує проєкт будівництва заводу з постачання питної води у м. Маріуполь.

(...) Будівельні роботи планується розпочати відповідно до графіка вже у 2022 році, і станом на сьогодні розглядаються декілька варіантів розташування заводу.

Також на зустрічі було обговорено питання модернізації та технічного переобладнання наявних насосних станцій та інженерних мереж в межах міста Маріуполь, в рамках реалізації проекту, що дозволить усунути втрати води та зменшити витрати на електроенергію.

Крім того, на нараді обговорили питання щодо подальших кроків реалізації ще одного проекту за підтримки Уряду Франції, який передбачає комплексну модернізацію Попаснянського водоканалу в Луганській області.

Зокрема протягом 2021 року Мінреінтеграції має на меті підготувати та узгодити з колегами з Уряду Франції Рамковий договір між Урядами країн щодо офіційної підтримки проекту, після чого подати його на затвердження до Кабінету Міністрів України та до Верховної Ради України з метою його ратифікації.

Після ратифікації угоди Мінреінтеграції забезпечить розробку інших нормативних документів, в тому числі щодо порядку використання коштів. Реалізацію проекту на Луганщині також планують розпочати у 2022 році.

Тиждень роботи КПВВ в районі проведення операції Об'єднаних сил ([Урядовий портал](#)).

За рішенням Командувача операції Об'єднаних сил усі КПВВ відкриті для пропуску через лінію розмежування. Контрольні пункти функціонують щоденно з 08.00 до 16.00.

Однак, рух у більшості гуманітарних дорожніх коридорах заблокований з боку тимчасово окупованої території України. З семи відкритих КПВВ щоденний пропуск здійснюється лише в «Станиці Луганській». Навпроти КПВВ «Новотроїцьке» окупанти розблоковують рух двічі на тиждень – у понеділок та п'ятницю.

У контрольному пункті «Станиця Луганська» пасажиропотік у порівнянні з минулим тижнем зменшився на 30 %. Упродовж тижня через цей дорожній коридор на тимчасово окуповану територію України прослідувало 5482 особи, а на контрольовану територію – 4671 особа.

У КПВВ «Новотроїцьке» лінію розмежування перетнули 239 громадян та 40 транспортних засобів до тимчасово окупованої частини Донеччини, водночас 267 громадян та 63 транспортних засоби проїхали на підконтрольну українській владі територію.

Через КПВВ «Щастя» проїхало 2 вантажних автомобілі від Міжнародного Комітету Червоного Хреста. Для потреб мешканців тимчасово окупованих територій України доставлено медикаменти. Загальна вага гуманітарної допомоги склала майже 3 тони.

Крім того, російські найманці не допустили на тимчасово окуповану територію України 20 громадян, прикордонники забезпечили їх повернення на контрольовану територію.

Опікування населенням тимчасово окупованих територій

Мінреінтеграції запустить цього року підготовчі курси до вступу у «виші» для молоді з ТОТ зі стипендіальним забезпеченням ([Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України](#)).

(...) Проведення безоплатних підготовчих курсів зі стипендіальним забезпеченням відбуватиметься на базі 25 ЗВО.

Тривалість курсів – 2–2,5 місяці – червень–серпень.

Визначення переліку закладів освіти здійснюватиметься спільним наказом з МОН.

Для всіх ЗВО, які підпадатимуть під критерії, встановлені порядком використання коштів, буде проведено конкурс. Обов'язково буде враховуватись географічна репрезентативність.

Після проходження підготовчих курсів абітурієнти з ТОТ зможуть вступити до будь-якого зі 195 ЗВО України, де діють спрощені умови вступу, зокрема й у ті, де проводилися підготовчі курси.

Заступниця міністра з питань реінтеграції ТОТ України Інна Драганчук:

Реінтеграція молоді – один з пріоритетних напрямків міністерства. Наразі з МОН і Мінцифри ми також працюємо над важливим елементом цього «пілоту» – можливість подачі документів онлайн через освітні центри «Крим – Україна» та «Донбас – Україна». Сподіваюсь, нам вдасться впровадити такий механізм. Молодь хоче вчитися в українських ЗВО і ми маємо зробити все, аби діти мали можливість максимально комфортно і без будь-яких перешкод вступити до «вишів» на контрольованій території.

За підрахунками, на підготовчі курси цього року може вступити від 500 до 750 абітурієнтів.

Окрім того, за прогнозами, у 2021 до українських ЗВО з тимчасово окупованих територій вступить близько 2200 абітурієнтів. З них щонайменше 1475 осіб вступить до 25 пілотних ЗВО, в яких буде запущено безоплатні підготовчі курси.

Кількість дітей з ТОТ, що мають бажання вчитися у «вишах» на підконтрольній Уряду території, зростає. З 2016 року кількість вступників зросла вдвічі з 1008 осіб до 2026 минулого року.

МОН продовжує роботу щодо організації безоплатного навчання на підготовчих курсах для осіб з непідконтрольних територій України ([Міністерство освіти і науки України](#)).

Триває пілотний проєкт Міністерства освіти і науки України щодо безоплатного навчання осіб з непідконтрольних територій на підготовчих курсах з можливістю подальшого вступу на навчання до закладів вищої освіти як внутрішньо переміщених осіб.

Навчання проводиться з березня до травня 2021 року. Після здійснення аналізу щодо проведення першого етапу пілотного проєкту планується другий етап – з жовтня 2021 року до травня 2022 року.

Слухачами підготовчих курсів можуть стати особи, місцем проживання яких є тимчасово окупована територія окремих районів Донецької, Луганської областей, Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, які завершили навчання у закладах загальної середньої освіти на непідконтрольній території після квітня 2014 року.

Пілотний проєкт триває у дев'яти закладах вищої освіти, в яких діють освітні центри «Донбас-Україна» та «Крим-Україна»:

- Донецький національний технічний університет;
- Житомирський державний університет імені Івана Франка;
- Луганський національний університет імені Тараса Шевченка;
- Маріупольський державний університет;
- Національний педагогічний університет імені Михайла Драгоманова;
- Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»;
- Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля;
- Таврійський національний університет імені Володимира Вернадського;
- Херсонський державний університет.

Послуга «віртуальний номер» для мешканців ТОТ стане доступною до липня ([Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України](#)).

Заступник Міністра з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Снавер Сейтхалієв:

Доступне та зручне отримання послуг та сервісів нашими громадяни з ТОТ є одним з пріоритетів для нас в частині цифровізації. Саме це, зокрема, й передбачає послуга «віртуальний номер», яку ми спільно з операторами плануємо запуснути вже до кінця першого півріччя цього року. Однією з її головних переваг є спрощення доступу до державних сервісів, що надаються за допомогою номеру телефона, в першу чергу у сфері адміністративних, медичних та банківських послуг.

Віртуальний номер – це послуга мобільних операторів, за допомогою якої можна користуватися українським номером телефону без наявності фізичної SIM-картки за допомогою мобільного Інтернету або Wi-Fi з використанням додатку. Така послуга надасть можливість мешканцям ТОТ здійснювати та отримувати дзвінки, відправляти та отримувати смс-повідомлення, тощо.

Послуга «віртуальних номерів» наразі використовується у більш ніж 192 країнах світу.

Мінреінтеграції планує перевести усі державні послуги для мешканців ТОТ в онлайн-формат до 2023 року ([Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України](#)).

Заступник Міністра з питань тимчасово окупованих територій
Снавер Сейтхалілев:

Важливим кроком у напрямку цифровізації процесу реінтеграції ТОТ та українців, які вимушені наразі проживати в умовах російської окупації, стало затвердження на Урядовому рівні Плану цифрової трансформації України.

До цього плану увійшли 3 комплексних програми Міреінтеграції, а саме:

- 1) Цифрова трансформація доступу до публічних послуг ВПО та осіб, які проживають на тимчасово окупованих територіях.
- 2) Цифрова трансформація в сфері захисту прав та свобод людини.
- 3) Цифрова трансформація відновлення та розвитку прилеглих до тимчасово окупованих територій регіонів.

Також, у лютому за ініціатииви Міністерства Кабінетом Міністрів було прийнято постанову, яка передбачає надання комплексної послуги «єМалятко» для мешканців ТОТ. Завдяки новому сервісу батьки немовлят, які народилися на тимчасово окупованих територіях зможуть швидко та зручно на порталі Дія за однією заявою оформити послуги з:

- державної реєстрації народження та визначення походження дитини;
- присвоєння номеру платника податків;
- присвоєння унікального номера запису у реєстрі (УНЗР) та визначення належності дитини до громадянства України.

Заступник Міністра з питань тимчасово окупованих територій
Снавер Сейтхалілев:

Наразі ми спільно з ДСА, Мінцифри та Мін'юстом тестуємо цю послугу. Повноцінний запуск комплексної послуги «єМалятко» відбудеться вже на початку квітня цього року. Наша основна мета у цьому напрямку – запровадити повністю автоматизований процес державної реєстрації народження дитини на ТОТ.

(...) Також, Сейтхалілев розповів про ще один важливий напрямок роботи міністерства в контексті роботи над Стратегією розвитку і популяризації кримськотатарської мови, а саме створення умов для вільного розвитку кримськотатарської мови через її інтеграцію в сучасні цифрові платформи.

Наразі вже складено дорожню карту з реалізації цього напрямку, зокрема готується запуск онлайн уроків з вивчення кримськотатарської мови на платформі ВШО, вже розпочато комунікації з Google та Duolingo, а також робота над наповненням та перекладом текстів у Вікіпедії кримськотатарською мовою.

На окуповану частину Донецької та Луганської областей доставлено понад 100 тонн гуманітарного вантажу ([Укрінформ](#)).

Вантаж передано від усіх держав-членів Женевських конвенцій, які роблять внески в глобальний бюджет Міжнародного комітету Червоного Хреста.

11 вантажівок переправили гуманітарний вантаж через КПВВ «Щастя». Вантаж направляється для забезпечення потреб населення, яке постраждало внаслідок збройного конфлікту.

Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій

У Мелітополі в розпалі роботи по перебудові колишнього дитячого садка в житло для тимчасово переміщених осіб ([Індустріальне Запоріжжя](#)).

Будівництво за адресою вулиця Беляєва, 16 в рамках проекту «Сприяння розвитку соціальної інфраструктури» Українського фонду соціальних інвестицій (УФСІ) стартувала ще в кінці минулого року.

З тих пір тут в будівлі, яка раніше займала дошкільний заклад, а після воно кілька років простоювало, були виконані демонтажні роботи, заново зведені внутрішні стіни і перегородки, встановлені віконні блоки на двох поверхах. Плюс почав вимальовуватися третій поверх.

Український фонд соціальних інвестицій фінансує облаштування на першому і другому поверсі будівлі 24 квартир для тимчасово переміщених осіб. Ще 12 буде розташовуватися на третьому поверсі, він зводиться за рахунок місцевого бюджету, і житло там буде розподілятися між лікарями та іншими немісцевими фахівцями, які будуть залучені до роботи в Мелітополі.

Донором цього будівництва, як і квартир по вулиці Брів-ла-Гайярд, в які в грудні 2020 року заселилося чотири сім'ї переселенців, виступає уряд Німеччини через німецький банк розвитку Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW). В цілому на обладнання 24 квартир буде витрачено 12,8 млн. Гривень, скільки витратить місцевий бюджет на запуск інших квартир, поки уточнюється.

Приватним підприємством «ВЕГА-ГРУП» введено в експлуатацію 104-квартирний житловий будинок ([Миколаївське регіональне управління Держмолодьжитла](#)).

Загальна площа квартир у даній забудові склала 6192,1 кв. м. (...) У зазначеному будинку протягом 2019-2020 років 8 сімей отримали державну підтримку на будівництво 373,34 кв.м. житла на загальну суму 3 209 045,0 грн (у тому числі 2 271 268 грн. кошти державного бюджету та 937 777 грн. кошти обласного бюджету). Надання державної підтримки здійснювалося

відповідно до програми Доступного житла за рахунок коштів державного бюджету та Комплексної соціально-економічної програми забезпечення громадян житлом у Миколаївській області на 2018 – 2022 роки за рахунок коштів обласного бюджету, 7 сімей внутрішньо переміщених осіб отримали державну підтримку у розмірі 50 % вартості житла та 1 сім'я отримала підтримку у розмірі 30 %.

Стартував проєкт «Прямуємо до успіху» ([Деловой Славянск](#)).

Ініціатива реалізується в Донецькій області громадською організацією «Відкрита економіка» у рамках проєкту Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH «Професійна інтеграція внутрішньо переміщених осіб».

Директор обласного центру зайнятості Валентина Рибалко:

Ми хотіли створити навчальний курс для тих, хто прагне опанувати сучасні інструменти роботи в інтернеті та має намір розширити професійні компетенції. Навчальний курс буде корисний як для власників, керівників, працівників мікро-, малих та середніх підприємств, самозайнятих осіб, так і людей, які знаходяться у пошуку роботи. Усі слухачі отримають актуальні знання та навички, затребувані у роботодавців. З нашого досвіду знаємо, що найбільш зацікавлені в цьому ВПО та особи, що постраждали внаслідок конфлікту на сході країни, які постійно стикаються з викликами місцевого ринку праці. Намагалися, щоб курс був зрозумілим, максимально практичним та нетривалим.

Партнер проєкту, директор Міжнародного інституту підприємництва Людмила Степаненко:

Особливістю навчальної програми «Прямуємо до успіху» є, по-перше, короткий термін навчання – всього 4 тижні в онлайн-форматі. По-друге, навчальна програма та матеріали були розроблені найкращими фахівцями за принципом «нічого зайвого, тільки головне». Розробка контент-стратегії, основи копірайтингу та SMM, створення, адаптація та візуалізація контенту з урахуванням особливостей соцмереж – це тільки частина того, що буде розглянуто під час навчання. І, по-третє, – фаховий склад тренерів та менторський супровід кожного учасника проєкту.

Через пандемію зміни відбулися в усіх сферах суспільства, значно збільшилася частка роботи та комунікації саме в онлайн-форматі. Отже, такі спеціальності, як SMM-фахівець або контент-менеджер, уже більше не виглядають, як «сидіти в соцмережах» – вони стають затребуваними професіями на ринку праці.

Залежно від сектору або розміру компанії потребують таких фахівців або бажають, щоб працівники, відповідальні за маркетинг та комунікації, принаймні мали базові знання та навички. (...).

У Краматорську представили проєкт мікрорайону у трендах європейської урбаністики ([Факти. ICTV](#)).

У Краматорську підписано Меморандум між міською владою, командою архітекторів BURO і представниками Агентства розвитку та інновацій про будівництво унікального кварталу з європейським зонуванням. Фінансування – міжнародні інвестиції та гранти.

Засновник Агентства Едуард Мкртчян:

Для Донеччини це – перший проєкт у трендах європейської урбаністики. Адже там 30 років практично не будували сучасного житла. (...). Площа мікрорайону становитиме 100 тис. квадратних метрів, проєктна документація очікується до липня, а наприкінці року розпочнеться будівництво. (...)

Цю ініціативу оцінять українці, які опинилися на тимчасово окупованих територіях. А отже – реінтеграція стане реальнішою. Важливо утримати в регіоні внутрішніх переселенців, які якісно посилюють його потенціал. Для цього досягнуто домовленостей з Міжнародною організацією з міграції, яка інвестує €7 млн в 250 нових квартир для переселенців. А місто створить фонд службового житла.

МОМ організувала тренінг з побудови комунікаційної синергії з громадянами щодо Житлового проєкту, який реалізовуватиметься у Северодонецьку та Краматорську ([Северодонецька міська військово-цивільна адміністрація Северодонецького району Луганської області](#)).

У рамках реалізації проєкту Міжнародної організації з міграції (МОМ) «Покращення житлових умов ВПО на сході України» для представників Северодонецька та Краматорська проведено тренінг із побудови комунікаційної синергії з громадянами.

(...) МОМ розпочала реалізацію Житлового проєкту у березні 2020 року. Фінансується будівництво Урядом Німеччини через Німецький банк розвитку (KfW). Проєкт у тому числі сприятиме зусиллям Уряду України задовольнити житлові потреби внутрішньо переміщених осіб та місцевих мешканців завдяки програмам оренди житла. Квартири надаватимуться за помірну орендну плату, яка надходитиме до бюджету спеціально створеного місцевого фонду розвитку. Щонайменше 1500 осіб у Северодонецьку та Краматорську зможуть отримати доступне житло в довгострокову оренду із розрахунку 80 % квартир для ВПО, а 20 % – для місцевих жителів.

Координатор Житлового проєкту МОМ Конрад Клос:

Підготовка до будівництва триває і зараз ми переходимо до частини робіт, яку бачать люди. Нещодавно у Северодонецьку відбувся забір ґрунту для аналізу придатності земельних ділянок для будівництва багатоповерхових будинків. Після того, як будуть отримані результати даного аналізу, буде дано хід закупівлі архітектурних послуг із детального дизайну будівель. Подібний процес відбувається й у Краматорську. У Северодонецьку вже навіть створено Муніципальний орган управління, який буде впроваджувати наш проєкт. Ми активно готуємося до будівельних робіт і бачимо, що проєкт викликає інтерес у суспільстві, так як дуже велика

кількість запитань надходить від жителів міст та журналістів. Тому ми хочемо, щоб цей тренінг дав можливість вибудувати єдиний системний підхід в комунікації з людьми щодо цілей та прогресу реалізації проєкту.

На базі Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля буде створено «Veteran Hub» у рамках здійснення проєкту «Зміцнення переміщених українських університетів задля сталого розвитку» ([Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля](#)).

Проєкт реалізується програмою ім. Фулбрайта в Україні за фінансової підтримки Відділу преси, освіти та культури посольства США в Україні та передбачає розробку системи комплексної реабілітації учасників, професійну підготовку (перепідготовку) на цивільні спеціальності, на які є запит на ринку праці України, таких цільових груп: ветерани АТО/ООС, учасники бойових дій та члени їхніх сімей.(...)

Етапи реалізації проєкту:

1. Відкриття сервісу Телефон – Є (єдиний): будь-хто – ветерани, члени їх сімей, військові – можуть зателефонувати нам і отримати послуги, які важливі для них зараз: психологічну підтримку, пошук роботи, юридичну підтримку, або поговорити з тими, хто зрозуміє.

2. Кейс-менеджмент: консультанти з пошуку роботи, юридичні консультанти, психосоціальні послуги, правові послуги, професійна підготовка (перепідготовка) на цивільні спеціальності, затребувані на ринку праці України.

3. Залучення цільових груп до професійно-творчої діяльності, аби вони змогли подолати негативний досвід, отриманий в зоні бойових дій.

(...) Різні напрямки розвитку згідно з проєктом допоможуть створити умови для відновлення або підвищення соціально-трудового або професійного статусу, втраченого в результаті участі у військовому конфлікті. Також буде вирішена головна мета проєкту – залучити учасників цільових груп до професійно-трудової і творчої діяльності, яка їм допоможе подолати негативний досвід, отриманий у зоні бойових дій, та отримати ресурсні можливості для розвитку їх професійної, правової та соціально-психологічної адаптації.

Результати моніторингу дотримання прав ВПО на отримання соціального та тимчасового житла Запорізькою міською радою ([Уповноважений Верховної Ради України з прав людини](#)).

Регіональний представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Запорізькій області Ірина Карпенко та регіональний координатор взаємодії з громадськістю Сергій Бізденежний, у рамках реалізації Стратегічних напрямів діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини на 2021 рік, здійснили моніторинг дотримання прав і свобод осіб, які зазнали негативного впливу збройного конфлікту, зокрема

права внутрішньо переміщених осіб (ВПО) на отримання соціального та тимчасового житла відповідно до законодавства

Об'єктом моніторингу став виконавчий комітет Запорізької міської ради. Станом на 01.03.2021 по районах м. Запоріжжя на обліку перебуває 18 248 сімей (23486 осіб) ВПО.

(...) Наразі міською радою повідомлено, що заяв від ВПО про постановку на облік для отримання житла з фонду житла для тимчасового проживання та про постановку на соціальний квартирний облік не надходило, що підтверджує факт необізнаності можливості отримання житла від держави, що є основною перешкодою в доступі до передбачених можливостей.

Співпраця і комунікація. Головне управління ДПС у Харківській області ([Територіальні органи ДПС у Харківській області](#)).

В рамках реалізації проєкту «Захист внутрішньо переміщених осіб та розширення можливостей спільнот Півдня України» (далі – Проєкт) відбулася робоча зустріч Голови Громадської ради при Головному управлінні ДПС у Харківській області Ігоря Суханова та членів Громадської ради з представниками офіційного партнера ООН в Україні ГО «Десяте квітня».

(...) Радник Голови Громадської ради Олена Знаткова, у свою чергу, розповіла, що мета створення Проєкту «Захист внутрішньо переміщених осіб та розширення можливостей спільнот Півдня України» – підтримка переміщеного бізнесу та громадян, організація та проведення діалогових платформ та зустрічей. Зазначила, що з березня поточного року цей проєкт також буде реалізовуватися на Харківщині.

Учасники заходу дійшли згоди щодо подальшої співпраці в частині реалізації Проєкту та домовилися стосовно спільних дій.

Хочеш розвинути власний бізнес? Реєструйся на тренінг ([Луганська область, Старобільський район](#)).

Програма ООН із відновлення та розбудови миру, за фінансової підтримки Європейського Союзу (ЄС), Європейського інвестиційного банку (ЄІБ), Посольства США в Україні, а також урядів Данії, Канади, Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Польщі, Швейцарії, Швеції та Японії у квітні-травні 2021 проведе:

3 навчальних модулі «Розвиток кластерів/груп/асоціацій у Луганській, Донецькій та Запорізькій областях». (...).

До участі у тренінгу запрошуються особи, які офіційно проживають, а також зареєстровані внутрішньо переміщені особи (ВПО) у Донецькій та Луганській областях (території, що контролюються урядом України), а також в Бердянському, Приморському, Приазовському, Оріхівському, Гуляйпільському, Якимівському, Більмаківському районах, та в містах Бердянськ, Приморськ, Мелітополь і Токмак Запорізької області.

(...) Програма ООН із відновлення та розбудови миру повністю відшкодовує на період навчання – видатки на проїзд, забезпечення житла (за потребою), харчування, роздаткові матеріали. (...).

Співпраця з громадами: «Інтеграція ВПО та захист прав населення, що постраждало від конфлікту» ([Ресурсний центр ГУРТ](#)).

Проект Ради Європи «Внутрішнє переміщення в Україні: розробка тривалих рішень. Фаза 2» запрошує територіальні громади до співпраці за напрямом «Інтеграція внутрішньо переміщених осіб та захист прав населення, що постраждало від конфлікту».

В межах цієї співпраці Проект має на меті підтримати місцеву владу у розробці довготривалих рішень для ВПО та осіб, що постраждали від конфлікту, зокрема через надання експертизи, технічної допомоги та спільне впровадження конкретних напрацювань.

Норвезька рада у справах біженців посилюватиме продовольчу безпеку та водозабезпечення на Донеччині ([Донецька обласна державна адміністрація](#)).

Директорка Представництва NRC в Україні Ана Поврженич:

На території обох областей ми цього року реалізуємо однакові проекти. Головними напрямками роботи обрані правова допомога, продовольча безпека, санітарія та забезпечення водними ресурсами громад, що постраждали внаслідок конфлікту. Зокрема, свою роботу продовжать офіси безоплатної правової допомоги, які спеціалізуються на допомозі внутрішньо переміщеним особам. Також організація сприятиме розвитку фермерських господарств шляхом прямої підтримки, надання посівного матеріалу та стимулювання підприємництва.(...)

Заступниця голови Донецької облдержадміністрації Юлія Костюніна:

Якщо говорити про забезпечення населення області питною водою, то це, звісно, надважливе завдання.(...) Проте у області є ще одна важлива потреба. У регіоні діє мережа закладів соціального захисту населення, зокрема будинки для літніх людей та інтернатні заклади для людей з інвалідністю. В умовах пандемії коронавірусу саме таким закладам необхідна підтримка, в тому числі й у забезпеченні постійного водопостачання.

Розпорядженням голови Сєвєродонецької міської військово-цивільної адміністрації затверджено міську програму забезпечення житлом молоді Сєвєродонецької міської територіальної громади на 2021–2023 роки ([Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву](#)).

Можливість отримати пільговий кредит за програмою за рахунок коштів бюджету територіальної громади мають громадяни, які працюють на підприємствах, організаціях, установах, зареєстрованих на території громади:

- сім'ї та самотні молоді громадяни віком до 35 років включно;
- педагогічні, науково-педагогічні працівники, медичні і фармацевтичні працівники, працівники культури і мистецтв, держслужбовці, посадовці місцевого самоврядування віком до 40 років включно;
- громадяни віком до 40 років включно, на яких поширюється дія пп.19 і 20 частини першої статті 6, пп.10-14 частини другої статті 7 та абзаців четвертого, шостого і восьмого п.1 статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» та члени їхніх сімей;
- внутрішньо переміщені особи віком до 40 років включно, на яких поширюється дія Закону «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», які отримали довідку про взяття на облік як ВПО. (...).

У Олешківській міській раді відбулась робоча зустріч директора Херсонського регіонального управління Держмолодьжитла Юрія Волковича і гендиректора будівельної компанії «МЖК» з міським головою Євгеном Рищуком і керівництвом міськради.

Присутніх ознайомлено зі станом будівництва у межах житлових програм, які реалізує Херсонське регіональне управління Держмолодьжитла, умовами участі в них, станом їх фінансування та пріоритетами, до яких, зокрема, належать питання вирішення житлових проблем учасників АТО і ООС, внутрішньо переміщених осіб, багатодітних родин та інших пільгових верств населення. Розглянуто питання розвитку молодіжного житлового кредитування в м. Олешки.

Вирішено спільно опрацювати проєкт Програми розвитку молодіжного житлового будівництва у м. Олешки, визначити і виділити перспективні земельні ділянки під будівництво житла в рамках житлових програм та спільно реалізувати цей проєкт, спрямований, в першу чергу, на вирішення житлових проблем пільгових категорій громадян. (...).

Більше 800 переселенців отримують тимчасове житло в 2021 році ([Телеканал «Дім»](#)).

Більше 800 внутрішньо переміщених осіб (ВПО) забезпечать соціальним житлом у 2021 році в рамках програми співфінансування покупки квартир. (...).

Згідно з цією програмою, житло для ВПО купується за рахунок держави і місцевої влади (70 % вартості оплачує держава, 30 % – з місцевих бюджетів). Житло дається в тимчасове користування, але на безкоштовній основі – мешканці платять тільки за комунальні послуги.

Керівник Авдіївської військово-цивільної адміністрації Віталій Барабаш:

Є процедура, люди заселяються на рік. Через рік, якщо немає проблем з виплатами комунальних послуг, якщо немає скарг від сусідів, то проживання можна пролонгувати. (...).

Куплені квартири залишаються у комунальній власності органів місцевого самоврядування. Люди можуть користуватися ними, поки не поліпшать свої житлові умови. У 2021 році виділено 125 млн грн на покупку такого житла. Таким чином, в Донецькій області в цьому році придбають 49 квартир для ВПЛ, а по всій Україні соціальним житлом планують забезпечити 850 чоловік. (...).

Новини з соціальних мереж

[\(Володимир Зеленський\)](#)

Президент України Володимир Зеленський:

...Про найважливіше – ситуацію на Донбасі. Ми маємо повну та незмінну підтримку міжнародних партнерів, зокрема Європи та США. Одним із підтверджень цього є розмова, яку я провів сьогодні з Президентом Сполучених Штатів Джо Байденом. Він запевнив мене, що Україна ніколи не залишиться наодинці проти агресії Росії.

[\(Павло Кириленко\)](#)

Голова Донецької обласної військово-цивільної адміністрації Павло Кириленко:

Разом із заступницею постійної представниці UNDP Ukraine / ПРООН в Україні пані Манал Фоуані та представниками міжнародних організацій завітали до Українського Нью-Йорка – так називається соціальний хаб у Новгородському Торецької громади, відкритий завдяки спільним зусиллям обласної влади, місцевої громади та міжнародних організацій. Для того, щоб держава працювала ефективно, обов'язково потрібне активне громадянське суспільство, а також постійна взаємодія влади, підприємців та громадськості. Саме цим і займатиметься новостворений хаб «Український Нью-Йорк».

Заклад матиме три основні напрямки роботи. В освітньо-тренінговому центрі місцеві мешканці отримуватимуть гнучкі навички, знання з прав людини та розширюватимуть молодіжні ініціативи, в медіацентрі відбуватимуться навчання з інформаційної безпеки та гігієни, а в просторі емоційно-психологічної підтримки будуть створені умови для зустрічей із психологами, мистецької терапії та розвитку жіночого потенціалу...

[\(Павло Кириленко\)](#)

Голова Донецької обласної військово-цивільної адміністрації Павло Кириленко:

...1 квітня, стартував черговий етап відновлення пошкодженого внаслідок війни житла: з обласного матеріального резерву виділено необхідні будівельні матеріали і передано їх ремонтним бригадам ДСНС.

Цього року до відновлення житла буде залучено 150 представників ДСНС із яких 120 – з інших областей (Херсонської, Львівської, Харківської,

Черкаської, Миколаївської, Рівненської). Крім того, у процесі беруть участь органи місцевого самоврядування Донеччини і місцеві комунальні підприємства. Спільними зусиллями ремонтуємо людям приватне житло, пошкоджене внаслідок російської агресії.

Всього таких будинків на вільній території Донеччини 13793, із них 8250 уже було відновлено в попередні роки. Якщо й надалі буде дотримуватися режим тиші, то цього року плануємо відремонтувати щонайменше 1000 будинків.

[\(Павло Кириленко\)](#)

**Голова Донецької обласної військово-цивільної адміністрації
Павло Кириленко:**

В рамках президентської програми Велике будівництво триває зведення сучасного комплексу з велосипедного спорту у Лимані. Це буде унікальний для України об'єкт. Коли роботи буде завершено, тут можна буде проводити тренування національної збірної, а також змагання різного рівня... Після завершення будівництва Обласна спеціалізована ДЮСШ олімпійського резерву з велосипедного спорту, яка через окупацію Донецька переїхала звідти до Лиману, матиме можливість повноцінно працювати на вільній частині Донеччини.

[\(Луганська обласна державна адміністрація\)](#)

Сергій Гайдай та Віктор Мунтяну відкрили Центр IT-рішень на базі Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Голова Луганської обласної державної адміністрації Сергій Гайдай:

Відкриття цього Центру є дійсно крутою подією для всієї області. Розвиток IT-сфери в Україні набирає масштабних розмірів, а українські фахівці у цій царині – найбільш затребувані та конкурентні на світовому ринку праці. Освоєння новітніх технологій та слідування трендам – це еволюційний вибір сучасного світу, а IT інтегрується у всі сфери життя людини.

Відкриття Центрів у Луганській та Донецькій областях здійснено в межах Програми ООН із відновлення та розбудови миру, компоненту «Міське самоврядування та реформа децентралізації» за фінансової підтримки Європейського Союзу загальною вартістю 72 000 доларів США. Вартість одного Центру становить 36 тис доларів США. Створено 17 робочих комп'ютеризованих місць (16 для студентів та 1 для викладача), до 30 осіб можуть приймати одночасно...

Відтепер кожен Центр IT-рішень надасть громадам можливість розробити технічні завдання для впровадження нового програмного забезпечення задля переходу до цифрової взаємодії між структурними підрозділами рад та старостинських округів, влади та громадян; отримувати послуги інтерактивного дистанційного навчання, підвищення кваліфікації, перекваліфікації тощо (...).

Також Центри слугуватимуть майданчиком для розширення співробітництва вищих навчальних закладів, які готують ІТ-фахівців, забезпечуватимуть студентів місцем проходження навчальної практики, впровадять ефективний механізм обміну інформацією між органами державної та місцевої влади, населенням та медіа, що сприятиме швидкому реагуванню на потреби громад.

(Луганська обласна державна адміністрація)

Голова Луганської обласної державної адміністрації – керівник обласної військово-цивільної адміністрації Сергій Гайдай разом з керівником Програми ООН з відновлення та розбудови миру Віктором Мунтяну взяли участь у передачі мобільних ЦНАПів...

У межах Програми ООН із відновлення та розбудови миру, за підтримки Уряду Канади впроваджується проєкт «Мобільні ЦНАПи для постраждалого від конфлікту населення східної України». Строк реалізації проєкту становить 27 березня 2019 року – 30 червня 2022 року. Обсяг допомоги становить 5 млн канадських доларів (понад 3,79 млн доларів США). Вартість одного мобільного ЦНАП становить близько 190 тис. доларів США.

У кожному транспортному засобі є по чотири робочі місця для фахівців ЦНАП, фахівців соціальних служб і Пенсійного фонду, а також надавачів безоплатної правової допомоги. Мобільні ЦНАП оснащені всією необхідною технічною інфраструктурою та комунікаціями й спеціально обладнані для людей з інвалідністю. Ці мобільні пункти, працюючи за принципом «єдиного вікна», надають послуги практично ідентичні до тих, які нині можна отримати в стаціонарних центрах...

З метою забезпечення легкого та швидкого доступу до адміністративних послуг мобільних ЦНАП, розроблено нову геолокалізовану інформаційну платформу та мобільний додаток (до складу якого входить система SMS оповіщення)...

(Луганська обласна державна адміністрація)

6 квітня перший заступник Міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Ростислав Замлинський відвідав з робочою поїздкою Луганську область.

Зокрема, він оглянув одну з будівель колишньої Лисичанської лікарні, яку пропонується реконструювати під лабораторію Держпродспоживслужби.

Наразі на території Луганській області відсутня сучасна державна лабораторія для здійснення вірусологічних, бактеріологічних, хіміко-токсикологічних та інших досліджень з метою діагностики хвороб тварин, оцінки якості та безпечності продукції тваринного і рослинного походження. Вартість ремонту та технологічного оснащення такої лабораторії оцінюється фахівцями у 300 млн гривень. Реалізувати проєкт планується за кошти Міжнародного банку реконструкції та розвитку. Наразі у Луганській області

нараховується 12700 суб'єктів господарювання, які потребують проведення зазначених експертиз. Крім того, він додав: «Уряд України компенсує витрати на розвиток підприємств агропромислового комплексу. Дотацій як таких немає, однак є державні програми підтримки».

Зокрема, у 2020 році Луганщина отримала від держави 132 млн гривень на підтримку агробізнесу, у тому числі 40 млн гривень – компенсацій на придбання вітчизняної сільгосптехніки.

(Луганська обласна державна адміністрація)

У Старобільській громаді буде створено сучасний агрологістичний хаб.

Про це в рамках реалізації проєкту «ЗВ»: «Східна Україна: возз'єднання, відновлення, відродження» укладено Меморандум між Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України та Старобільською міською радою...

Проєктом «ЗВ» передбачено залучення інвестицій для відновлення сільського господарства через реалізацію окремих сільськогосподарських субпроєктів, спрямованих на ліквідацію наслідків воєнних дій для агропромислової галузі на території Луганської області, підконтрольній Уряду України. Профінансує проєкт Міжнародний банк реконструкції та розвитку.

(...) Сторони обговорили конкретні питання щодо створення агрологістичного хабу. Зокрема, попередньо визначено, що його власником буде Старобільська громада, а також розглянуто чотири земельні ділянки, які потенційно придатні для розміщення агрохабу.

(Луганська обласна державна адміністрація)

Обласна влада та міжнародна організація «АСТЕД» розробляють мобільний додаток для оперативного інформування населення про надзвичайні події

Перший заступник голови облдержадміністрації Олексій Смирнов взяв участь у передачі матеріальних цінностей від міжнародної організації «АСТЕД» в рамках реалізації проєкту міжнародної технічної допомоги «Зменшення ризику катастроф та вразливості населення в східній Україні». Допомога має стати на баланс Департаменту з питань цивільного захисту та територіальної оборони ОДА.

Міжнародна організація, що головним своїм завданням ставить оцінку та протидію ризикам, які можуть спіткати населення Луганщини, передали для потреб структурного підрозділу сучасні засоби зв'язку, комп'ютерну техніку, засоби відеофіксації тощо.

Окрім усього іншого, представники міжнародної організації винесли на розгляд проєкт мобільного додатка під пілотною назвою «Луганщина 101», який покликаний оперативно інформувати населення про надзвичайні

ситуації за допомогою push-сповіщень для користувачів застосунку у певній геолокації.

Прості алгоритми з розташування користувача, його віддаленості до місця події, а також рівень небезпеки мають формувати дієву систему попереднього оповіщення широкого загалу. Крім того, важливою складовою додатку є зворотній зв'язок з центром підтримки. Завдяки чому авторизований у системі користувач матиме змогу повідомити центру підтримки додатку про надзвичайну подію за формою з вказанням назви, географічного розташування та її фотофіксації.

За словами розробника, наразі відбувається тестування системи, а готова версія має з'явитися наприкінці квітня.

Експертний погляд

([Радіо Свобода](#))

Редактор UkraineAlert Service «Атлантичної ради» США Пітер Дікінсон:

Цього тижня українські дипломати підняли тривогу через плани Росії провести мирні переговори щодо України без участі України (переговори лідерів Німеччини, Франції та Росії в режимі відеоконференції відбулись 30 березня – ред.). Крок Кремля відновив занепокоєння щодо того, що Москва прагне обійти Київ і домовитись безпосередньо із Заходом щодо геополітичного майбутнього України.

Разом з Україною та Росією Німеччина та Франція складають квартет країн, які беруть участь у «нормандському форматі» переговорів щодо врегулювання триваючого конфлікту на сході України. Назва формату походить від першої зустрічі, проведеної в регіоні Нормандії на півночі Франції в червні 2014 року під час пам'ятних заходів з нагоди сімдесятої річниці висадки військ у День «Д» за часів Другої світової війни.

(...) «Нічого про Україну без участі України» залишається одним із наріжних каменів київського бачення мирних переговорів ще з часів початку бойових дій сім років тому. Мантра відображає побоювання в українській столиці, що Росія намагатиметься укласти «велику угоду» з іншими провідними світовими державами, перш ніж представити Україні фінальний результат.

Будь-яка пропозиція про мирні переговори без залучення України неминуче викликає неприємні спогади про Мюнхенську угоду 1938 року, коли Британія та Франція підтримали територіальні вимоги Адольфа Гітлера щодо тодішньої Чехословаччини, намагаючись уникнути нового європейського конфлікту.

Ця мюнхенська зрада вважається найвідомішим прикладом політики умиротворення, яка підживила ревізіоністську агресію нацистської Німеччини наприкінці 1930-х років і, зрештою, призвела до початку Другої

світової війни. Зіткнувшись із сучасною ревізійністською агресією путінської Росії, Україна з 2014 року прагне уникнути долі Чехословаччини, яка, як відомо, була виключена з переговорів, що призвели до розчленування країни.

Теперішня спроба Росії вести переговори з Меркель та Макроном, але без Зеленського, пробудить занепокоєння щодо можливості виключення України з мирного процесу. В цей ж час переговори про припинення семирічного конфлікту, здається, зайшли в глухий кут.

Перші спроби щодо деескалації кризи відбулися в Женеві в квітні 2014 року за участі України, Росії, США та Європейського союзу. Ці переговори виявилися безрезультатними, і менш ніж за два місяці був створений «нормандський формат». Згодом лідери Франції та Німеччини приєдналися до своїх російських та українських колег у столиці Білорусі Мінську на двох самітах у вересні 2014 року та лютому 2015 року, що призвело до підписання Мінських угод, які окреслили дорожню карту для досягнення миру.

Наслідком другого мінського саміту на початку 2015 року стало завершення великих бойових операцій на сході України, хоча епізодичні бої продовжувались. Тим часом конкуруючі інтерпретації послідовності численних кроків, зазначених у Мінських угодах, не дозволили досягти прогресу в їхній імплементації, в той час як Україна закликала до їх практичного перегляду, а Росія наполягала на жорсткому дотриманні, за яким, ймовірно, окуповані в цей час частини східної України залишилися б під контролем Кремля.

Поки надія на досягнення компромісної угоди між Росією та Україною згасала, Москва відкинула неодноразові спроби Києва протягом останнього року призначити новий саміт «нормандського формату» з лідерами Франції та Німеччини. Кремль також звинувачують у блокуванні роботи Тристоронньої контактної групи, яка прагне координувати тонкощі дипломатичного вирішення конфлікту.

Найвагомішим свідченням того, що Росія не прагне тривалого миру з Україною, залишається рішення запропонувати навесні 2019 року швидкий шлях до російського громадянства для мільйонів українців, які проживають в окупованих Кремлем східних частинах країни. Цей крок, який був розкритий одразу ж після перемоги Володимира Зеленського на президентських виборах, має на меті перетворити території, які зараз перебувають під контролем Кремля, на довгострокові російські паспортні протекторати. Надаючи російське громадянство місцевим жителям на сході України, Москва різко знизила шанси коли-небудь повернути ці регіони під повний український контроль.

Плани Путіна залучити Францію та Німеччину, ізолюючи Україну, підкреслюють неспроможність «нормандського формату» сприяти значному прогресу до досягнення миру. Ця остання російська ініціатива посилить заклики до перегляду поточного формату переговорів, тоді як багато високопоставлених діячів у Києві вже прагнуть до більшої ролі для Сполучених Штатів.

(...) Вибір, який стоїть перед міжнародною спільнотою, – це не лише вибір між мирним врегулюванням та замороженим конфліктом. Останніми тижнями Росія продемонструвала свою готовність до ескалації бойових дій на сході України, здійснивши низку обстрілів. 26 березня четверо українських солдатів були вбиті під час одного з найбільш смертоносних російських обстрілів за останній рік. Так, кількість загиблих українських військових із початку 2021 року сягнула 16, що зменшило надію, яка виникла внаслідок припинення вогню в липні 2020 року. Враховуючи, що російські військові здебільшого розташовані поблизу українського кордону та в окупованому Криму, неможливо виключити перспективу повномасштабного вторгнення.

Оскільки Москва прагне ізолювати Україну з процесу переговорів та продовжити мирні переговори без участі Києва, можливо, зараз і є ідеальний момент для вивчення кардинально нових підходів для врегулювання єдиного в Європі триваючого збройного конфлікту. Протягом останніх семи років російсько-українська війна була в центрі стрімкого зростання напруженості між Росією та західним світом. Поки вона не буде завершена, міжнародні відносини далі будуть погіршуватися.

[\(Дзеркало тижня\)](#)

Заступниця представника Агентства ООН у справах біженців в Україні Ноель Калхун:

Існує кілька значень слова «статус». Не всі значення проблематичні, коли йдеться про переселенців. Приміром, визначення статусу як «ситуації в конкретний момент під час процесу», «певного стану чого-небудь» є цілком прийнятним.

Деякі значення поняття «статус» можуть мати інші відтінки. До прикладу, це тлумачення стосується ієрархії: «відносна соціальна чи професійна позиція». Ще одне значення стосується виокремлення: «офіційна класифікація, яка надається особі, країні чи організації, що визначає її права або обов'язки».

Однак який це має стосунок до щоденного життя переселенців? Закріплення за ними «статусу» призводить до серйозних обмежень порівняно з іншими громадянами України. Наприклад, вони можуть отримувати соціальні виплати і пенсії тільки в одному банку. Щодо них здійснюються постійні перевірки. Доступ до будь-яких державних або фінансових послуг можливий лише з довідкою ВПО. Всього цього не вимагають від інших громадян.

Хочу наголосити, що насправді всі переселенці мають лише один статус — вони є громадянами України. Вони повинні мати рівний доступ до всіх тих самих прав, що й інші громадяни. Але з огляду на їхній досвід переміщення вони потребують особливої підтримки якийсь час, поки не налагодять стабільного життя.

Унаслідок правової традиції в Україні досі існує тенденція класифікувати людей за різними соціальними «статусами» та запроваджувати державні програми, прив'язані до цих «статусів». Через це пільги для окремих категорій громадян становлять значну частку коштів системи соціального забезпечення. Так сталося і з переселенцями.

Уже сьомий рік поспіль уряд щороку витрачає близько 130 млн доларів на виплату адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам. З минулого року також забезпечує безоплатно обіди дітям і студентам ВПО, не перевіряючи потреби в такій підтримці. Фактично всі ці гроші просто проїдаються, а інвестиції в інтеграцію переселенців не здійснюються. Не виділяються кошти на програми доступного житла чи здешевлення кредитів на іпотеку, немає ефективних стимулів для працевлаштування чи започаткування власного бізнесу тощо.

З позитивного — переселенці можуть голосувати на місцевих виборах, але так само в більшості областей вони не включені до місцевих програм розвитку, бо не вважаються членами місцевих громад.

Лише довідкою ВПО можна підтвердити місце проживання. Це тримає людей у заручниках «статусу» ВПО протягом усього їхнього життя. Навіть дітям, народженим після переміщення, прагнуть отримати довідку, бо це надає переваги в отриманні місць у дитячих садках, а також уже згаданих безплатних обідів. Сім'ї мають викривлені стимули для подовження свого «статусу ВПО».

(...) Переміщення — це процес, який має початок і закінчення. Якщо людина вже знайшла свою нову домівку, має роботу, легко орієнтується в новому місці, не треба примушувати її лишатися «переселенцем» назавжди. Так, цього травматичного важкого досвіду ніхто не скасовує, проте з часом потреби змінюються. На зміну потребі у гуманітарній допомозі та витратних матеріалах приходить потреба у впевненості в майбутньому: житлі, роботі, розвитку. Опитування міжнародних організацій показують, що більшість переселенців готові вести своє життя самостійно без надмірної підтримки держави.

Найважливіша підтримка, якої вони потребують, — це вирішення житлової проблеми: постійне, тимчасове чи соціальне житло залежно від економічної ситуації кожної родини. Але поки що держава обрала напрям довічно витрачати величезні кошти на адресну допомогу, маленьку суму на кожного, замість того, щоб інвестувати в створення прозорої системи, яка дасть змогу надати необхідну довгострокову допомогу з житлом. Було б чудово, якби державну політику було спрямовано на те, щоб завершити підвищений стан «переміщення» і досягнути максимальної інтеграції переселенців.

Прогнози

(Новое время)

Голова ГО «Центр нових рішень», Надзвичайний та Повноважний Посол, дипломатичний радник Президента України (2015–2019) Костянтин Єлісєєв:

Фактори, які впливатимуть на дипломатію Зеленського у квітні:

1. Критичним викликом для дипломатії Зеленського буде відновлення попереднього балансу на нормандському майданчику та повернення на свою користь підтримки Берліна і Парижа проти підступних планів Кремля. Справа не стільки у започаткуванні чи незгоді Москви з українською пропозицією щодо «пасхального перемир'я». Слід консолідувати партнерів на підтримку українських підходів мирного врегулювання (дорожня карта) та забезпечити переговорний процес без безпекових загострень на фронті і провокацій Козака.

2. Перенесення на червень дискусії держав-членів ЄС щодо подальшої стратегії відносин з РФ створює додаткові можливості для української дипломатії просувати своє бачення. Важливим є не лише зміцнити фронт єдності і солідарності проти російської агресії, але й не дозволити кремлівській дипломатії вихолостити існуючі підходи Брюсселя.

3. Викликом для Києва є необхідність забезпечення запрошення України на квітневий «кліматичний саміт» Джо Байдена. Адже йдеться про фіксацію України в символічній орбіті інтересів американської адміністрації на пріоритетних позиціях. Слід нагадати, що Україна однією із перших в Європі ратифікувала Паризьку угоду, чітко зафіксувавши свою готовність до активної співучасті у подоланні кліматичних викликів планеті. Крім цього, наша держава заявила про своє бажання приєднатися до Зеленої угоди Євросоюзу.

Інфографіка

(Слово і Діло)